

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, DENETİMİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**HALK EĞİTİM MERKEZLERİ ETKİNLİKLERİNİN
İNCELENMESİ**

Burcu KARADEDE

Denizli-2019

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, DENETİMİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**HALK EĞİTİM MERKEZLERİ ETKİNLİKLERİNİN
İNCELENMESİ**

Burcu KARADEDE

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan TUZCU

Denizli-2019

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı öğrencisi Burcu Karadede tarafından Dr. Gökhan Tuzcu yönetiminde hazırlanan “Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesi” başlıklı tez, savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. M. Akif Helvacı (Jüri Başkanı):

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Tuzcu (Danışman):

Dr. Öğr. Üyesi Eren Can Aybek (Üye):

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
26.../28.. / 2019 tarih ve 36/2.. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa Buluş
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Burcu KARADEDE

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez çalışmam boyunca araştırmanın her aşamasında değerli katkılarıyla bana yol gösteren, büyük desteğini ve yardımlarını gördüğüm danışman hocam Dr. Gökhan TUZCU'ya çok teşekkür ederim. Araştırmamdaki istatistiksel çalışmaların yapılmasında yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Dr. Eren Can AYBEK'e, tez savunması sırasında yapıcı eleştirileriyle katkıda bulunan Doç. Dr. M. Akif HELVACI'ya teşekkür ederim.

Anketlerin uygulanması sırasında yardımcı olan Denizli Merkez, Sarayköy, Kale, Çivril ve Honaz Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan yönetici, öğretmen ve kursiyerlere gösterdikleri anlayış ve katkılarından dolayı teşekkür ederim. Tezin oluşturulması sırasında yardımlarını esirgemeyen sayın Mehmet TANIR'a teşekkür ederim.

Çalışmakta olduğum Sarayköy Hacı İrfan Mersin Cumhuriyet Ortaokulu Müdürü Yusuf KURU ve tüm öğretmen arkadaşlarıma gösterdikleri anlayıştan dolayı teşekkür ederim.

Eğitim hayatım boyunca bana güvenen ve destekleriyle her zaman yanımda olan annem Durkadın ATICI, babam Zafer ATICI, kardeşim Mustafa ATICI ve tezimi hazırlama sürecinde sabırlı ve anlayışlı yaklaşımıyla desteğini her zaman yanımda hissettiğim eşim Serhat KARADEDE'ye teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunuyorum.

Burcu KARADEDE

ÖZET

Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesi

KARADEDE, Burcu

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı,
Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı

Tez Yöneticisi: Dr. Öğretim Üyesi Gökhan TUZCU

Ağustos 2019, 173 sayfa

Bu araştırmanın amacı, yönetici, öğretmen ve kursiyerlerinin görüşlerine göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri incelenmesidir. Bu amaçla, Denizli'deki halk eğitim merkezleri yöneticilerine, öğretmenlerine ve kursiyerlerine anket uygulanmıştır.

Araştırmanın evreni, Denizli ilindeki halk eğitim merkezlerinin yöneticileri, öğretmenleri ve kursiyerleridir. Örneklemi ise, Denizli merkezdeki halk eğitim merkezi ve dört ilçe (Sarayköy, Çivril, Honaz, Kale) halk eğitim merkezlerindeki yönetici, öğretmen ve kursiyerlerdir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS kullanılarak yorumlanmıştır.

Araştırmanın sonuçları kısaca şöyledir:

Halk eğitim merkezlerinde kurs gören kursiyerler, halk eğitim merkezlerinin yeterince tanıtımının yapılmadığını, açılan kurslarda kullanılan araç-gereçlerin yetersiz kaldığını, halk eğitim merkezlerinin fiziki yapılarının yetersiz kaldığını, bazı kurs koşullarında (süre, konu...) sorunlar yaşandığını, bazı halk eğitim merkezlerine ulaşım sorununun bulunduğunu ve kurs tamamlandıktan sonra iş bulma olanaklarının sınırlı olduğunu belirtmişlerdir.

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan öğretmenler, personel sayısının yetersiz olduğunu, binaların yetersiz olduğunu, açılacak kurslar için araç-gereçlerin yetersiz olduğunu, açılacak kursların tanıtımının yeterince yapılmadığını ve kurs sonrası iş bulma olanaklarının sınırlı olduğunu belirtmişlerdir.

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan yöneticiler, görev yapan personel sayısının yetersiz olduğunu, halk eğitim merkezinin gereksinimlerini karşılayabilmek için bütçenin yetersiz olduğunu, binaların fiziksel yapısının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Eğitim Planlaması, Halk eğitimi, Halk eğitim merkezi.

ABSTRACT

Analysis of Public Education Centers Activities

KARADEDE, Burcu

Master Thesis, Department of Educational Sciences

Department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economics

Thesis Supervisor: Assistant Professor Gökhan TUZCU

August 2019, 173 pages

The aim of this research is to analyse the activities of public education centers according to the opinions of the administrators, teachers and trainees. For this purpose, a questionnaire was applied to the administrators, teachers and trainees of the public education centers in Denizli.

The population of the study consists of the administrators, teachers and trainees of the public education centers in Denizli. The sample of the study consists of administrators, teachers and trainees in the public education center in Denizli and in the public education centers of the four districts (Sarayköy, Çivril, Honaz, Kale). The data obtained were analyzed by SPSS.

The results of the research are as follows:

Trainees attending courses in public education centers have stated that public education centers are not adequately promoted, the tools and equipment used in the opened courses are inadequate, the physical structures of public education centers are inadequate, there are some problems in some course conditions (time, subject...), there is a shortage of transportation to some public education centers and the opportunities for finding jobs after the end of the course are limited.

The teachers working in public education centers have stated that the number of staff is insufficient, the buildings are insufficient, the tools and equipment are insufficient for the courses to be opened, the courses to be opened are not adequately promoted and there are limited opportunities for finding jobs after the courses.

The managers working in public education centers have stated that the number of personnel working is insufficient, the allowances are insufficient to meet the needs of the public education centers, and the physical structure of the buildings is insufficient.

Key words: Education planning, public education, public education center.

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAY FORMU	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xii
SİMGE ve KISALTMALAR LİSTESİ	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	6
1.2.1. Problem Cümlesi	6
1.2.2. Alt Problemler	7
1.2. Araştırmanın Amacı	7
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	9
1.5. Sayıtlar	9
1.6. Tanımlar	9
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	11
2.1. Halk Eğitiminin Tanımı, Önemi, İlkeleri ve Amaçları	11
2.1.1. Halk Eğitimi Kavramı ve Tanımı	11
2.1.2. Halk Eğitiminin Amaçları	14
2.1.3. Halk Eğitiminin İlkeleri	17
2.2. Türkiye’de Halk Eğitiminin Tarihçesi	18
2.2.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Halk Eğitimi	18
2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Halk Eğitimi	23
2.3. Halk Eğitiminin Kapsamı	26
2.3.1. Halk Eğitimi Hizmetleri	26
2.4. Halk Eğitimi Gerektiren Nedenler	27
2.4.1. Örgün Eğitimden Kaynaklanan Nedenler	29
2.4.2. Ekonomik ve Teknolojik Gelişmelerden Kaynaklanan Nedenler.....	30
2.4.3. Toplumsal Nedenler	31
2.4.4. Kişisel Nedenler	31
2.5. İlgili Araştırmalar	32
2.5.1. Yurtiçi Araştırmalar	32
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	38
3.1. Araştırmanın Deseni.....	38
3.2. Çalışma Grubu.....	38
3.2.1. Araştırmaya Katılan Kişilere Ait Genel Bilgiler.....	39
3.3. Veri Toplama Aracı	43
3.4. Verilerin Toplanması Süreci	43

3.5. Verilerin Çözümlemesi	43
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR.....	45
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	45
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	57
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	69
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	79
4.4.1. Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesine İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Cinsiyete Göre).....	80
4.4.2. Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesine İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Buldukları Yerleşim Yeri Göre)	91
4.4.3. Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesine İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Katıldıkları Kurs/Etkinliğe Göre)	101
4.5. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Bulgular	126
4.5.1. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Kursiyer Görüşleri	126
4.5.2. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Öğretmen Görüşleri	128
4.5.3. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Yönetici Görüşleri	129
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER.....	131
5.1. Sonuçlar ve Tartışma	131
5.2. Öneriler	140
5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler	140
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	141
KAYNAKÇA	142
EKLER	146
Ek 1. Anket Kullanım İzni	147
Ek 2. Yönetici Anketi	148
Ek 3. Öğretmen Anketi	152
Ek 4. Kursiyer Anketi	156
ÖZGEÇMİŞ.....	160

TABLULAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 3.1. <i>Yöneticilere İlişkin Bilgiler</i>	39
Tablo 3.2. <i>Öğretmenlere İlişkin Bilgiler</i>	41
Tablo 3.3. <i>Kursiyerlere İlişkin Bilgiler</i>	42
Tablo 4.1. <i>Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Yöneticilerin Genel Görüşleri</i>	45
Tablo 4.2. <i>Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Öğretmenlerin Genel Görüşleri</i>	58
Tablo 4.3. <i>Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Kursiyerlerin Genel Görüşleri</i>	69
Tablo 4.4. <i>Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Kursiyerlerin Görüşlerinin Cinsiyete Bağlı Olup-Olmadığına İlişkin Ki Kare Testi Sonuçları</i>	80
Tablo 4.5. <i>Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Kursiyerlerin Görüşlerinin Yerleşim Yerine Bağlı Olup-Olmadığına İlişkin Ki Kare Testi Sonuçları</i>	91
Tablo 4.6. <i>Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Kursiyer Görüşlerinin Kursa Bağlı Olup-Olmadığına İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları</i>	102
Tablo 4.7. <i>Kursiyerlerin, Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye Verdikleri Yanıtların Dağılımı</i>	127
Tablo 4.8. <i>Öğretmenlerin, Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye Verdikleri Yanıtların Dağılımı</i>	128
Tablo 4.9. <i>Yöneticilerin, Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye Verdikleri Yanıtların Dağılımı</i>	129

GRAFİKLER LİSTESİ

	Sayfa
Grafik 4.1. <i>Kursiyerlerin Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye İlişkin Görüşlerinin Genel Dağılımı</i>	127
Grafik 4.2. <i>Öğretmenlerin Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye İlişkin Görüşlerinin Genel Dağılımı</i>	129
Grafik 4.3. <i>Yöneticilerin Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Açık Uçlu Maddeye İlişkin Görüşlerinin Genel Dağılımı</i>	130

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
HEM	: Halk Eğitim Merkezi
md.	: Madde
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
s.	: Sayfa
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TDK	: Türk Dil Kurumu
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bilgi üretimi ve teknoloji kullanımının sürekli arttığı günümüzde, eğitimin sürekliliği de önem kazanmaktadır. Kişinin aldığı örgün eğitim yetersiz kalmakta ve yetişkin eğitimi zorunlu hale gelmektedir. Bunun yanında hiç örgün eğitim almamış ya da örgün eğitimini tamamlamamış kişilerin de değişen yaşam koşullarına uyum sağlamaları için eğitim almaları zorunlu olmaktadır.

Halk eğitimi, örgün eğitime hiç girmemiş ya da sınırlı bir süre girmiş kişilerin, ekonomik ve toplumsal yönden gelişmelerine katkı sağlamak amacıyla düzenlenen eğitim türüdür. Meslek edinme, kendini geliştirme ve boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik olan halk eğitimi, isteğe bağlıdır. Olanak ve koşulların sürekli değişmesi, halk eğitiminin önemini artırmaktadır. Bu amaçla halk eğitiminin, eğitim sistemindeki yerini ve etkililiğini anlamak önemlidir.

Toplumların, örgütlerin, işletmelerin ve kişilerin çevrelerindeki hızlı değişmelere uyum sağlayabilmeleri, değişimlerin olumsuz etkilerinden korunabilmeleri için, işlevsel ve dinamik halk eğitimi hizmetlerine olan gereksinim ve halk eğitiminin önemi giderek artmaktadır (Celep, 1995: 3).

Miser'e göre (1999) yaşamboyu eğitim üç temel kabule dayanır. Birincisi, eğitimin okuldan ibaret olmaması; ikincisi, insanların okul eğitiminden sonra da eğitim fırsatlarına sahip olması gerektiği; üçüncüsü ise bunların halk eğitimiyle sağlanabileceğidir (akt. Bağcı, 2007: 2).

MEB Halk Eğitimi Çalışmalarının Uygulanmasına Dair Yönerge'ye göre (md. 69) (<http://mevzuat.meb.gov.tr>); Yaygın eğitimde programlar, örgün eğitimle birbirini destekleyecek ve tamamlayacak, gerektiğinde aynı nitelikleri kazandıracak, kalkınma planları ile bağlantılı ve işlevsel biçimde genel, meslekî-teknik olmak üzere iki ana bölümde hazırlanır. Bunlar:

a) Genel Eğitim Programları:

– Tamamlama programları: kişilere okuma-yazma öğretme, ilköğretimde temel becerileri kazandırma ve eksik eğitimlerini tamamlamaya destek sağlayıcı programları içerir.

Sağlık, aile yaşamı, anne-çocuk eğitimi programları: kişinin yaşamındaki çeşitli dönemler ile aile yaşamındaki farklı dönemlere ve kişinin içinde bulunduğu farklı koşullara göre sürekli değişen eğitim gereksinimlerine yanıt verebilecek sağlıklı yaşama alışkanlıkları, uyum eğitimi, ana-baba eğitimi, ana-çocuk sağlığı, aile planlaması, çevre sağlığı, beslenme, aile ilişkileri, emeklilik eğitimi konularındaki programları içerir. Gelişmiş ülkelerde “üçüncü yaş okulları” adı altında uygulanan yetişkin eğitimi programlarına, merkezler bünyesinde önem ve öncelik verilir.

–Yurttaşlık eğitimi programları: toplumsal bütünleşmeyi sağlamak, iyi bir yurttaş, iyi bir insan yetiştirmek, demokratik yaşamı toplumun tüm birimlerine benimsetmek ve buna dair bilinç kazandırmak amacıyla düzenlenen programları içerir.

–Özdoyum eğitimi programları: kişilerin serbest zamanlarının değerlendirilmesi isteğinden doğacak eğitim gereksinimlerini karşılamak, kişiye yaşamının herhangi bir döneminde kendisini gerçekleştirme olanağı verebilecek eğitim programlarını içerir.

–Toplumsal ve kırsal kalkınma programları: kalkınmayı hedefleyen kooperatifleşme, gelir getirici, beceri kazandırıcı, kentleşmenin ve tarım teknolojisinin gereksinimlerini karşılayacak biçimde meslekî ve teknik programlarla bütünleşebilecek biçimde hazırlanıp uygulanan programları kapsar.

b) Meslekî-Teknik Eğitim Programları:

–Meslek kazandırma programları: işgücü piyasasının gereksinim duyduğu ara işgücünü yetiştirmeye yönelik meslekî ve teknik amaçlı programları içerir.

–Temel beceri geliştirme programları: kişileri tüketicilikten üretici konumuna getirmek, meslekî ve teknik alanda beceri sahibi yapmak, aile ve ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla hazırlanıp uygulanan programları içerir.

–Teknoloji kullanım programları: teknoloji alanında meydana gelen gelişmeleri toplumun ilgili kesimlerine zamanında ulaştırmak, yeni gelişim ve değişime uyum sağlamak içindir.

Yetişkin eğitimi düzenleyen tüm kurumların hemen hepsinin, uyguladıkları programın etki ve etkinliğini ölçme ve değerlendirme açısından sorunları bulunmaktadır. Katılımcıların

sayısı, ancak etkin ve yaygın programlara katılım yüksekse başarı kriterleri arasında kabul edilebilir. Ancak Türkiye’de bir programa kaç kişinin katılacağı, hala bir başarı kriteri olarak kabul edilmektedir (Ural, 2013: 191; der. Yıldız ve Uysal).

Diğer bir sorun ise ülke ve kişi gelişimine katkı sağlayacak program türlerinin sayısı ve çeşitliliği ile ilgilidir. Her konuda program olsa da uygulanan programın yaygınlığı, etki ve etkinliği değerlendirilmemektedir. Ayrıca kursları gruplamada da sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle yetişkinlere yönelik düzenlenen meslek beceri eğitimi kurslarının gruplandırılmasında güçlük yaşanmaktadır. Katılımcıların bir kısmının hobi edinme amacıyla katılmaları, ama bir kısmının da hobilerini gelir getirici bir iş haline getirmeleri nedeniyle programın niteliği tanımlanamamaktadır (Ural, 2013: 192; der. Yıldız ve Uysal). Yapılan görüşmeler sonucunda, halk eğitimi kapsamında yer alan programların içerikleri incelendiğinde, kişilerin yaşamboyu eğitimin sağlamadığı ve eğitimini daha çok dönemsel kurslar şeklinde yürütüldüğü belirtilmiştir (Türkoğlu ve Uca, 2011: 61).

Halk eğitim programları uygulanırken görülen diğer bir sorun da eğitimci eksikliğidir. Büyük sorumlulukları üzerine alabilecek yetişmiş tam zamanlı personelin sayıca çok sınırlı oluşu, yetişkin eğitiminin gelişmesi ile ilgili kişilerin başlıca kaygısı halindedir (Lowe, 1985, 155; Çev. Oğuzkan). Türkiye’de bu eksik, verilen hizmetiçi eğitimlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca üniversitelerde lisans düzeyinde eğitim veren “Yetişkin/Halk Eğitimi Bölümleri”nin tekrar açılması ve isteyen mezunların Halk Eğitim Merkezlerine atanmalarının sağlanabilmesi, bu sorunun giderilmesinde önerilen diğer çözümlerden biridir (Ural, 2013: 195; der. Yıldız ve Uysal).

Halk eğitim programlarının uygulanmasında gündeme gelen diğer bir sorun ise genel olarak halk eğitim merkezlerine ait olan, fiziki koşulları yeterli olan, öğretim ve etkinlik alanları yeterli ve amaca uygun olan hizmet binalarının olmamasıdır. Genel olarak halk eğitimi çalışmaları için okulların bodrum katları, diğer kamu kuruluşlarının kullanmadıkları sağlıksız yerler kullanılmaktadır. Bu tür sağlıksız yerlerde eğitim yapılması, yetişkinleri ürkütmekte ve yapılan eğitimler amacına ulaşmamaktadır. Bu bağlamda halk eğitim merkezi binaları, halk eğitimi program içeriklerine uygun bir biçimde, eğitimin amacına uygun olarak düzenlenmelidir (Türkoğlu ve Uca, 2011: 60). Maalesef çoğu halk eğitim merkezinin kendine ait binası bulunmamakta, olanların da sınıf sayıları yetersiz gelmektedir.

Yetişkin eğitiminde uygulanan programların etki ve etkinliğinin artması, gereksinimlere uygun yeni program ve modellerin sınanması, akademisyen ve

uygulamacıların birlikte, eşgüdüm içinde çalışması ile gerçekleştirilebilir (Ural, 2013: 196; der. Yıldız ve Uysal). Ayrıca yaşamboyu eğitim kavramı çerçevesinde yetişkin eğitimi, eğitimin belirli ve vazgeçilmez bir parçası olarak görülmeli; geniş kapsamlı yetişkin eğitimi hizmetlerinin geliştirilmesine yardım edecek yasal önlemler ile diğer önlemler alınmalıdır (Lowe, 1985: 177; çev. Oğuzkan).

Bir halk eğitim programının etkililik ve başarı derecesi, öğrenme ortamının aşağıda belirtilen özelliklere sahip olma derecesine bağlıdır (Bülbül, 1991: 213-214, akt; Celep, 1995: 54);

- Öğrencilerin, öğrenme sürecinde sorumluluk almalarına izin verilmesi.
- Öğrenen öğrencilerin ödüllendirilmesi.
- Öğrencileri öğrenmeye güdülemesi.
- Öğrencileri, kendileri için uygun yeni öğrenme yollarını bulmaya güdülemesi.
- Yeni öğrendiklerinin yaşamlarında kullanma konusunda öğrencilere rehberlik etmesi.
- Öğrenmeyi kolaylaştıracak gerekli araç ve gerecin bulunması.
- Kültürel etkinlikleri içermesi.
- Öğretmen ve öğrencilerin programın amaçlarını bilme derecesi.
- Program amaçlarının belirlenmesinde öğrencilerin katılım derecesi.

Halk eğitim merkezlerinin sorunları arasında; halk eğitimi kavramına yüklenen anlamın çeşitliliği ve karmaşıklığı, yeterli mali kaynağın ayrılmaması, araştırma ile ilgili sorunlar, halk eğitimcilerin yetiştirilmesi ve istihdamı, halk eğitimi hizmetlerinin ulusal, uluslararası ve yerel düzeylerde eşgüdüm ve işbirliği ilkelerine dayalı olarak geliştirilememesi, yaygın ve örgün eğitim sistemlerinin bütünleştirilememeleri, halk eğitimin iyi tanımlanmış yasal temeller üzerine oturtulamaması, halk eğitimi alanında meslektaşının henüz başlatılamamış olması, fiziksel altyapı ve araç-gereç yokluğu, halk eğitim anlayışının uygulamaya geçirilememiş olması, halk eğitim hizmetlerinin MEB tarafından sunuluyor olması, üniversite-MEB ilişkisinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulamaması ve halk eğitim konusunda lisans ve lisans üstü düzeylerde yetiştirilen sınırlı sayıdaki halk eğitimcisinin istihdam edilmemesi bulunmaktadır (Duman, 2007: 270).

Yetişkin eğitimi alanında bir kavram karmaşası yaşanmaktadır. Günlük kullanımda halk eğitimi, yaygın eğitim ve yetişkin eğitimi genellikle eş anlamda kullanılmaktadır.

Çıraklık eğitimi, hizmet içi eğitim ve sürekli eğitim gibi kavramlar da kimi zaman bu kavramların yerini almaktadır (Okçabol, 2006: 183).

Türkiye’de halk eğitimine ayrılan bütçenin yetersiz olması da diğer bir sorundur. Halk Eğitimi Merkezlerine ayrılan bütçe, Milli Eğitim Bakanlığı’na ayrılan bütçenin % 5’i kadardır (Türkoğlu ve Uca, 2011: 60). Bütçenin yetersiz olması, programların uygulanması sırasında kullanılacak olan yazılı ve teknolojik kaynakların sağlanmasında, uygulama sırasında kullanılacak malzemenin sağlanmasında ve programlarla ilgili tanıtımın yapılmasında da sorunlara yol açmaktadır.

Merkezi yönetim bütçesinden milli eğitime ayrılan oran, günümüzde artış gösterse de milli eğitim içinde halk eğitime ayrılan pay yeterli düzeyde değildir. Ayrıca örgün eğitimlerde toplanan bağışın, halk eğitimler tarafından toplanamaması ve bazı kursların parasız yapılması, halk eğitim bütçesini olumsuz etkilemektedir. Döner sermaye kurabilen halk eğitim merkezleri, yaptıkları ürünlerden parasal kazanç sağlayarak bütçelerine katkı sağlamaktadır.

Halk eğitim merkezlerinde eğitim verecek kişilerin üniversitelerce yetiştirilmemesi ve halk eğitimin bir bilim dalı olarak görülememesi, bazı zorluklara yol açmıştır. Özellikle halk eğitim merkezlerinin kursiyer potansiyelinin yetişkinler olduğu düşünüldüğünde, eğitimini almamış kişilerce eğitim verilmesi daha da zorlaşmaktadır. Bu nedenle halk eğitim merkezlerinde görev yapacak kişilerin lisans düzeyinde eğitim almaları zorunludur.

Halk eğitimi alanında yapılan araştırmalarda ağırlık, öğrencilerin yüksek lisans tezleri ya da öğretim elemanlarının akademik çalışmaları olarak üniversitelerce sürdürülen çalışmalardır. Üniversiteler dışında bu alanda yapılan araştırmalar hala yok denecek kadar azdır. Yapılan bu tezler ve araştırma raporları ise genelde yayınlanmamakta ve üretilen bilgiler ilgililere ulaştırılmamaktadır. Yayınlanan araştırmalar ise maalesef yeterli ilgiyi ve önemi görmemektedir (Okçabol, 2006: 188). Yaygın eğitim alanında istatistiksel veri ya yoktur ya da kullanışlı değildir. Birçok veri toplama aracı, değişik kanallarca kullanılmakta yine de veriler doğru ve zamanında değerlendirilip istatistiksel sonuçlar çıkarılmamaktadır. Çıkan sonuçlarda da tutarlık yoktur (Okçabol, 1987: 261).

Örgün eğitimin ve yaygın eğitimin, aynı yasa ve yönetmeliklerle yönetilmesi bazı sorunlara yol açmaktadır. Öncelikle örgün ve yaygın eğitimin hedef kitleleri birbirinden farklıdır. Ve yaygın eğitim veren kuruluşların hem daha esnek olması, hem de gereksinimleri

hemen karşılaması beklenmektedir. Bu nedenle yaygın eğitimin bağlı olduğu yasa ve yönetmelikler esnetilmelidir.

Halkın, halk eğitim merkezlerinde açılan kurslardan, hatta halk eğitim merkezlerinden habersiz olması da yaşanan diğer bir sorundur. Yeterince danışmanlık ve tanıtım yapılamamaktadır. Kursa katılmak isteyen kursiyerlere de kurslar hakkında mutlaka rehberlik yapıp doğru kurslara yönlendirme yapılmalıdır.

1.1. Problem Durumu

Değişen yaşam koşullarıyla yaşam boyu öğrenmenin gerekliliği giderek artmakta, dolayısıyla halk eğitim merkezleri daha önemli hale gelmektedir. Bu açıdan halk eğitim merkezlerinin bu değişime uyum sağlaması gerekmektedir. Bu nedenle, halk eğitim merkezleri üzerine yapılan araştırmalar, halk eğitim merkezlerinin yeterliliklerinin ve sahip olduğu sorunların belirlenmesi açısından önemlidir. Ancak uzmanların belirttiği en büyük sorunlardan biri halk eğitim merkezleri ile ilgili yeterince çalışma yapılmamış olmasıdır. Yapılan çalışmalara da erişimde sorun yaşanabilmektedir.

Halk eğitim merkezlerinin bu kadar önemli hale geldiği günümüzde yapılan çalışmaların yetersiz olması ve Denizli ilinde de halk eğitim merkezlerinin yaptığı etkinlikleri ölçmeye yönelik çalışma yapılmamış olması, halk eğitim merkezlerinin etkinliklerinin incelenmesi ve eksikliklerinin belirlenmesi açısından sorun oluşturmaktadır.

Bu çalışmayla, halk eğitim merkezleri etkinlikleri incelenmiş, halk eğitim merkezleri etkinliklerinin yeterli olup-olmadığı ölçülmeye çalışılmıştır. Ayrıca katılımcıların görüşleri doğrultusunda, memnuniyet düzeyleri ölçülmüş, halk eğitim merkezlerinin sahip olduğu sorunlar belirlenmeye çalışılmış ve bu sorunların giderilmesi için katılımcılardan çözüm önerileri alınmıştır.

1.1.1. Problem Cümlesi

Yönetici, öğretmen ve kursiyer görüşlerine göre Denizli'deki halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?

1.1.2. Alt Problemler

1. Yöneticilere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?
2. Öğretmenlere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?
3. Kursiyerlere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?
4. Halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin, kursiyerlerin görüşleri;
 - Cinsiyete
 - Yerleşim yerine (il merkezi - ilçe merkezi)
 - Eğitim görülen kursa

bağlı mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, yönetici, öğretmen ve kursiyer görüşlerine göre halk eğitim merkezleri etkinliklerinin incelenmesidir. Bu amaçla, Denizli'deki halk eğitim merkezleri yöneticilerine, öğretmenlerine ve kursiyerlerine anket uygulanmıştır. Halk eğitim merkezlerinin amaçlarının ne olduğu ve bu amaçlara ne kadar ulaşıldığı tartışılmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Her kişi, yaşam boyu öğrenme ve kendi bireysel ve mesleki gelişimi için motive edilmelidir. Bir eğitmen bir rol model olduğundan, eğitmenin eğittiği kişiler tarafından kabul edilmesi ve güvenilmesi önemlidir. İkna etme ve başkalarını etkileme becerileri, güven kazanma ve takip etme için gereklidir. Bu açıdan, öğretmenlerin, kursiyer gereksinimlerini bilmeleri önemlidir. Yöneticiler de, mesleki gelişimi sürdürmek için personel geliştirme programları hazırlamalı ve hizmetiçi eğitim sağlamalıdır. Bu eğitimlerin de verilebileceği kurumlar halk eğitim merkezleridir. Bu nedenle halk eğitim merkezlerinin hem kurs (çeşitlilik, içerik vb) hem de personel yeterliliği önemlidir.

Yaşam boyu öğrenme, örgün ve yaygın eğitim süreçlerini kapsayan bir kavramdır. Örgün eğitimin bir alternatifi değil, bireyde örgün eğitim sonrası eksik ve yetersiz kalan verilerin sonradan tamamlanması ya da bireyin keşfedilmemiş yeteneklerinin keşfedilmesi olarak görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme, bireylerin ya da toplulukların gereksinim duymaları sonucu yaşamlarının herhangi bir evresinde zaman, mekan ve konu sınırlaması olmaksızın resmi ya da sivil toplum örgütleri ile özel kişiler tarafından, kişilerin yeni bilgi ve beceriler kazanmalarını sağlamak ya da var olan bilgi ve becerilerini geliştirmek üzere

aldıkları her türlü örgün, yaygın ya da uzaktan eğitimidir (Güleç vd, 2012, akt; Tunca, Alkın-Şahin, Aydın: 2015)

Yaşam boyu öğrenmenin okul öncesi eğitimden başlayarak yetişkin eğitimini de içine alan her yaştan bireyin bulunduğu örgün ve yaygın eğitim sistemlerini kapsamaması, bütünsellik; okul, üniversite gibi örgün eğitim kurumlarındaki öğrenme sürecine ev ve toplum yaşamının dahil edilmesi, bütünleşme; değişim gereksinimlerine uyarlanabilirliği ve yeni medyaya olanak tanınması, esneklik; farklı paydaşların entelektüel gelişimleri, ilgileri ve motivasyonları için eğitimden yararlanmasına olanak tanınması, demokratikleşme; en önemli hedeflerinden birinin kendini gerçekleştirme olması, kendini gerçekleştirme özelliğine vurgu yapmaktadır (Tunca, Alkın-Şahin, Aydın: 2015)

Yaşam boyu öğrenmeyi anlamak, sürekli öğrenme fırsatlarını ve davranışlarını yönlendiren toplumsal, kültürel ve örgütsel eğilimleri analiz etmeyi gerektirir. Sürekli öğrenme, tüm kariyer aşamalarında çalışanlar için temel bir yetkinlik haline gelmiştir. Yaşam boyu öğrenme, bir lüks ya da eğlence değil, toplumlarımızın geleceğini oluşturmak için önemli bir zorunluluktur. Bu nedenle yaşam boyu eğitim kurumu olan halk eğitim merkezleri de her bireyin öğrenebileceğini unutmamalı ve her bireyin gereksinimini bilerek bu yönde kendini geliştirebilmelidir.

Dünya, teknoloji ve iletişim alanındaki gelişmelerden ve ayrıca politik, ekonomik, demografik ve sosyal çevredeki değişikliklerden etkilenmektedir. Bu değişimlere uyum sağlayabilmek için yaşam boyu öğrenme daha önemli hale gelmektedir. Yaşam boyu öğrenmenin en etkin şekilde yapıldığı kurum halk eğitim merkezleridir. Bu araştırmayla da Denizli’de bulunan halk eğitim merkezlerinin yeterliliği belirlenmeye çalışılmıştır.

Yaşamboyu eğitim sürecinde insanların sadece örgün eğitimden aldıkları eğitim yeterli değildir. Örgün eğitimde alınan bilgilerin zaman içinde unutulması, gelişen teknolojiyle beraber yetersiz kalması, insanlar arası rekabetin artması, insanların kendilerini geliştirme istekleri ya da boş zamanlarını hoş bir biçimde geçirmek istemeleri, yaşamboyu eğitimi gerektirmektedir. Bunun yanında örgün eğitime hiç girmemiş olan ya da yarım bırakmak zorunda kalan kişilerin de kendi eksiklerini tamamlamaları için bazı kurumlara gereksinimleri vardır. İşte yaşamboyu eğitim sürecinde en büyük payı halk eğitim merkezleri almaktadır. Bu açıdan bu araştırma, Türkiye’deki yaşamboyu öğrenmenin gelişimini, halk eğitim merkezlerinin yaşamboyu öğrenmeye katkılarını ve bu merkezlerin eksikliklerini ve sorunlarını ele alması açısından önemlidir.

Bu araştırma, halk eğitim merkezleri etkinlikleri ve açılan kurslara katılım oranlarının belirlenmesi ve ileriki zamanlarda yapılacak kurslara ve çalışmalara yol gösterici olmasından dolayı önemlidir. Ayrıca kursiyerlerin memnuniyet düzeyleri ve beklentileri de ölçüldüğü için halk eğitim merkezlerine yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Ayrıca bu araştırma ile yönetici, öğretmen ve kursiyerlerin görüşlerine başvurulmuş, farklı bakış açılarından sorunlar ve çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu anlamda yol gösterici olabileceği, böylelikle halk eğitim merkezlerinin işlevselliğinin artırılabilmesi konusunda ipuçları verebileceği düşünülmektedir. Yaşamboyu öğrenme açısından halk eğitim merkezlerinin kendilerini geliştirmeleri önemlidir.

Bu araştırma, diğer araştırmalardan farklı olarak, bir tek kurs üzerinde yapılmamış, halk eğitim merkezlerinde açılan tüm kurslara katılan kursiyerlere ve tüm çalışan yönetici ve öğretmenler üzerinde yapılmıştır. Daha kapsamlıdır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma, 2014-2015 öğretim yılında yapılmıştır. Diğer yılları kapsamamaktadır.
- Araştırma Denizli ilinde yapılmıştır, diğer illeri kapsamamaktadır.
- Araştırma, halk eğitim merkezlerinde görev yapan öğretmen, yönetici ve kursiyerler ile sınırlıdır.
- Araştırma, beş halk eğitim merkezinde (Denizli merkez, Çivril, Honaz, Kale, Sarayköy) yapılmıştır, diğerlerini kapsamamaktadır.

1.5. Sayıtlar

- Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile bu dönemde açılan kurslara katılan kursiyerlerin, veri toplama aracına verdikleri yanıtlar gerçeği yansıtmaktadır.

1.6. Tanımlar

Araştırmada kullanılan tanımlar aşağıda görülmektedir.

Etkinlik: Halk eğitim merkezlerinde yapılan toplumsal, kültürel ya da ekonomik amaçlı çalışmalardır.

Halk eğitimi: Örgün eğitimin içinde ya da dışında kalmış her yaş grubundaki kişilerin, günün gelişen teknolojik, toplumsal ve kültürel koşullara uymalarını, meslek sahibi

olmalarını sağlayan, okuma-yazma ve eksik eğitimlerini tamamlayan planlı eğitim çalışmalarıdır.

Halk Eğitim Merkezleri: Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı taşra birimleri olan, her yaş, eğitim, gelir, toplumsal statü ve kültür düzeyindeki yurttaşlara, onların ilgi, istek, yetenek ve beklentilerine yönelik mesleki, toplumsal, ekonomik, sportif ve kültürel alanlarda ücretsiz kurslar düzenleyen yaygın eğitim kurumlarıdır. Yönetici ve eğitici personeli, açtığı kurs türü ve sayısı, hizmet ettiği alan ve kitle bakımından yaygın eğitim kurumları içinde ilk sırayı alan bir hizmet birimidir.

Kursiyer: Halk eğitim merkezinde verilen eğitim (kurs) alışmalarına katılan kişidir.

Yaygın Eğitim: Örgün eğitim gibi planlı olan, yaş sınırı olmayan, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademelerin birinden ayrılmış olan kişilere, ilgilerine ve gereksinim duydukları alanda ya da mesleklerinde daha yeterli olmak isteyenlere bunu sağlamak amacıyla verilen eğitimidir.

Yetişkin Eğitimi: Zorunlu eğitim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayanların, yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme gereksinimlerini ve ilgilerini doyurmak üzere özellikle düzenlenen eğitimidir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, halk eğitim merkezlerinin genel özelliklerine, kapsamına, hedef kitlesine, tarihçesine ve halk eğitimi gerekli kılan nedenlere yer verilmiştir. Devamında halk eğitim merkezlerine ilişkin daha önceki yıllarda yapılan çalışmalar incelenmiştir.

2.1. Halk Eğitiminin Tanımı, Önemi, İlkeleri ve Amaçları

2.1.1. Halk Eğitimi Kavramı ve Tanımı

Eğitimin hızla geliştiği dünyada eğitimin sürekliliği de giderek önem kazanmaktadır. Bununla beraber örgün eğitim almış ya da almamış tüm kişiler için yetişkin eğitiminin önemi de giderek artmaktadır. Birçok kişi, halk eğitim merkezlerinde verilen kurslar sayesinde hem kendilerini geliştirmekte, hem de eğitimin gelişmesine katkı sağlamaktadırlar. Halk eğitim merkezleri, kursiyerlerin kendilerini geliştirmelerine katkı sağlamakla kalmayıp, birçok kursuyla hem kişilerin iyi zaman geçirmelerini, stres atmalarını, hem de toplumsallaşmalarını sağlamaktadır. Türkiye’de yaygın eğitim, halk eğitimi ve yetişkin eğitimi aynı kavramlar olarak kullanılmaktadır.

“Yaygın eğitim, örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarında okumakta olanlara ve meslek dallarında daha yeterli gelmek isteyenlere uygulanan eğitim şeklidir” (TDK 1974).

“Kitle eğitimi, yetişkinler eğitimi, yığın eğitimi, toplum eğitimi, temel eğitim, toplumsal eğitim, yaygın eğitim vb adlar altında girilen halk eğitimi, yetişkinlere ve okul dışındakilere yönelmiş düzenli, dizgeli ve örgütlü bir eğitim çabasıdır” (Geray, 1978: 1).

Halk eğitimi denildiğinde, halka daha iyi beslenme, daha iyi barınma, daha iyi kazanç, kendileri ve çocukları için daha iyi sağlık, yurt ve dünya meselelerinde zengin bir anlayış ve verimli harekete yönelme gibi işlerde yaşama bir katkı sağlayacağı düşünülür. Bir başka açıdan bakıldığında ise, yapılan işlere halk kendi düşünceleri ve çabaları ile katkı sağladığında, benimseme ve başarıma karşısında duyulacak gurur daha büyük ve bütünleyici olacaktır (Kurt, 2000: 1).

Halk eğitimi, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademelerden çıkmış kişilere; ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlamak amacı ile; gereksinimleri, ilgileri, istekleri ve yetenekleri yönünde düzenlenen; katılmanın isteğe bağlı olduğu; ulusal eğitimin amaçlarına aykırı olmamak koşuluyla akla gelebilecek her konuyu kapsayan; çeşitli süre ve düzeylerde yaşam boyu yapılan eğitim, üretim, rehberlik ve uygulama çalışmalarının tümüdür (Miser, 1999: 3).

Halk eğitimi kavramı, Yedinci Milli Eğitim Şûrasında şöyle tanımlanmıştır (akt: Duman, 2007: 51): “Yurttaşların çalışma gücünü arttırmak, yaşam düzeyini yükseltmek, ulusal ve insani niteliklerini geliştirmek amacıyla okul eğitimi dışında ya da yanında yapılan eğitim ve öğretim çalışmalarıdır.”

Hernandez ve arkadaşlarına göre halk eğitimi, kimi ülkelerde toplum kalkınması bağlamında, içinde yaşanılan toplumun kaynaklarından yararlanılmasını bilen insanların gereksinimlerini karşılayıcı, eğitimcilerle katılımcıların yatay ilişkide olduğu ve katılımcılarla birlikte tasarlanan etkinlikler için kullanılmaktadır (akt: Okçabol, 2006: 17).

Halk eğitimi (yetişkin eğitimi), zorunlu eğitim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayan kişilerin, yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme gereksinimlerini ya da ilgiyi doyumak amacıyla özellikle düzenlenen çalışma ya da programları kapsar (Tekin, 1991: 36). Halk eğitimi ya da yaygın eğitim, toplumu ve kişileri insani ve ulusal değerlerle donatarak, ekonomik ve toplumsal yönden dinamik duruma getirmek amacıyla onlara belli programlar halinde sunulan bir eğitim çalışmasıdır (Kurt, 2000: 2). Halk eğitimi, eğitim ve öğretim çalışmalarının devamlılığını, her nedense okul eğitiminden hiç yararlanamamış ya da az yararlanabilmiş yurttaşların okuma-yazma, zorunlu yurttaşlık bilgilerine sahip olmalarını, yeni meslekler elde etmelerini sağlar (Gedikoğlu, 1953: 6).

Halk eğitimi, topluma ve kişilere gereksinim ve isteğe bağlı programlar halinde sunulan, kişileri insancıl ve ulusal değerlerle donatan, onlara ekonomik, toplumsal ve kültürel ilerlemeleri için gerekli bilgi, beceri ve anlayışı kazandıran, amaçlı, sistemli, planlı, sürekli ve örgütlü okul dışı bir eğitim etkinliğidir (Kılıç, 1981: 6). Halk eğitimi, örgün eğitimden sonra hangi yaşta olursa olsun kişinin demokratik bir toplumun temel ilkeleriyle çatışmamak koşuluyla, gereksinim duyduğu bir konuyu dilediği amaçla öğrenmesi için, toplumun kamu hizmeti ya da gönüllü kuruluşlar aracılığı ile sunduğu olanakları içerir (Simpson, 1972: 28; akt. Celep, 1995: 8).

Liveright ve Haygood ise yetişkin eğitimini şöyle tanımlamışlardır: Özellikle yetişkinler için düzenlenmiş tam zamanlı programlar dışında, artık tam zamanlı ve sürekli olarak okula devam etmeyen kişilerin, bilerek ve isteyerek bilgi ve anlayışlarını genişletmek, beceri geliştirmek ya da zevk ve tutumlarda değişiklik meydana getirmek ya da karşılaştıkları kişisel ya da toplumsal sorunları kavramak ve çözümlenmek amacıyla giriştikleri, birbirine bağlı ve düzenli çalışmalardan oluşan bir süreçtir (Lowe, 1985: 22; Çev. Oğuzkan).

OECD'nin tanımına göre “yetişkin eğitimi, zorunlu öğrenim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayan kişilerin, yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme gereksinimini ya da ilgiyi doyumak üzere özellikle düzenlenen çalışmaları ya da programları kapsar” (Bülbül, 1987: 20). UNESCO'ya göre ise “yetişkin eğitimi, genellikle 15 ya da daha ileri yaşta olup normal okul ve üniversite sisteminin dışında bulunan kişilerin yararına sunulan ve gereksinimlere göre düzenlenen eğitimidir” (Bülbül, 1987: 20).

MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği'ne göre (MEB, 1982) yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademedен çıkmış kişilere; gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak için örgün eğitimin yanında ya da dışında onların, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte, çeşitli süre ve düzeylerde yaşamboyu yapılan eğitim-üretim-rehberlik ve uygulama etkinliklerinin tümüdür.

Bülbül (1987: 22) bu konuda şunları söylemektedir:

–Yetişkin eğitiminin hedef grubuna, herhangi bir örgün eğitim kurumunun tam zamanlı programlarına devam eden belli yaş grubundaki çocuk ve gençler dışında kalan herkes girmektedir. Hatta, bir örgün eğitim kurumunun öğrencisi olup, o kurumun programında yer almayan bir konuda herhangi bir eğitim etkinliğine katılan bir çocuk ya da genç, yetişkin eğitiminin kapsamına girmektedir.

–Yetişkin eğitimi, hedef grupları belli, amaçları ve hedefleri belirli, düzenli, planlı bir eğitimidir.

–Yetişkin eğitimi, yetişkinlerin kişisel özelliklerinin, gereksinimlerinin, koşullarının dikkate alındığı, kurallarının esnek olduğu bir eğitimidir.

–Yetişkin eğitimi programlarının içeriğini, kişinin ve toplumun gereksinimleri belirler.

Halk Eğitim Merkezlerinin öncelikli hedef kitlesi şunlardır: (<http://mebk12.meb.gov.tr>)(15.01.2017):

- Okuma-yazma bilmeyenler, temel eğitim eksikliği olanlar; herhangi bir nedenle örgün eğitime devam etmeyenler.
- Örgün eğitimin herhangi bir kademesinden ayrılmış olanlar.
- Herhangi bir örgün eğitim kurumunu bitirmiş olanlar.
- Örgün eğitime devam ederken arta kalan boş zamanlarını değerlendirmek isteyenler.
- Örgün eğitim yoluyla edindikleri bilgi ve becerilerini tamamlamak, yenilemek geliştirmek isteyenler.
- Herhangi bir işe başlayacak olanlar.
- Herhangi bir işte çalışanlar.
- Yaşlı ve emekliler.
- Yasal kısıtlılık altında bulunanlar.
- Dış ülkelere çalışmaya ve öğrenime gidecekler.
- Köyden kente göçenler.
- Özel eğitim alması gerekenler
- Açık ve gizli işsizler.
- Özel ve kamu kurum kuruluşlarında çalışanlar.
- Mesleklerinde ilerlemek isteyenler.
- Özelleştirme uygulamaları nedeniyle işini kaybetme riski taşıyanlar.

2.1.2. Halk Eğitimin Amaçları

MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine (2010) göre halk eğitiminin amacı şunlardır (<http://mevzuat.meb.gov.tr>)(17.03.2017):

a) Kişilerin, ulusal bütünleşme ve kişisel gelişimini güçlendirici, yurttaşlık hak ve ödevlerini bilinçli olarak yapmalarını sağlayıcı, demokrasi kültürünü, düşünce, kişilik ve yeteneklerini geliştirici biçimde eğitim çalışmaları yapmak.

b) Bilmeyenlere okuma-yazma öğretmek, bilenlere eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanakları hazırlamak.

c) Türkçenin doğru, güzel, etkili ve kurallarına uygun olarak öğretilmesi, kullanılması ve yaygınlaştırılması yönünde yurtiçi ve ikili anlaşmalar çerçevesinde yurt dışı için öğretim programları hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak.

d) Ulusal kültür değerlerinin korunmasına, dünya kültürüne açık olarak geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak.

e) Yöresel özellik ve gereksinimlere göre eğitim, öğretim, üretim, işlendirme ve pazarlamaya yönelik çalışmalar ile nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde meslekî ve teknik içerikli eğitim çalışmaları yaptırmak.

f) Göç edenlerin yeni ortamlarına uyum sağlamalarına yönelik eğitim çalışmaları yaptırmak.

g) Sağlık kuruluşları ve alan uzmanları ile işbirliği yapılarak halk sağlığının korunması, aile planlaması, sağlıklı beslenme ve barınma, iyi bir üretici ve bilinçli bir tüketici olma niteliğini kazandırıcı çalışmalar yaptırmak.

h) Yaşamboyu öğrenme anlayışıyla kişilerin; bilimsel, girişimci, teknolojik, ekonomik, toplumsal, kültürel gelişmelerini ve serbest zamanlarını en iyi biçimde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak, yeteneklerini geliştirme olanağı sağlamak.

ı) Özel eğitim gerektiren kişilere, gelişim özelliklerine göre, kişisel yeterlilikleri doğrultusunda okuma-yazma öğretmek, bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak.

i) Aile eğitimi programları ile Türk aile yapısını güçlendirerek toplumsal yapının korunmasını sağlamak ve bu amaçla sürekli eğitim olanakları hazırlamak.

j) Toplumda sevgi, hoşgörü, işbirliği, farklılıklara saygı, yardımlaşma ve birikimleri paylaşma kültürünün gelişmesini sağlamak.

k) Yaşlı kişilerin toplumsal ve ekonomik yaşama etkin olarak katılımları için eğitim çalışmaları yapmak.

Halk eğitimi çalışmalarının/etkinliklerinin amaçları; genel amaç ve alt amaçlar olarak iki gruba ayrılır (Miser, 1999: 9).

Genel amaç: Halk eğitimin genel amacı, ulusal eğitimin genel amaçlarına aykırı olmamak koşuluyla yaşı, eğitim düzeyi, mesleği ve sosyal statüsü ne olursa olsun bütün yurttaşların, yaşamlarının herhangi bir anındaki öğrenme gereksinimleri ne ise onu öğrenmelerini sağlamaktır.

Alt amaçlar: Halk eğitimin genel amacına uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademedan çıkmış yurttaşlara:

- Okuma-yazma öğretmek, eksik örgün eğitimlerini tamamlamalarını sağlamak.
- Bilimsel, teknolojik, ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmeleri öğretmek.
- Ulusal kültür değerlerimizi tanıtmak, benimsetmek, korumak ve geliştirmek.
- Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak.
- Dengeli beslenme ve sağlıklı yaşamın şekil ve usullerini öğretmek, benimsetmek.
- Boş zamanları yaratıcı ve yararlı uğraşlarla değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak.
- Mesleği olmayanların meslek edinmelerini; çalışmakta olanların meslekte gelişmelerini sağlamak.
- Yurttaşlık bilincini geliştirmek, demokrasiyi benimsetmek.
- Kalkınma çabalarına halkın katılımını sağlamak.
- Köyden kente göç edenlerin yeni ortama uyum sağlamalarına ve sorunlarını çözmelerine yardım etmektir.

OECD tarafından yayınlanan bir raporda; halk eğitiminin amaçları ulusal ve yerel olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

Ulusal amaçlar; bir toplumda ekonomik, kültürel, bilimsel, teknolojik ve siyasal değişimlere bağlı olarak kişilere, yeni bilgi ve beceri kazandırma amacına dayanmaktadır.

Ulusal amaçlar, alt amaçlar biçiminde şöyle sıralanmaktadır:

- Kişilere, mesleki bilgi ve beceri kazandırmak.
- Kişilerde toplumsallaşmayı ve üretkenliği sağlayıcı davranış değişiklikleri oluşturmak.
- Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına yardımcı olmak.
- Toplumda okur-yazarlık oranını artırmak.
- Toplumsal değişmeye bağlı olarak kişilerin karşılaştıkları sorunları çözmelerinde gerekli ortamı sağlamak.

Yerel amaçlar; yerel toplulukların, yerel sorunlarını çözmelerine olanak sağlayacak ve bölgelerinde yaşamlarını sürdürmelerini kolaylaştıracak bir amaca dayanmaktadır.

UNESCO (1972, 15) tarafından alınan kararlarda, halk eğitimi etkinliklerinin aşağıdaki amaçları gerçekleştirmeye dayalı olması gerektiği vurgulanmaktadır:

– Manevi değerlerin, basın, uluslararası anlayışın, işbirliğinin geliştirilmesi ve uluslararası ilişkilerde zorbalığın tüm biçimlerinin ortadan kaldırılması.

– Eğitimin, ulusal ve uluslararası düzeyde ekonomik, toplumsal ve kültürel eşitliği sağlaması.

– Eğitimin, çevrenin korunması ve kalkınması ile kültürel kalkınmaya daha çok olanak sağlayacak duruma getirilmesi.

– Kişilerin içinde yaşadıkları toplumun kalkınmasına katkıda bulunmalarını sağlamak için, katılımlarını etkili ve anlamlı yaparak gerekli tavırların ve becerilerin kazandırılması amaçlanmalıdır.

2.1.3. Halk Eğitiminin İlkeleri

Halk eğitiminin amaçlarının gerçekleştirilebilmesi için halk eğitiminin belli ilkelere bağlı olması gerekmektedir. Bu doğrultuda halk eğitimin ilkeleri şöyle açıklanmıştır (Yıldırım, 2009: 47-48):

a) Herkese açıklık: Herkesin yararlanabileceği biçimde yürütülür ve özel eğitim gerektiren kişiler için özel önlemler alınır.

b) Gereksinime uygunluk: Kişisel ve toplumsal gereksinimlere uygun olarak gerçekleştirilir.

c) Süreklilik: Kişilerin yaşamboyu yararlanabilecekleri biçimde düzenlenir.

d) Bilimsellik: Her derece ve türdeki program ve uygulamalar, bilimsel araştırmalara dayalı olarak sürekli geliştirilir ve yenilenir.

e) Planlılık: Kalkınma planları hedeflerine uygun biçimde; eğitim-öğretim-üretim-insangücü-istihdam ilişkileri dikkate alınarak üretkenliğe ağırlık verecek biçimde planlanır.

f) Yenilik ve gelişmeye açıklık: Programlar; öğrenme ve öğretme yöntemleri ile ders araç gereç, bilimsel ve teknolojik gelişmelere, çevrenin ve ülkenin gereksinimlerine göre sürekli geliştirilir.

g) Gönüllülük: Kişinin ve toplumun çalışmalarına isteyerek katılımları esas alınır.

h) Mali destek: Döner sermaye kapsamı dışındaki kurs ve etkinlikler ücretsizdir.

ı) Her yerde eğitim: Amaçlar, düzenli ve planlı olarak yalnız kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda değil aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilir. Nitelikleri kazandırabilecek biçimde, her türlü olanaklardan yararlanabilecek bir bütünlük içerisinde düzenlenir.

k) Eşgüdüm: Aynı alanda hizmet yürüten çeşitli kamu, özel ve gönüllü kurumlar arasında eşgüdüm ve işbirliği sağlanarak hizmetlerde etkililik ve verimlilik artırılır.

2.2. Türkiye’de Halk Eğitiminin Tarihçesi

Yetişkinlerin toplumsal güvenliklerini ve ekonomik verimliliklerini artırmak, değişen toplumsal ve ekonomik rollerine uyumlarını sağlamak için, onların eğitimine duyulan gereksinim insanlık tarihi kadar eskidir. Hemen her toplumda, yetişkinlerin eğitimine yönelik uygulamaların uzun bir geçmişi vardır (Bülbül, 1987: 3).

Bu alt bölümde halk eğitiminin gelişimi, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet sonrası dönem olarak iki bölümde ele alınmıştır.

2.2.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Halk Eğitimi

Halk eğitiminin günümüzdeki kapsamlılaşmış biçimi olan yaygın eğitim fikri ve gereksinimi, Türk toplumlarında çok eski tarihlerde sezilmiş, bu gereksinimi karşılamak üzere çeşitli önlemler alınmıştır. Halk eğitimi çalışmalarına ve somut örneklerine hemen hemen her dönemde rastlanmaktadır (Yıldırım, 2009: 21).

Cumhuriyet öncesi yetişkin eğitimi uygulamaları, 6. yüzyıla kadar uzanır. Göktürkler ve Hunlar zamanındaki av partileri, şölenler, Dede Korkut masalları, Orhun ve Göktürk Anıtları, kervansaraylar, medreseler, loncalar, halk aşıkları ve dervişler, yetişkin eğitimi açısından değerli uygulamalardır. Bu uygulamalar, yetişkinlerin kendi yaşamları hakkında yeni şeyler öğrenmelerine katkıda bulunmuştur (Duman, 2007: 205- 206).

Bugünkü anlamda bilinçli bir halk eğitimi, Selçuklu ve Osmanlı Türklerinde görülmektedir. Halk eğitimi hareketi, Selçukluların ve Osmanlıların yükselme devirlerinde teşkilat ve sistem olarak en üst düzeyine ulaşmıştır. Ancak bu sayede Anadolu ve Trakya’nın Türkleşmesi, devlet ve memleket yönetiminin yerleşmesi ve toplumsal yapının oluşması olanaklı olmuştur (Yıldırım, 2009: 21). Özellikle Osmanlıların gelişme dönemlerinde camiler, medreseler, kütüphaneler, folklorumuzdaki bilmeceler, masallar, Nasreddin Hoca

hikayeleri, Karagöz, meddah ve ortaoyunu birer yetişkin eğitimi araçlarıdır. Bu arada, Hıristiyan gençlere Müslümanlık ve Türklük eğitimi veren Yeniçeri Ocağı'nda, ahilik örgütlerinde ve devşirmelerden devlet adamı yetiştiren Enderun okulunda yetişkin eğitimi örnekleri görülmektedir (Okçabol, 2006: 126).

Selçuklu ve Osmanlı Devletlerinin gerileme dönemlerinde halk eğitimi, etkili bir sistem olmaktan çıkmış, örgüt dağılmış, ilgili kuruluşlar bozulmuştur. Bunun sonucu olarak; devletin toplumsal, kültürel ve yönetim düzeni sarsılmış ve bu durum yıkılışı hızlandırıcı bir etken olarak ortaya çıkmıştır. Ancak Cumhuriyet Yönetimiyle birlikte, bütün hizmetler gibi eğitim, özellikle halk eğitimi de yeniden ele alınmış, düzenlenmiş ve bugünkü görünümünü kazanmıştır (Yıldırım, 2009: 21-22).

Selçuklu ve Osmanlı Devletleri zamanında halk eğitimi çalışmaları yapan bazı kuruluşlar şunlardır:

Camiler

Yalnızca ibadet yeri olmayan cami ve mescitlerden, hükümet konağı, misafirhane, mahkeme, genel eğitim ve konferans yeri, siyasi eğitim yeri olarak ta yararlanılmıştır. Camiler açık bir eğitim ve konferans yeri işlevini yerine getirmiştir. Sık sık herkese açık dersler yapılmıştır. Ayrıca camiler, siyasi konuların konuşulduğu ve cemaate açıklandığı yerlerdi. Halkı, ulusal bir konuya ilişkin bilinçlendirmek ve moralini yükseltmek için de camilerden yararlanılmıştır (Yıldırım, 2009: 22).

Medreseler

Medreseler, Selçuklu döneminden başlayarak toplumun gereksinimi olan öğretmen, kadı, imam ve din uzmanı yetiştiren, ilköğretimden yükseköğretime kadar kademeli eğitim veren, dini temele dayalı örgün eğitim kurumları özelliğine sahipti. Ders programlarında, dini bilgiler yanında; dilbilgisi, mantık, matematik, astronomi, tıp ve diğer konulara yer verilmiştir (Celep, 2003: 89). Selçuklu ve Osmanlılar, ele geçirdikleri yerlerde hemen bir medrese yaptırıyorlardı. Özellikle 16. yüzyılda yüksek standarda erişen olan bu kuruluşlar, dünyanın her köşesinden kursiyer çekebilecek özelliğe kavuşmuştur. Kendilerine bağlı kitaplıklar, bakımevleri, hastaneler, imarethaneler kanalıyla halka yönelik hizmetler sunmuşlardır (Yıldırım, 2009: 23).

Medreseler, Millî Mücadeleden sonra 3 Mart 1924 tarihinde Öğretim Birliği Yasası ile Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 13 Mart 1924 tarihli genelgeyle kapatılmıştır (<http://dhgm.meb.gov.tr>).

Ahilik

Selçuklular zamanında gelişmiş, Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında ise en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Osmanlı'nın kuruluş yıllarında Anadolu'nun güvenliğini sağlamış, yükselme devrinde ise hayırsever esnaf kurumları halinde ve eğitime ağırlık vererek devam etmiştir (Kılıç, 1981: 111). Toplumsal kurumlar halinde etkinlik gösteren ahilik örgütü, Ahi adını verdikleri başkanlarının yönetiminde, zorbaları yok etme; yabancılara, gezgin ve konuklara ziyafet verme ve toplumsal yardımlar da bulunma işlevlerini gerçekleştirmiştir (Celep, 1995: 78).

Loncalar

18. yüzyıldan itibaren Ahilik örgütünün yerini alan loncalar, esnaf arasında birlik ve dayanışmayı sağlama işlevleri yanında ticaret ahlakını koruyan, çırak, kalfa, usta yetiştiren, onlara işyeri açan bir eğitim kuruluşu niteliği kazanmıştır (Celep, 1995: 78). Ayrıca standart üretimi sağlama, malın niteliğini yüksek tutma, malı değerlendirme ve mevcut değerini koruma gibi örnek çalışmalar sergileyen loncalar, yurt genelinde geniş bir örgüt şeklinde yaygın eğitimin en üstün hizmetini sunmuşlardır (Yıldırım, 2009: 25).

Terbiye Ocakları

Yazılı kaynaklar, İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethini izleyen yıllarda, halk eğitimi hizmetlerine girişildiğini göstermektedir. İş aramak için Anadolu ve Rumeli'den İstanbul'a gelen yurttaşların şehir yaşamına uymada zorluk çektiklerini ve birtakım toplumsal sorunların çoğaldığını gören yöneticiler, bu sorunları önlemek amacıyla biri Üsküdar'da, diğeri Avrupa yakasında olmak üzere Terbiye Ocağı adı ile iki halk eğitim kurumu açmışlardır. Bu kuruluşların o zaman bir okul gibi işletildiği anlaşılmaktadır (Yıldırım, 2009: 26).

Ordu

Osmanlı Devleti'nin gelişme döneminde Hıristiyan çocuklar "turnacı başı" tarafından devşiriliyor, acemi oğlan kışlalarında Türk ve İslam geleneklerine göre yetiştiriliyordu. Devşirme ve esirler arasında yetenekli olanlar, Enderun Okuluna alınıyordu. Ordu içinde

sürdürülen bu hareket, Anadolu ve Trakya'nın Türkleşmesini amaç edinen başarılı bir halk eğitimi hareketi idi (Kılıç, 1981: 112).

Sıbyan Mektebi

4-6 yaş grubundaki kız ve erkek çocuklarının birlikte okudukları okullardı. Kuran okuma, pratik din bilgileri ve biraz da yazı öğretilirdi. Çocukların İslami kültürle donatılarak yaşama hazırlanmalarını amaçlayan sıbyan mekteplerinden, medrese eğitimine ve lonca çıraklığına geçiş yapılıyordu. Bu özellikleriyle sıbyan mektepleri birer yaygın eğitim kurumu olarak nitelendirilmektedir (Yıldırım, 2009: 25).

Tekke, Zaviye ve Dergahlar

Üyelerine musiki, raks, beden, ahlak eğitimi vermeyi, onların fikri düzeyini yükseltmeyi amaçladıkları ölçüde yaygın eğitim kurumu sayılırlar (Yıldırım, 2009: 25).

Yolculara hizmet veren bu kurumlar, şehirlerdeki “tekke”, kırsaldakine “zaviye” adı verilirdi. Dinsel görevleri olan bu konaklama yerlerinde ibadetler yapılır, folklor, edebiyat, sanat alanlarında insanlar yetiştirilirdi. Anadolu'nun İslamlaşmasında önemli rol oynamıştır (Yamaner, 1993: 47; akt. Dolanbay, 2014: 25).

Kahvehaneler

İlk kahvehanenin İstanbul'da 1454-1455 yıllarında açıldığı sanılmaktadır. Keyfine düşkün bazı kişiler, özellikle okur-yazarlardan bir çoğu burada toplanmaya başlamış, kimi kitap okur, kimi tavlâ ve satranç oynar, kimi gazeteler getirir okur, kimi eğitimden sözedirdi. Kahvehanelere aydınlar, edipler, halktan kişiler toplanır, konuşup tartışılır, şiir okurlar, dinleyenler de yararlanırdı. Kahvehaneler ayrıca haberleşme ve iletişim işlevi de görmüştür (Yıldırım, 2009: 24).

Cumhuriyet öncesindeki halk eğitimi çalışmaları genel olarak şöyle değerlendirilebilir:

Osmanlı Devleti'nin duraklama ve gerileme döneminde halk eğitimine önem verilmemiştir. Osmanlı'da yenileşme hareketleri başlayınca halk eğitiminin gerekliliği tekrar ortaya çıkmıştır. Özellikle Tanzimat Fermanını halka anlatmak, getirdiği yeni görüşleri açıklamaya gereksinim duyulmuştur. Halk eğitimine olan gereksinim 1861 yılında

yayımlanan Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye Nizamnamesi ile resmen belirtilmiştir (Kılıç, 1981: 112).

Halk eğitimi hareketinin başlangıç döneminde açılan çıraklık okulları da önemli bir yer tutmaktadır. İlk çıraklık okulu, 1865 yılında İstanbul Beyazıt'ta İslam Öğretim Derneği (Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye) tarafından çıraklara okuma-yazma, temel matematik ve dinsel bilgilerin öğretilmesi amacıyla kurulmuştur. Gördüğü ilgi üzerine Aksaray'da ikinci bir şube daha açılmış, ancak 1874 yılında çıraklık okulu uygulamasına son verilmiştir. II. Meşrutiyet (1908) dönemi ile beraber bu uygulama biraz daha geliştirilerek İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından yeniden başlatılmış ve 1928 yılına kadar sürdürülmüştür. Bu kurslarda okuma-yazma, dinsel bilgiler, temel matematik, muhasebe, tarih, coğrafya ve Fransızca öğretilmiştir (Duman, 2007: 206).

1911 yılında kurulan Türk Ocakları, bünyesinde topladığı seçkin fikir ve sanat adamlarıyla, milliyetçilik ülküsünün bayrağını taşımış, halkta bu şuurun güçlenmesi için çalışmıştır. Bu çalışmaların büyük kısmı, konferans ve yayına dayanıyordu. Türk Ocakları, kuruluş yılından itibaren iki yıl içinde, Anadolu şehirlerinde de örgütlenecek 25 şube açabilmiştir. Türk ocakları aracılığıyla ilk kez bir halk eğitimi girişimi, İstanbul sınırlarından Anadolu'nun öteki şehirlerine de taşınmış oluyordu (Yıldırım, 2009: 28).

1913 yılında yayınlanan Tedrisat-ı İptidaiye Yasası Muvakkatı (Geçici İlköğretim Yasası) ile halk eğitimi yasal bir hizmet halini almıştır. Bu yasayla ilköğretim çağını aşmış olanlar için, genel bilgi, tarım, sanat ve ticaret derslerinin düzenlenmesi öngörülmüştü (Kılıç, 1981: 113).

Osmanlıların son dönemlerinde halk eğitimi konusuna değinen eğitimciler de bulunmaktadır. İzmir Öğretmen Okulu Müdürü Ethem Nejat, İlköğretim Düzeltimi (Terbiye-i İptidaiye Islahatı) adlı broşüründe, eğitimi iyileştirmek konusunda halkın aydınlatılmasının, yetiştirilmesinin de başlıca bir çalışma konusu olduğunu belirtmiş, halkın eğitimiyle çocuğun eğitimi arasında sıkı bir ilişki bulunduğunu açıklamıştır. Ethem Nejat, halkın eğitimi için ilköğretim müfettişlerinin konferanslar vermesini, sinema ve yansıtıcıdan yararlanılmasını, gezici halk okulları açılmasını ve müzik, tiyatro, bahçe, müze, anma töreni gibi araçlardan yararlanılmasını ve danışma kurulları kurulmasını önermiştir (Geray, 1978: 256). İsmail Hakkı Baltacıoğlu ise, 1913 yılında halk eğitimi yerine kullandığı "Terbiye-i Avam" kavramını ele aldığı üç konferansta terbiye-i avamın ne demek olduğunu, amaçlarının neler olması gerektiği, nasıl ve nerelerde bu görüşün uygulamaya geçirilmesi

gerektiğine ilişkin açıklamalar sunmuştur. 1914 yılında verdiği konferansta da bir ülkede halk eğitimi kurulmadıkça, ülkenin ilerlemesinin olanaklı olmadığını belirtmiştir (Duman, 2007: 207).

2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Halk Eğitimi

Eğitimin toplumsal kalkınmadaki öncü rolünü üstlenmesi için, Cumhuriyetin kuruluşundan hemen sonra Milli Eğitim Bakanı İsmail Safa, 1923 yılında 7971/3655 sayılı genelgede; “Yurdun her köşesinin cehalet ve irfansızlığın acısı altında ezildiği belirtilmiş ve bu nedenle; halk ile okullar ve öğretmenler arasında yakın ilişkiler kurulması, eğitimin her yaştaki ve sınıftaki halkın gereksinimi durumuna getirilmesi; toplumsal, ekonomik ve ulusal sorunlar konusunda öğretmen ve halktan ortak kurullar oluşturarak çalışmaların sürekli izlenmesi ve yerel yayınlara önem verilmesi” belirtilmiştir. Bu genelge, halk eğitimi etkinliklerinin başlatılmasında önemli bir role sahiptir (Celep, 1995: 81).

25 Mart 1926’da çıkarılan 789 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Örgüt Yasasında, ilköğretim çağını geçirmiş ve hiç eğitim görmemiş olan kişileri işe kabul eden kuruluşların, bunlara ilköğretimi de vermeye zorunlu oldukları belirtilmiştir. Böylece, özel kuruluşlar da halk eğitimiyle ilgilenmek zorunda bırakılmışlardır (Kılıç, 1981: 114).

Cumhuriyet döneminin başında öğretmenler ve onların mesleki kuruluşları kentlerde, köylerde, İrşad Heyetleri (aydınlatma toplulukları) adı altında halkı aydınlatma çalışmaları yapmışlar, halka devrimlerden söz etmişler, okuma-yazma öğretmişlerdir (Akyüz, 2007: 451).

Cumhuriyet döneminde halk eğitimi alanındaki tarihsel gelişme şöyle özetlenebilir:

Halk Eğitimi Şubesi (1926)

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde ilk halk eğitim birimi, 1926’da “Halk Terbiyesi Şubesi” adıyla İlköğretim Genel Müdürlüğü’nde, Talim ve Terbiye Dairesi’ne bağlı olarak kurulmuştur (Yıldırım, 2009, 30). Bu şube daha sonradan kapatılmış, ancak 1952’de Yükseköğretim Genel Müdürlüğü’ne bağlanmıştır. Ardından tekrar İlköğretim Genel Müdürlüğü birimi olarak hizmet vermiştir. 1960 yılında ise genel müdürlük haline getirilmiştir (Celep, 1995: 82).

Halk Derslikleri (1927)

1927’de halk derslikleri ve halk konferansları için çıkarılan yönetmelik, çeşitli nedenlerle hiç okuyamamış, istediği eğitim düzeyine erişememiş olanları, bir Cumhuriyet yurttaşının bilmesi gereken temel yurttaşlık bilgileriyle donatmak, ulusal kültür ve ülküyü güçlendirmek görevini bu derslikler de yüklüyordu (Kılıç, 1981: 114).

Millet Mektepleri (1928)

1928’de Latin-Türk Alfabesinin kabulünden sonra Atatürk’ün önderliğinde Millet Mektepleri açılmıştır. Bu halk eğitimi hareketinde, bütün öğretmenlerle birlikte birçok aydın da seferber olmuştur (Yıldırım, 2009, 30). Çıkarılan yönetmeliğe göre köylerde 12-45, kentlerde 16-45 yaşları arasındaki kadın-erkek tüm yurttaşların okuma-yazma belgesi alması zorunlu kılınmıştır (Geray, 1978: 258).

Millet mektepleri, gezici ve sabit olmak üzere iki türlüydü. Okulu olmayan yerlerdeki millet mektepleri gezici sayılıyordu. Bu okullarda iki tür derslik vardı. “A” dersliğinde yeni harflerle okuma-yazma öğretiliyordu. “B” dersliklerinde de okuma-yazma bilgileri veriliyor, yurttaşlık eğitimi yapılıyordu. Bunların süresi dört ay idi. 1928’den 1965’e yıla değin A dersliklerini bitirenlerin toplamı 1,9 milyona yaklaşmaktadır (Geray, 1978: 259).

Halk Okuma Odaları (1930)

Yurttaşların öğrendiklerini unutmamaları, okuma alışkanlığı kazanmaları amacıyla 1930 yılında Halk Okuma Odaları açılmıştır. Bu odalardan önceleri yalnızca Millet Mekteplerine gidemeyenlerin yararlanmaları öngörülmüşse de sonradan herkese açık tutulmuştur (Celep, 1995, 82). Oda sayısı 1936’da 500’e yükselmişken, 1949’da 60’a düşmüştür. 1953’ten sonra bu odaların yeniden kurulması yoluna gidilmiştir. (Geray, 1978: 259).

Halk Evleri (1932)

Devrimleri yaymak, kökleştirmek ve halkı toplumsal, kültürel açıdan geliştirmek amacıyla 1932’de halk evleri kurulmuştur. Halk evleri; halk dersaneleri, kursları, kitaplık, yayım, köycülük, dil ve yazım, tarih ve müze, toplumsal yardım, spor, temsil, güzel sanatlar konularında etkinlik göstermişlerdir. 1933’de yürürlüğe giren 2287 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü ve Görevleri ile ilgili yasa, ulus okulları ve halk eğitimiyle ilgili hizmetleri İlköğretim Genel Müdürlüğüne vermiştir (Yıldırım, 2009: 31).

Köy Eğitim Kurulları (1936) ve Köy Enstitüleri (1940-1954)

1936 yılında açılan eğitim kursları ve 1940 yılında açılan Köy Enstitüleri ile köy eğitim ve öğretmenlerine okuldaki görevleri yanında, halkı eğitmek ve yetiştirmek görevi de verilmiştir (Kılıç, 1981: 115).

Köyü, köy kökenli önderlerin öncülüğünde kalkındırmaya yönelik Köy Enstitüleri, halk eğitimi alanında da etkili olmuştur. Öğretmen, köy halkının mutluluğunu arttırmak, mutsuzluğunu gidermek için önlemler almakla görevli kılınmıştır. Ayrıca köylerin ortaklaşa tarım araçlarını ve taşıtlarını edinmelerine, her türlü kooperatif kurup işletmelerine önderlik etmesi öngörülmüştür. Öğretmen, salt okul içi çalışma yapmakla sınırlandırılmamış, aksine çevreye, yetişkinlere de yönelmekle görevlendirilmiştir (Celep, 1995: 83).

Köy Erkek ve Kadın Sanat Kurulları (1939)

1939'da sanat okullarına bağlı olarak köylerde köy erkekleri için demircilik, marangozluk; köy kadınları için de biçki-dikiş kursları açılmış, bu kurslar halk eğitimine büyük katkı da bulunmuştur (Yıldırım, 2009: 31).

1951 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nca halk eğitimine yeni bir yön verilmek istenmiş ve halk eğitimi alanında çalışanlardan raporlar alınmış, anketler yapılmış ve Amerika Birleşik Devletleri'nden halk eğitimi uzmanı Prof. Wastson Dickerman çağrılmıştır. Bu uzman 1951'de Türkiye'ye gelerek incelemeler yapmış ve halk eğitimi konusunda bir rapor hazırlayarak Milli Eğitim Bakanlığı'na sunmuştur. Bu raporunda, halk eğitimi çalışmalarının bilimsel ve sistemli biçimde ele alınmasını ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir örgütün kurulmasını önermiştir. Bu öneriye uygun olarak 1952'de Milli Eğitim Bakanlığı'nda Halk Eğitimi Bürosu kurulmuş, 1953 yılında köy ve kasabalarda Halk Okuma Odaları, ilçelerde de Halk Eğitimi Merkezleri açılmaya başlanmıştır (Kılıç, 1981: 115).

1960'tan sonra başlayan kültür ve eğitim seferberliği sonucu, halk eğitimi çalışmalarının ülke genelinde bir örgüte bağlanması öngörülerek, 29 Ağustos 1960'da halk eğitimi hizmetlerinin etki alanını genişletmek, dağınık etkinlikleri yurt düzeyinde örgütlenecek bir kuruluşla yürütmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü kurulmuştur (Yıldırım, 2009: 32).

Bakanlık bünyesinde, halk eğitimi yönünden benzer hizmetleri yapmakta olan kuruluşların birleştirilmesi ve hizmet bütünlüğünün sağlanması amacıyla, İnsangücü Eğitimi, Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Genel Müdürlükleri, örgüt, personel, bina,

tesis, ödenek, araç ve gereçleri ile birlikte Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü ile birleştirilmiştir (Kılıç, 1981: 116).

Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü, MEB bünyesinde yürütülen yaygın eğitim hizmetlerinin bir arada toplanması amacıyla, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Gezici Kadın Kurslarının, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Sabit İlçe Kursları ve Köy Gezici Kurslarının Genel Müdürlük hizmetleriyle birleştirilmesi suretiyle "Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü" haline getirilmiştir. Bugün halk eğitim çalışmaları, ilgili kuruluşlarla birlikte, Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir (Kılıç, 1981: 116- 117).

2.3. Halk Eğitiminin Kapsamı

Genellikle halk eğitiminde hedef kitle 14 yaş üstü kişilerden oluşmaktadır. Ama açılan kurslara ve gelen talebe bakıldığında, yetişkinlerin halk eğitimi kurslarında çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Meslek edinme, kendini geliştirme ve boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik olan halk eğitimi kapsamına örgün eğitim görmemiş olanlar, örgün eğitime devam edenler ve örgün eğitim dışına çıkmış olan kişiler girerler.

2.3.1. Halk Eğitimi Hizmetleri

Halk eğitimi çalışmaları etkinlikleri, aşağıda görülen başlıklar altında incelenebilir.

Temel eğitim: Okuma-yazma öğretiminin yanı sıra örgün eğitimden yararlanma olanağı bulamayanları yeterli eğitsel düzeye getirme amacına dayanır. Kişilerin en alt düzeyde gereksinim duydukları ve günlük yaşamlarında sürekli yararlandıkları temel bilgi ve beceriler, temel eğitimin içeriğini oluşturur (Celep, 2003: 29).

Genel Kültür: Okul eğitim-öğretimi yolu ile, halk eğitim programları ile belli bir temel eğitimden geçen yurttaşlara ekonomi, sosyoloji, maliye, hukuk, edebiyat gibi insana yönelmiş bilimlerin kazandırılmasıdır (Kılıç, 1981: 13).

Akademik Halk Eğitimi: Okul çağında belli bir örgün eğitim kurumundan yararlanamamış olan yetişkinlere, bir diploma kazandırmak amacına yönelir (Kurt, 2000: 9).

Demokrasi ve Yurttaşlık Eğitimi: Kişinin temel hak ve sorumluluklarını tanıması, sorunların çözümünde yeterli duruma gelmesi, demokrasi eğitiminin temelini oluşturur. Demokratik bir toplumda, kişilerin etkin duruma gelmesi, o ülke yönetiminin etkinliğini

arttırır (Celep, 2003: 30). Bu yüzden demokraside halkın karar verme sürecine katılması büyük önem taşır. Bu katılımın şuurulu olarak gerçekleştirilebilmesi için yetişkinlerin eğitilmesi gerekir (Kurt, 2000: 9).

Ev Yönetimi: Bu eğitim, çocuk bakımı, aile üyelerinin birbirleriyle ilişkileri ve rolleri, eşler arası ilişki gibi değişik konularda yapılmaktadır. Özellikle kırsal ve gecekondu kesiminde kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi ve erkeğin ailede ortak sorumluluk alabilmesi, bu konuda düzenlenecek halk eğitimi etkinliklerine bağlıdır (Celep, 2003: 30).

Mesleki ve Teknik Eğitim: Halk eğitimin en önemli amaçlarından biri de kişiye mesleki bilgi ve beceri kazandırarak bir meslek sahibi olmasını sağlamaktır (Celep, 2003: 31). Öte yandan hızlı bir biçimde gelişen tarım ve sanayi teknolojilerindeki yeni araç-gereçlerin kullanımı da teknik yetişkin eğitiminin önemini ortaya çıkarmıştır (Kurt, 2000: 9).

Güzel Sanatlar Eğitimi: Güzel sanatlarla ilgili çalışmalarını kapsayan halk eğitimi izlenceleri, kişinin bu konudaki ilgisini, bilgisini arttırmaya yönelmiştir. Müzik, resim, oyun vb alanlarda güzel sanat yapıtlarını anlamaya, sevmeye ve uygulamaya, etkinlikte bulunmaya yardımcı nitelikte bir eğitim söz konusudur (Geray, 1978: 14).

Sosyal Hizmetler Eğitimi: Yaşlıların, hastaların, engellilerin ve suçluların topluma uyumunu kolaylaştırmak, içinde buldukları psikolojik ve fiziksel koşullardan kaynaklanan olumsuzlukların kişiye olan etkisini en aza indirmeye yönelik çalışmalardır (Celep, 2003: 31).

Toplum Eğitimi: Küçük toplumların ya da yerel toplulukların sorunları ile ilgilenmelerine, bunları benimsemelerine, devletle sıkı işbirliği içinde bulunmalarına, kendi aralarında örgütlenmelerine ve sorunlarını çözmelerine eğitsel yollarla yardımcı olmaya dayalı bir eğitimidir (Celep, 2003: 31).

2.4. Halk Eğitimi Gerektiren Nedenler

Yaşam koşullarının zorlaşması ve yoğunlaşması, gelişen teknoloji ile beraber hem kendilerini geliştirmek hem de streslerini azaltmak amacıyla insanlar halk eğitimi etkinliklerine yönelmişlerdir. Bazı koşullarda örgün eğitimin yetersiz kalması ya da örgün eğitime hiç girmemiş kişilerin meslek edinme gereksinimi, insanları halk eğitim kurslarına

yönlendirmiştir. Ayrıca boş zamanları değerlendirmek ve iş streslerini atmak isteyen kişilerin de halk eğitim kurslarına yöneldiği görülmektedir.

Belatti ve Falk (2001) halk eğitimini gerektiren nedenleri, sosyo-ekonomik katkıları açısından ele almışlar ve sekiz katkı alanı belirlemişlerdir. Bu katkı alanları; sağlık, bilgi ve beceri artırımı, mesleki yaşam kalitesi, boş zamanları iyi değerlendirme, tüketici haklarını bilen ve hizmet alınımını iyi yöneten kişiler olmak, çevre konusunda bilinçli olunması, sosyal becerilerin geliştirilmesi ve kişisel güvenlidir (akt. Yıldız ve Uysal, 2013: 87).

MEB Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü halk eğitiminin gerekliliğini şöyle açıklamıştır (MEB, 1992, Akt: Türkoğlu ve Uca, 2011: 51).

1. Nüfusun % 41'ini meydana getiren küçük köy toplumlarının, ekonomik ve toplumsal yönlerden yeterince gelişmemesi ve bu toplumların ilerlemek için gereken bilgi ve beceriden yoksun olması.

2. 1985-1990 nüfus sayımlarına göre 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun % 22,5'inin okuma-yazma bilmemesi ve bu kişilerin çoğunun zorunlu eğitim çağı dışında olması.

3. Yurttaşların bir bölümünün yalnız okuma-yazma bilmelerine karşın, bir mesleki ve teknik öğretimden geçmemiş olması ve bu kişilerin değişen ve gelişen yaşam koşullarına kolayca uyum sağlamalarına olanak sağlayacak bir eğitim sistemine gereksinim duyması.

4. İnsana yaşamı boyunca gerekli tüm bilgi, beceri ve alışkanlıkların okul yıllarında ve yalnız okul eğitimiyle kazandırılmasının olanaklı olmaması; kişilere ve topluluklara, gerekli bilgi ve becerilerin iş içinde, gereksinim duyuldukça, sürekli olarak verilmesinin daha etkin ve verimli bir yol olması.

5. Yaşamda geçerli olan her sanat ve mesleğin ayrı birer okulunun olmadığı ve bunlar için mutlaka okul açmanın gerekli olmadığı; bunun aksine bütün iş ve sanatlarda çalışacak insanlara ve bunların yetiştirilmesine gereksinim duyulması.

6. Küçük toplum birimlerinin, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izleyememesi ve bu birimlere henüz modern teknolojinin gerektirdiği örgütlenme ve iş bölümünün girememiş olması ve halkın ilkel yöntemlerle çalışması.

7. Halk sağlığını koruyacak ve ulusal g¼c¼ sağlam tutacak ¼nlemlerin yeterince alınamamış olması, her yeni doğan ¼ocuđun % 0.12'sinin aynı yıl i¼inde ¼lmesi, n¼fusun yaklaşık % 3'¼n¼n ise s¼rekli hasta olması.

8. Halkımızın genellikle kadercilik anlayışına g¼re yaşamını s¼rd¼rd¼đ¼, bunun yanı sıra ¼eřitli olayların halkta g¼vensizlik uyandırması nedeniyle halkı boş ve yanlış inan¼lardan kurtarmak, toplumun doğru d¼ř¼nme ve iyiyi, g¼zeli bulma, ayırma yeteneklerini beslemek ve geliştirmek gerektiği.

9. T¼m yurttaşların, g¼zel sanatlardan, spor etkinliklerinden ve eğitsel eğlencelerden gerektiği gibi yararlanamaması.

10. Yurttaşların toplumsal sorunlardan ¼ok, kişisel mesleklere y¼neldiđi, kendi aralarında ve devletle sıkı bir işbirliği yapmadığı ve toplumsal dayanışmayı geliştirememiş olması.

11. Devlet kavramını, hukuk d¼zenini, Atat¼rk devrimlerini ve demokratik y¼netimin ana ilkelerini yurttaşlara anlatmak, benimsetmek, ulusal birlik ve dayanışmayı g¼çlendirmek, kişileri birbirlerine saygılı-hořg¼r¼l¼ bir d¼zeye ulaştırmanın zorunlu olmaması.

12. Toplumun yapısını ve değer yargılarını kalkınma ama¼larına uygun bir ortam yaratacak bi¼imde y¼nlendirmek, ¼zellikle k¼y ve kasabalarda yaşayanları; kendi g¼¼leriyle devletin olanaklarını birleştirmek suretiyle sorunlarına ¼öz¼m yolu bulabilen ve kendi kendilerine karar verebilen insanlar haline getirmek gerektiği.

T¼rkiye'de halk eğitimini gerektiren nedenler, farklı kişiler tarafından bazı başlıklar altında toplanmıştır. Genel olarak bakıldığında halk eğitimin gerekliliği ¼¼ başlık altında toplanmıştır.

2.4.1. ¼rg¼n Eğitimin Kaynaklanan Nedenler

- **Okul ¼ncesi eğitimin y¼ksek ¼đretime, okul eğitiminin okul ¼ađındaki t¼m n¼fusa yaygınlaştırılmaması:** Okul ¼ncesinden başlayıp y¼ksek ¼đretime de i¼ine alan ¼rg¼n eğitime b¼t¼n kişiler ulaşmamaktadır. İlk ¼đretim ya da orta ¼đretime bitirenlerin bazıları ise bir ¼st ¼đrenime devam etmemektedir (Kurt, 2000, 20). T¼rkiye'de zorunlu okul ¼ađında olup ta ¼eřitli nedenlerden dolayı okula gidemeyen kişilerin istedikleri zaman halk eğitimine katılması ve yararlanması a¼ısından halk eğitimi ¼nemlidir.

- **Ana-babalarının eğitimi yoluyla çocukların eğitiminin niteliğini yükseltme:** Örgün eğitimden yeterince yararlanamamış aileler, bir yandan çocuğun aile içindeki eğitiminde yetersiz kalırken, öte yandan okula giden çocuğuna da yeteri kadar destek verememekte, yardımcı olamamakta, çocuğun eğitsel ve gelişimsel sorunlarına eğilememektedir. Bu durum, yoksul yörelerde okula giden çocukların eğitimden yeterince yararlanmasını bir ölçüde de olsa engellemektedir. Yetişkin eğitimi, ana-babaların bu eksikliğini giderme aracı olabilmektedir (Okçabol, 2006, 29).

- **Okul eğitimi yoluyla çocuklara ve gençlere kazandırılan bilgi, beceri, davranış ve tutumların 10-15 yıl sonra işe yaramaz hale gelmesi:** Bilim ve teknoloji her on yılda kendisini bir kat daha geliştirmektedir. Bu hızlı ilerleme sonucu, okul yıllarında öğrenilen bilgi ve beceriler geçerliliğini kaybetmektedir. Ayrıca, okullarda öğrenilen bilgi ve beceriler, çoğunlukla yaşamda kullanılmadığından kısa zamanda unutulmaktadır (Kılıç, 1981: 108).

- **Okul eğitiminin, ulusal kalkınma için gerekli olan nitelikli insangücünün yetiştirilmesi konusunda yetersiz kalması:** Örgün eğitimde verilen bilgilerin bir kısmı hızla değişmekte, dolayısıyla yeni bilgilere gereksinim hissedilmektedir. Bunun için çocukların belli nitelikleri kazanacak biçimde eğitilmesini beklemek yerine, yetişkinlerin kısa süreli eğitimlerle beceriler kazanmasının daha verimli olacağı düşünülmektedir (Kurt, 2000: 20).

2.4.2. Ekonomik ve Teknolojik Gelişmelerden Kaynaklanan Nedenler

- **Köyden kente yapılan göç ya da kırsal bölgelerdeki ekonomik ve teknolojik değişimler sonucunda insanların yeni bilgi, beceri, davranış ve tutumlara gereksinim duyması:** Köyden kente göç edenlerin kentlerde pazarlayabilecekleri bir becerilerinin bulunmaması, bu kesimi toplum yaşamından koparmakta ve onları güç bir yaşam ile baş-başa bırakmaktadır. Bu nedenle yaygın eğitim, ekonomik yaşamın iyileştirilmesi ve sorunların çözümü konusunda önemli etken olarak ortaya çıkmaktadır (Yıldırım, 2009: 55).

- **İşsizlik sorunu:** İşlendirme (istihdam) ile ilgili düzenlemelerin ve gereksinimlerin köklü değişimi sonucunda nitelikli insangücüne olan gereksinimin hızla artması ve örgün eğitim yoluyla bu gereksinimlere yanıt verilemeyecek olması, yaygın eğitime olan gereksinimi arttırmıştır (Duman, 2007: 61).

- **Mesleklerin değişmesi:** Değişen gereksinimlere ve teknolojik yeniliklere göre bazı meslekler ortadan kalkarken ya da mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumlar büyük oranda değişirken, yeni bazı meslekler ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden çalışanlar belirli

aralıklarla mesleki becerilerini yenilemek ya da mesleği ortadan kalkınca yeni bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumları kazanmak zorunda kalmaktadırlar (Duman, 2007: 61).

2.4.3. Toplumsal Nedenler

- **Hızlı nüfus artışı, ortalama ömrün uzaması sonucunda nüfusun yaş yapısında meydana gelen değişimler:** Türkiye, genç nüfuslu bir ülkedir. Ancak, nüfus istatistikleri genç nüfusun oranında bir düşüş olduğunu göstermektedir. Buna paralel olarak, çalışma çağındaki nüfus oranı artmıştır. Buna bağlı olarak, mesleki ve toplumsal-kültürel yetişkin eğitimi gereksinimi artacaktır (Ünlühisarcıklı, 2013: 90; der. Yıldız ve Uysal).

- **Okumaz-yazmazlık sorununun büyüklüğü ve zaman içinde gösterdiği değişim:** Okur-yazar olmamak ve bilgisizlik, kişileri, tüm yeteneklerini geliştirmekten, ekonomik ve toplumsal gelişmeye olumlu katkıda bulunmaktan uzak tutabilmektedir. Okuma-yazma bilmeyenler okur-yazar olanlara göre daha düşük verimlilikte çalışmaktadır (Okçabol, 2006: 33).

- **Köyden kente göç:** Kırdan kente göçün meydana getirdiği etkilerin, göç eden kişilere etkisini en aza indirmeye ve göç ettikleri yere uyumunu sağlama yollarından birisi de halk eğitimi etkinlikleridir (Celep, 1995: 17).

- **Kadının aile ve toplum içerisindeki rollerin değişimi:** Kadının da aile bütçesine katkı sağlamak amacıyla iş araması ve bu durumun yaygınlaşmasıyla beraber kadınlar arasında da bir rekabet ortamı oluşturmuştur. Bu durumda kadının aile içindeki rolünü değiştirmiştir.

- **Köy-kent, kadın-erkek, varlıklı-yoksul, arasındaki eşitsizliklerin artması:** Uluslararası işbirliğiyle etkileşimin giderek hızlandığı bir dönemde, kişilerin daha bilgili, esnek, hoşgörülü ve demokratik olması; çevre ve insan sağlığı bilincine varması ve insanlar arasındaki eşitsizliğin giderilmesi gereksinimi vardır (Okçabol, 2006: 35).

2.4.4. Kişisel Nedenler

- **Bilgi yenileme gereksinimi:** Bir yetişkinin okul yıllarında öğrendiği bilgiler, zaman içinde unutulmuş ya da yeniliklerin ve gelişmelerin gerisinde kalmaktadır. Diğer yandan, bilim ve teknoloji alanında gerçekleşen yeni buluşlar, geliştirilen yeni sistemler, varolan bilgi ve becerilerin yetersiz kalmasına neden olmaktadır (Ünlühisarcıklı, 2013: 92; der. Yıldız ve Uysal). Etkin, katılımcı ve sorumluluklarının bilincinde olan kişi, her zaman bilgisini yenileme gereksinimi duymaktadır (Okçabol, 2006: 35).

• **Öğrenme gereksinimi:** İnsanlığın en önemli uğraşı, kişilerin öğrenme hakkına saygılı olmak ve bunu sağlamaktır. Bu hak, okuma-yazma, sorma ve çözümlleme, düşünme, yaratıcı olma, kendi dünyasını tanıma, bilme ve yazabilme, eğitsel kaynakları kullanma ve beceri geliştirme gibi hakları içermektedir (Hinzer ve Leumer, 1985; akt. Okçabol, 2006: 33). Yetişkinlerin bir diğer gereksinimi, potansiyellerini kullanarak kendi öz benliklerine ulaşmaktır. Yetişkin eğitimi, kendilerini gerçekleştirmeleri için kişilerin potansiyellerini keşfetmelerine destek sağlar (Ünlühisarcıklı, 2013: 92; der. Yıldız ve Uysal).

• **Olgunlaşma gereksinimi:** Olgunlaşma gereksiniminin fiziksel, duygusal, toplumsal ve ussal boyutları vardır. Olgunlaşma sonucunda; bağımlılıktan bağımsızlığa, edilgenlikten etkenliğe, sınırlı sorumluluktan geniş sorumluluğa, dar ilgi alanından geniş ilgi alanına, ayrıntıdan ilkeye, taklitçilikten özgünlüğe, tepkisellikten ussallığa doğru bir değişim yaşanır. Bu değişimin gerçekleşmesi, değişimi gerçekleştirecek olanların kasıtlı ve istendik öğrenme olanaklarına sahip olmasından geçmektedir. Başka bir deyişle olgunlaşma gereksinimi, yetişkin eğitimini zorunlu kılmaktadır (Duman, 2007, 62).

• **Değişen gelişim ödevleri:** Kişi yaşam içinde geliştikçe, gelişimsel ödevler denen ödevler de değişir. Kişi, yaşamının değişik anlarında bu ödevlerle karşı karşıya kalır. Gelişimsel ödevler yetişkinlik durumlarına göre;

– Erken yetişkinlikte eş seçme, evli olarak yaşama, çocuk sahibi olma, iş bulma, toplumda sorumluluk alma.

– Orta yaşlarda ekonomik bir düzen kurma, çocuklarına yol gösterme, boş zamanlarını değerlendirme, orta yaşa uyum sağlama, yaşlanan ana-babaya uyum sağlama.

– Yaşlılıkta azalan fiziksel güç ve sağlık durumuna uyum, emekliliğe ve azalan gelire uyum gibi ödevleri içermektedir (Havighurts, 1953; akt. Okçabol, 2006: 34).

Gelişim ödevlerinin üstesinden gelemeyen kişiler bocalayabilir ve diğer sorumluluklarında da güçlükler yaşayabilir. Bu durumda, yetişkin eğitimi kişilerin toplumsal rollerini yerine getirmelerine destek sağlayacak programlar sağlamalıdır (Ünlühisarcıklı, 2013: 93; der. Yıldız ve Uysal).

2.5. İlgili Araştırmalar

2.5.1. Yurtiçi Araştırmalar

Maden (2012), “Denizli Halk Eğitim Merkezi Kursiyerlerinin Halk Eğitim Kurslarına İlişkin Algı ve Beklentileri” adlı yüksek lisans projesi hazırlamıştır. Betimsel alan araştırması modeli ile yapılmıştır. Kursiyerlerin halk eğitim merkezi kurslarına algısını

belirlemek üzere yansız olarak seçilen 50 kursiyere 26 maddelik anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; kursiyerlerin tercih ettikleri kurslar, cinsiyet, eğitim durumu ve gelir durumuna göre farklılık göstermektedir. Kursiyerlerin ortak düşüncesi ise kurs gördükleri kurs merkezinin fiziksel olarak yetersiz olduğu yönündedir.

Öner (2014), “Yaşam Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi: Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Örneği” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın amacı, bilgi toplumu sürecinde yaşamboyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolünü ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın evrenini 2012-2013 öğretim yılında Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde açılan kurslara katılanlar oluşturmaktadır. Evrenden yansız olarak seçilen çeşitli kurslardan 150 kursiyere anket uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kursiyerlerin düşüncelerinde cinsiyete, yaşa, medeni duruma göre farklılık gözlenmektedir. Kursiyerler, kurs aldıkları merkezde verilen yetişkin eğitiminin, merkezdeki eğitim-öğretim sürecinin, merkezin fiziksel olanaklarının genel olarak iyi olduğunu düşünmektedir. Kursiyerler katıldıkları kursu en yararlı kurs olarak görmekte ve kursiyerler arasındaki yaş farkının eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemediğini düşünmektedirler. Alınan sonuçlara göre kursiyerlerin yaşı ilerledikçe, kurs etkinliklerinden beklentilerini karşılama oranları artmaktadır.

Tanır (2006), “Türkiye’de Halk Eğitim Hizmetlerinin Yönetimi ve Halk Eğitim Merkezlerinin Etkililiği Üzerine Alan Araştırması” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın amacı, halk eğitim merkezlerinin eğitim çalışmalarını (etkinliklerini) sunarken karşılaştıkları sorunları belirleyip çözüm önerileri sunmaktır. Araştırmanın örnekleme, Ankara’daki 4 halk eğitim merkezinde bulunan yönetici, öğretmen ve kursiyerlerden oluşan 349 kişidir. Araştırma betimsel ve nicel bir çalışmadır.

Çetin (1997), “Ankara İli Merkez İlçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitici Personelin (Öğretmenler) Yetişkin Eğitimcisi Olarak Eğitim Gereksinimlerinin Saptanması” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın örneklemini Ankara’nın Mamak, Keçiören, Yenimahalle ve Sincan İlçelerinde görev yapmakta olan 70 giyim ve nakış öğretmeni ile bu kurslarda kurs gören 340 kursiyer oluşturmaktadır. Katılımcılara 57 maddelik anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin çoğu kendini yeterli bulmaktadır. Ancak bir yükseköğretim kurumundan mezun olmayan öğretmenlerin, mezun olan öğretmenlere göre kendini daha yeterli bulduğu gözlenmiştir. Kursiyerlerin çoğu ise öğretmenlerini kısmen yeterli bulmaktadır.

Yıldız (2002), “Türkiye'deki Yetişkin Eğitimi Araştırmaları: Amaç, Kapsam, Yöntem ve Eğilimler” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Yapılan araştırmalarda bir bütünlük olup olmadığına bakılmıştır. Araştırmanın evrenini, kuruluşundan bu yana, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ve Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Halk Eğitimi Bölümlerinde/Anabilim Dallarında/Programlarında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Araştırmada ayrıca örneklem alınmamıştır. Bu araştırma kapsamında toplam 110 tez incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında; Türkiye’deki yetişkin eğitimi üzerine yapılan araştırmaların nicel olarak yetersiz ve yıllara göre dağılımının düzensiz olduğu ve araştırmaların genelde halk eğitim merkezlerinde yapıldığı gözlenmiştir. Araştırmalarda daha çok betimsel tarama modeli kullanılmış, ayrıca araştırmaların verileri çözümlenirken de betimsel istatistiksel teknikler kullanıldığı görülmüştür. Yapılan yetişkin eğitimi araştırmalarında, öncelik ve eğilimlerini belirleyici düzenekler bulunmadığı saptanmış, ayrıca yapılan araştırmalarda akılcı paradigmadan çok nicel araştırma teknik ve yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür.

Elüstü (2007), “Yetişkinlerin Eğitim Gereksinimleri ve Halk Eğitimi İle İlgili Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Bu araştırmada, İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki yetişkinlerin gereksinim duydukları eğitim alanları ve halk eğitimi ile ilgili farkındalık düzeylerinin belirlenmesini amaçlanmaktadır. Bu amaçla Kadıköy ilçesinde yaşayan 200 yetişkine 34 maddeden oluşan anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, katılanların büyük bölümünün eğitime gereksinim duydukları ancak gereksinim duydukları eğitimlerin yaş, medeni hal, meslek ve eğitim düzeylerine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca halk eğitimi kavramının ve halk eğitim merkezlerinin halka tanıtılmasının ve bu amaçla halkla ilişkiler uzmanlarından yararlanılmasının ve halkta farkındalık düzeyini arttıracak çalışmaların belirlenmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Şahin (1993), “Türkiye’de Halk Eğitimi Etkinliklerinin Düzenlenmesi” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Bu araştırmanın amacı, eşgüdümü sağlayıcı uygulamaların neler olduğunu ve eşgüdümlenmenin yararları ile eşgüdümlenme için nasıl bir örgütlemenin uygun olacağını belirlemesidir. Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının halk eğitim ile ilgili birimlerinde yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre, uygulanan halk eğitim etkinliklerinin amaçları alanyazın ile benzerlik göstermektedir. Uygulamalarda karşılaşılan en büyük sorun ise araç gereç, donanım ve personel yetersizliğidir.

Şahoğlu (2010), “Halk Eğitim Merkezlerinde Düzenlenen Kurslara Katılan Yetişkinlerin Katılım Amaçları Ve Kurslara İlişkin Görüşleri” adlı bir yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmaya katılan yetişkinlerin çoğunluğu, belge alarak meslek edinmek için gelirken, başka bir grup ise yeni bilgiler edinip kendisini geliştirmek amacıyla kurslara katılmıştır. Kurslara katılan yetişkinlerin birçoğu kurslara katılım amaçlarını gerçekleştirdiği için farklı kurslara katılmayı da düşünürken, az bir kısım zaman yetersizliğinden dolayı farklı bir kursa katılmayı düşünmemektedir.

Coşkun (2012) “Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin Ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre; kurslara katılanların çoğunluğunun kadın, 36 yaş ve üzeri, evli, çocuk sahibi, ilköğretim mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğunu, yarıya yakınının da daha önce kursa katıldıklarını saptamıştır. Kursiyerlerin kurslara katılma nedeni olarak, genellikle günlük yaşamda değişiklik yapmak ve kişisel özelliklerini geliştirmek belirtilmiştir. Ayrıca yeni insanlarla tanışmak ve yeni arkadaşlıklar edinmek, bedensel ve ruhsal olarak sağlıklı olma, stres ve sıkıntılı durumdan kurtulma, toplumsal değişime uyum sağlama, boş zamanlarını değerlendirme meslek edinme ya da mesleğini geliştirme gibi nedenlerde kurslara katılma nedenleri arasında belirtilmiştir. Kurslara katılan kursiyerlerin de genel olarak katıldıkları kurslardan memnun oldukları ve diğer kişilere de tavsiye etmeyi düşündükleri görülmüştür. Ayrıca kursiyerler, halk eğitim merkezlerinin eğitim ve öğretimle ilgili değişim ve gelişmeleri takip ettiğini, derslere giren öğretmenlerin yeterli olduğunu, yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştığını, halk eğitim merkezlerinin toplumun kültürel ve toplumsal gereksinimlerini karşıladığını, açılan kursların beklentileri karşıladığını belirtmişlerdir. Bunların yanında halk eğitim merkezlerinde yeterince toplumsal ve kültürel çalışmalar düzenlendiği ve herhangi bir aksaklık olduğunda giderilmesi için çalışmalar yapıldığı, ders için gerekli olan tüm araç-gereçlerin de bulunduğu kursiyerler tarafından belirtilmiştir.

Acun (2015), “Halk Eğitim Merkezi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Beklenti ve Memnuniyet Düzeyleri” adlı bir yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kurslara katılanların çoğunluğunun erkek, 21-40 yaş arası, evli, çocuk sahibi, lise mezunu, işsiz oldukları saptanmıştır. Kursiyerlerin tercih ettiği kurslara bakıldığında, genelinin mesleki-teknik kursları tercih ettiği söylenebilir. Kursiyerlerin kurslara katılma nedeni olarak, daha çok çevreye ve çalıştığı kuruma daha yararlı olma isteği belirtilmiştir. Kursiyerlerin çoğu halk eğitim merkezlerinde alınan kursları yeterli bulmaktadır.

Kursiyerler, halk eğitim merkezlerinde yeterince toplumsal etkinlik düzenlenmediğini düşünmektedirler.

Serençelik (2005), “Halk Eğitim Merkezlerinde Milli Eğitim Bakanlığı ve Sivil Toplum Kuruluşları Tarafından Verilen Kurslara Katılan Eğitimcilerin Sorun Alanları, Çözüm Önerileri, Geleceğe Yönelik Beklentileri Ve İş Doyumlarının Araştırılması” adlı bir yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırma 2003-2004 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilindeki seçilen sekiz halk eğitimi merkezi, üç ilköğretim okulu, dört lise ve dört sivil toplum kuruluşunda görevli 617 eğitimci üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonucunda, eğitimcilerin büyük çoğunluğu (% 61) gelir düzeyini orta olarak algılamaktadır, ayrıca geneli maaşlarını yeterli bulmamaktadır. Halk Eğitim Merkezlerinde çalışanların % 50’si usta öğretici statüsündedir. Eğitimcilerin % 68’i pedagojik formasyona sahiptir ve % 34’ü herhangi bir hizmetiçi eğitime katılmamıştır. Çalışılan kurumun fiziki yapısından kaynaklanan sorunlar, ilköğretim okulları ile liselerde, sivil toplum kuruluşları ve halk eğitim merkezlerine oranla daha fazla yaşanmaktadır. Eğitim-öğretim sistemi ile ilgili ilköğretim ve liselerde görevli eğitimciler daha çok sorun yaşamaktadır.

Kadın eğitimcilerin, mesleğe yeni başlayan ve 51 yaş üstü eğitimcilerin iş doyum düzeyleri daha yüksektir. Ayrıca usta öğreticilerin iş doyum düzeyleri ve genel lise mezunu olan eğitimcilerin iş doyum düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca pedagojik formasyon almayan eğitimcilerin iş doyumları, pedagojik formasyon alanlara göre daha yüksektir. Örgün ve yaygın eğitim alanında görev yapan eğitimcilerin; yönetsel, mesleki, kurumsal, ücret, motivasyon, iletişim alanlarında sorunlar yaşadığı belirtilmiş ve bu konuda eğitimcilerin öneri ve istekleri dikkate alınarak çözüm aranması gerektiği, belirtilmiştir. Yaygın eğitim alanında istihdam edilen eğitimcilerin ise toplumsal güvenceleri arttırılması gerektiği, ayrıca hizmetiçi eğitim verilerek kendilerini geliştirmelerinin sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Araştırmada, Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Birlikleri ve Yetişkin Eğitimi Enstitüleri kurulmalı, bu kurumlar aracılığı ile örgün eğitim ile MEB tarafından verilen “yetişkin eğitimi ve sivil toplum kuruluşları tarafından verilen Yetişkin Eğitiminin planlanması ve koordinasyonu sağlanmasının” uygun olacağı belirtilmiştir.

Özkorkmaz (2016), “Türkiye’de Halk Eğitim Merkezi Müdürlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algıları” adlı bir yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın örneklemi, 2014-2015 öğretim yılındaki 278 halk eğitim merkezi müdürüdür. Araştırma, niceldir ve veriler ölçek uygulama ve kaynak tarama yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonucuna göre,

müdürlerin kendilerini yeterli buldukları ve bu durumun cinsiyet, eğitim durumu, teknoloji kullanma düzeyi ve yabancı dil puanı değişkenlerine göre anlamlı bir ilişkisi vardır; ancak medeni durum, yaş, kıdem, müdürlük süresi, mezun olunan fakülte türü değişkenleriyle de anlamlı ilişkisi yoktur.

Yancar (2014), “Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Mesleki ve Teknik Kurslara Katılan Yetişkinlerin Bu Kursları Tercih Etme Nedenleri Ve Kursla İlişkin Beklentileri” adlı yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kursiyerlerin çoğunluğunun kadın, 36 yaş ve üzeri, evli, çocuk sahibi, lise mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu ve daha önce diğer kurslara da katıldıkları belirlenmiştir. Kursiyerler kursları, meslek edinmek ve kendilerini geliştirmek amaçlı tercih etmektedir. Ayrıca yeni insanlarla tanışma, daha sağlıklı olma, toplumsal değişime uyum sağlama, boş zaman değerlendirme, ek beceri kazanma gibi nedenlerle de kurslara katılma nedenleri arasındadır. Kursiyerlerin çoğu, istediği kursa katılırken, bir kısmı kursların yakın çevrede açılmamasından dolayı istediği kursa katılmadığını belirtmiştir. Kursiyerlerin geneli açılan kursların kendi beklentilerini karşıladığını belirtmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın deseni, evren ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi anlatılmaktadır.

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli ile yapılmıştır. Nicel araştırmalar, Olgu ve olayları nesnelleştirerek gözlemlenebilir, ölçülebilir ve sayısal olarak ifade edilebilir bir şekilde ortaya koyan bir araştırma türüdür. Nicel araştırmada amaç, bireylerin toplumsal davranışlarını gözlem, deney ve test yoluyla nesnel bir şekilde ölçmek ve sayısal verilerle açıklamaktır. Nicel araştırmanın bir araştırma problemi vardır (www.sakarya.edu.tr.)

Betimsel araştırmanın en temel özelliği, mevcut durumu kendi koşulları içerisinde herhangi bir müdahalede bulunmadan olduğu gibi çalışmaktır. Bu tür araştırmalarda asıl amaç incelenen durumu etraflıca tanımlamak ve açıklamaktır (Korkar, 2016: 61)

Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzde varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlar. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir şekilde gözleyip belirleyebilmektir (Karasar, 2007: 77). Betimsel tarama modelinde, belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek ve objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap aranır (Arseven, 2001; akt. Özkorkmaz, 2016: 63).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2014-2015 öğretim yılında Denizli merkez halk eğitim merkezi ve tüm ilçeler arasından belirlenmiş olan dört ilçedeki halk eğitim merkezlerindeki yönetici, öğretmen ve kursiyerlerdir.

Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden “maksimum çeşitlilik yöntemi” kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından zengin durumların seçilmesidir. Maksimum

çeşitlilik yöntemi ise, örneklemin problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumlardan oluşturulmasıdır (www.balıkesir.edu.tr).

Denizli Merkez, Sarayköy ve Çivril ilçeleri, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ilçelerdir. Kale ve Honaz ilçeleri ise sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan ilçelerdir. Diğer bir deyişle, araştırma kapsamına yalnızca yüksek sosyo-ekonomik düzeydeki ilçeler alınmamış, aynı zamanda düşük sosyo-ekonomik düzeydeki ilçeler ayrı alınmıştır. Böylece il genelinin temsil edileceği düşünülmüştür. Araştırmada toplam 12 yönetici, 40 öğretmen ve 350 kursiyere anket uygulanmıştır.

3.2.1. Araştırmaya katılan kişilere ait genel bilgiler

Araştırmaya katılan yöneticilere ilişkin bilgiler Tablo 3.1.'de görülmektedir.

Tablo 3.1. *Yöneticilere İlişkin Bilgiler*

Değişken	Kategori	<i>n</i>
Cinsiyet	Kadın	3
	Erkek	9
Dal (Branş)	Sınıf	7
	Tarih	1
	Din kültürü	1
	El sanatları	2
	Beden eğitimi	1
Görev yeri	Merkez	4
	Sarayköy	2
	Çivril	2
	Honaz	3
	Kale	1
Görevi	Müdür	3
	Müdür baş yardımcısı	1
	Müdür yardımcısı	8
Toplam hizmet süresi	1-5 yıl	-
	6-10 yıl	3
	11-15 yıl	1
	16-20 yıl	3
	21 ve üstü	5
Halk eğitim merkezindeki görev süresi	1-5 yıl	9
	6-10 yıl	2
	11-15 yıl	1
	16-20 yıl	-
	21 ve üstü yıl	-
Halk eğitimi alanında eğitim alıp-almadığı	Hiç eğitim almadı	5
	1-2 haftalık kurs ya da seminere katıldı	4
	Üç aylık kursa katıldı	1
	Lisans mezunu	1
	Diğer	1

Tablo 3.1. incelendiğinde, araştırmaya katılan yöneticilerin dokuzu erkek, üçü kadındır. Yedisi sınıf öğretmeni, beşi diğer branşlardandır. Görüldüğü gibi yöneticilerin büyük çoğunluğu erkektir ve sınıf öğretmenidir.

Yöneticilerin dördü merkezde, sekizi ilçelerde çalışmaktadır. 5'i 21 ve üstü yılını çalışmaktadır. Halk eğitim merkezlerinde çalışma sürelerine bakıldığında ise yöneticilerin dokuzu 1-5 yıl arasındadır. Yöneticilerin büyük çoğunluğunun 21. yılından sonra halk eğitim merkezlerinde çalışmaya başladıkları söylenebilir.

Yöneticilerin beşi yetişkinlerle ilgili hiç eğitim almamışken, dördü 1-2 haftalık seminere katılmıştır. 12 yöneticiden yalnızca 1'i halk eğitimi alanında lisans düzeyinde eğitim görmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin bilgiler Tablo 3.2'de görülmektedir. Tablo 3.2. incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 10'u erkek, 30'u kadındır. Öğretmenlerin sekizi giyim öğretmeni, yedisi el sanatları öğretmenidir. Diğer bir deyişle öğretmenlerin büyük çoğunluğu kadındır ve giyim ve el sanatları öğretmenidir.

Öğretmenlerin 22'i merkezde, 18'i ilçelerde görev yapmaktadır. Merkezde bulunan branş çeşitliliğinin fazla olması, ilçelere göre açılan kursların da fazla olduğunu gösterir. İlçelerdeki öğretmen yetersizliğinden dolayı, ilçelerde açılan kurslar halkın gereksinimini tam olarak karşılamamaktadır.

Öğretmenlerin 13'ü usta öğretici, 25'i öğretmendir. Öğretmenlerin yetersiz kaldığı durumlarda halk eğitim merkezlerinde usta öğreticiler de görev almaktadır. Öğretmenlerin 16'sı halk eğitimi alanında lisans düzeyinde eğitim görmüşken, 10'u yetişkinlerle ilgili hiç eğitim görmemiştir.

Öğretmenlerin 14'ünün hizmet süresi 6-10 yıldır. Halk eğitim merkezlerinde çalışma sürelerine bakıldığında ise öğretmenlerin 20'si 1-5 yıl arasındadır. Diğer bir deyişle öğretmenlerin büyük çoğunluğu halk eğitim merkezlerinde yeni çalışmaya başlamıştır.

Tablo 3.2. Öğretmenlere İlişkin Bilgiler

Değişken	Kategori	n
Cinsiyet	Kadın	30
	Erkek	10
Dal (Branş)	Sınıf	3
	Müzik	3
	Bilgisayar	4
	El sanatları	7
	İngilizce	1
	Moda Tasarım	1
	Giyim	8
	Makine Nakışları	2
	Halıcılık	1
	Halk Oyunları	3
	Büro Yönetimi	2
	Tekstil Teknoloji	2
	Resim	2
	Ziraat	1
Görev yeri	Merkez	22
	Sarayköy	5
	Honaz	6
	Çivril	3
	Kale	4
Görevi	Öğretmen	25
	Usta Öğretici	13
	Diğer	2
Toplam hizmet süresi	1-5 yıl	6
	6-10 yıl	14
	11-15 yıl	5
	16-20 yıl	4
	21 ve üstü yıl	11
Halk eğitim merkezindeki görev süresi	1-5 yıl	20
	6-10 yıl	10
	11-15 yıl	4
	16-20 yıl	-
	21 ve üstü yıl	6
Halk eğitimi alanında eğitim alıp-almadığı	Hiç eğitim almadım	10
	1-2 haftalık kurs ya da seminere katıldı	7
	Üç aylık kursa katıldı	4
	Lisans mezunu	16
	Diğer	3

Araştırmaya katılan kursiyerlere ilişkin bilgiler Tablo 3.3.'te görülmektedir. Tablo 3.3. incelendiğinde, araştırmaya katılan kursiyerlerin 53'ü erkek, 297'si kadındır. Kursiyerlerin 60'ı hasta kabul işletmeciliği, 36'sı bilgisayar, 7'si dekoratif ev aksesuarları hazırlama, dokuzu takı tasarım kursuna katılmaktadır. Bu sonuçlara bakıldığında, halk eğitim merkezlerinde kurs görenlerin büyük çoğunluğunun iş bulma amaçlı geldiği, az bir oranda ise boş zamanlarını değerlendirme amacıyla olduğu söylenebilir.

Kursiyerlerin % 47'si il merkezindeki kurslara katılmaktadır. Kursiyerlerin 98'i 14-24 yaş aralığında, 85'i 25-34 yaş aralığında, 24'ü ise 55-65 yaş aralığındadır. Diğer bir deyişle kursiyerlerin büyük çoğunluğunu gençler oluşturmaktadır.

Halk eğitim merkezlerinin kursları hakkında, kursiyerlerin % 51'i arkadaşından, % 27'si halk eğitime gelerek bilgi sahibi olmuştur. Bu sonuçlar, halk eğitim merkezlerinin bilgilendirme ve reklam konusunda yetersiz olduğunu göstermektedir. Kursiyerler genellikle kendi olanaklarıyla bilgi sahibi olmuştur.

Tablo 3.3. *Kursiyerlere İlişkin Bilgiler*

Değişken	Kategori	N	%
Cinsiyet	Kadın	297	84,9
	Erkek	53	15,1
Aldığı Kursun Adı	Bağlama	24	6,9
	Hasta Kabul İşletmeciliği	60	17,1
	Halk oyunları	26	7,4
	Kadın Dış Giysi Dikimi	31	8,9
	Nakış	24	6,9
	Dekoratif El Sanatları	21	6
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	21	6
	Resim	13	3,7
	Ahşap Boyama	19	5,4
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	12	3,4
	Takı Tasarım	9	2,6
	Şiş Örgü	15	4,3
	Bilgisayar	36	10,3
	İngilizce	20	5,7
	Giyim Aksesuar Dikimi	12	3,4
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama	7	2	
Halk Eğitim Merkezinin Adı	Merkez	165	47,1
	Sarayköy	43	12,3
	Çivril	39	11,1
	Honaz	55	15,7
	Kale	48	13,7
Mezuniyet	İlkokul	63	18
	İlköğretim (ortaokul)	42	12
	Lise	166	47,4
	Üniversite	76	21
	Diğer	3	0,9
Yaş	14-24	98	28
	25-34	85	24,3
	35-44	71	20,3
	45-54	72	20,5
	55-65	24	6,9
Haber Kaynağı	Arkadaş	180	51,4
	Tv/ Radyo	4	1,1
	İnternet	48	2,3
	Gazete	1	0,3
	Broşür	21	6
	Sergi/ Etkinlik	43	12,3
Halk Eğitim Merkezine Gelerek	93	26,6	

3.3. Veri Toplama Aracı

Veri toplamak amacıyla Tanır (2006) tarafından geliştirilmiş olan anket kullanılmıştır. Tanır, geliştirdiği bu anketi, kendi çalışmasında kullanmıştır. Uygulanan anketteki maddeler, yönetici, öğretmen ve kursiyerlere göre ayrı ayrı uyarlanmıştır. Anket 20 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, halk eğitimi kurslarının hem öncesindeki bilgilendirme aşamasını, hem kurs sırası yapılanları, hem de kurs sonrası etkili olup-olmadığını kapsamaktadır. 20 maddenin 1'i açık uçlu olarak sorulmuş, 19'u için beşli derecelendirme kullanılmıştır. Seçenekler “Hiç – Az – Orta – Çok - Pek çok” yönünde olumsuzdan olumluya doğru sıralanmıştır. Elde edilen aritmetik ortalama puanlarının derecelenmesi ve yorumlanması için istatistikteki sayıların gerçek alt ve üst değer alanı kavramından hareket edilmiştir. Son maddede ise katılımcıların görüşü alınmıştır.

Anket maddelerinin tamamı yanıtlandığında alınabilecek en yüksek puan 95, en düşük puan ise 19 olarak belirlenmiştir. Anket maddelerinde toplam puan yüksek çıktığında, katılımcıların araştırma konusu ile ilgili düşüncelerinin daha olumlu olduğu görülmektedir. Anket sonucu alınabilecek ortalama puan ise 57 olarak belirlenmiş ve yaklaşık bu puanı alan katılımcının, araştırma konusu ile ilgili ortalama bir düşünceye sahip olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya başlamadan önce anketin geliştiricisi ile görüşülmüş, kendisinden anketi kullanabilmek için izin alınmıştır (Ek 1).

3.4. Verilerin Toplanması Süreci

Anket 2014-2015 öğretim yılında halk eğitim merkezlerine gidilerek uygulanmıştır. Uygulamaya başlamadan önce, yanıtlama oranının yüksek olmasını sağlamak amacıyla, yönetici, öğretmen ve kursiyerlere açıklama yapılmış, araştırmanın konusu ve amacı hakkında bilgi verilmiştir. Denizli merkez ve belirlenen dört ilçede (Çivril, Kale, Honaz, Sarayköy) görev yapan yönetici ile öğretmenlerin ve anket uygulandığı dönemde açılan kurslara katılan kursiyerlerin tamamına anket uygulanmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Katılımcılardan toplanan veriler, SPSS 15.0 programına aktarılmış ve çözümlenmiştir. Öncelikle öğretmen ve yöneticilerin, cinsiyet, branş, yerleşim yeri, görevi, görev süresi, halk eğitim merkezindeki görev süresi, aldığı eğitim, değişkenlerine ait frekans dağılımları hesaplanmıştır. Benzer biçimde kursiyerlerin de cinsiyet, eğitim aldığı kurs adı,

yaş, eğitim durumu, yerleşim yeri, halk eğitim merkezlerinden haberdar olma, değişkenlerine ait frekans ve yüzdelik dağılımları hesaplanmıştır.

Daha sonra, alt problemlere çözüm getirmek amacıyla araştırmaya katılan öğretmenlerin, yöneticilerin ve kursiyerlerin halk eğitim merkezleri etkinliklerinin incelenmesi ile ilgili görüşlerinde öncelikle frekans değerleri alınmış, her bir anket maddesine verilen yanıtlar ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Kursiyerlerin görüşlerinde cinsiyet, yerleşim yeri ve aldıkları kursa bağlı olup olmadığını incelemek için Ki Kare testi yapılmıştır. Ayrıca, katılımcılara açık uçlu olarak yöneltilen maddeye verilen yanıtların frekans dağılımları hesaplanmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlenelerde anlamlılık düzeyi (α) 0,05 olarak alınmıştır.

Araştırmada, her bir değişken için anketlerden alınan veriler Ki-kare testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Ancak serbestlik derecesinin birden büyük ($sd > 1$) olması ve beklenen değeri 5'ten küçük gözenek sayısı % 20'yi aşan maddeler bulunduğu için veri yapısı analizlere uygun bulunmamıştır. Bu nedenle, kategoriler, araştırmacı tarafından uygun olacak şekilde birleştirilmiştir. Hiç ve az kategorileri birleştirilerek az, çok ve pekçok kategorileri birleştirilerek çok şekline dönüştürülmüştür. Bu şekilde, veri toplama aracı, 5 dereceli anketten, üçlü dereceli ankete dönüştürülmüştür.

Ki kare analizinde veri yapısı uygun olmadığında çözüm için; "İlgili satır ya da sütunun düzeylerinde mantıklı ise birleştirme yapılır. Uygun değilse, yorumlar çapraz tablo üzerinden sadece frekans ve yüzdelik kullanılarak yapılır" şeklinde belirtilmiştir (Büyüköztürk, 2010: 148-149). Araştırmada da kategoriler birleştirildikten sonra veri yapısı, bu analiz için uygun olanlar ki kare, uygun olmayanlar frekans ve yüzde değerleri ile betimlenmiş ve yorumlamalar bu şekilde yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, Denizli'deki halk eğitim merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenler ile eğitim gören kursiyerlerden anketle elde edilen veriler çözümlenmiştir. Yapılan çözümlenmeler, tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Öncelikle araştırmaya katılan yönetici, öğretmen ve kursiyerlerin anket maddelerine verdikleri yanıtlara tek tek bakılmış ve hangi yanıtların daha yoğun olarak verildiği incelenmiştir. Böylece anket maddelerinin hangilerine daha olumlu bakıldığı, hangi maddelerine daha olumsuz bakıldığı kontrol edilerek genel sorunlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi “Yöneticilere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu problemi çözümlenebilmek için, yöneticilerin anket maddelerine verdikleri yanıtlar incelenmiştir. Yöneticilerin belirttikleri görüşler doğrultusunda, yönettikleri halk eğitim merkezlerinin etkinliklerinin yeterli düzeyde olup-olmadığı ölçülmeye çalışılmıştır. Ayrıca halk eğitim merkezlerinin sorunları ve eksiklikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Yöneticilerin, halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin anket maddelerine verdikleri yanıtların frekans değerleri Tablo 4.1.'de verilmiştir.

Tablo 4.1. *Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Yöneticilerin Genel Görüşleri*

Maddeler	YÖNETİCİ		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
1. Eğitimcilerinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksinimi olduğunu düşünüyorsunuz?	1	4	7
2. Ülke düzeyinde hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, halk eğitim merkezinizde yerel halkın kişisel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?	3	2	7
3. Eğitimcileriniz, ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyor?	2	2	8

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.1. *Devamı*

Maddeler	YÖNETİCİ		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
4. Merkezinde, öğretmenlerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derece başvuruyorsunuz?	5	1	6
5. Merkezinde, yönetici olarak kursların açılmasında yerel, kişisel gereksinimleri ne derece dikkate alıyorsunuz?	1	-	11
6. Halk eğitimi programlarının, iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	4	4	4
7. Halk eğitim merkezi kursları, kursiyerlerini ne derece meslek sahibi yapıyor?	5	6	1
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi oldukları ya da aldıkları belgeleri kullanabildiklerine ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?	1	8	3
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri, iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?	3	6	3
10. Kursiyerlerin, kurs sonunda iş sahibi olup-olmadıklarıyla ilgili geri bildirimleri dikkate alarak, halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için gereken çalışmaları ne derece yapıyorsunuz?	3	6	3
11. Kurs programları hazırlanırken kursiyerlerin görüşlerine başvurulması, kurs programlarının, kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılamasına ne kadar katkı sağlar?	1	1	10
12. Halk eğitim merkezince kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevrenizi ne derece bilgilendirebiliyorsunuz?	1	2	9
13. Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	3	5	4
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim duyma derecesi nedir?	2	1	9
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın (radyo, televizyon, internet, gazeteler ve dergiler vb) araçlarını ne kadar etkili kullanabiliyorsunuz?	2	5	5
16. Eğitim-öğretimle ilgili karar alırken, karar alma süreçlerine, öğretmen ve diğer personelin ve kursiyerlerin görüşlerine ne kadar başvuruyorsunuz?	3	4	5
17. Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	1	5	6
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için, geliştirme çalışmalarını merkezinde ne derece yapıyorsunuz?	2	6	4
19. Sizce halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	1	2	9
TOPLAM	44	70	112

Tablo 4.1. incelendiğinde, yöneticilerin görüşlerinin “orta” ve “çok” yanıtında yoğunlaştıkları görülmektedir. Yöneticilerin maddelere verdikleri yanıtlar, tek tek çözümlenmiş ve aşağıda sunulmuştur:

Anketin 1. maddesine (eğitimcilerinizin “yetişkin eğitimi” alanında ne kadar eğitime gereksinimi olduğunu düşünüyorsunuz), 12 yöneticiden 4’ü “orta” düzeyde derken, 7’si “çok” düzeyinde demiş, yalnızca biri “az” düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, halk eğitim merkezinde çalışan eğitimcileri/öğretmenleri, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmemektedirler. MEB yasal metinlerinde, halk eğitim merkezlerinde öğretici olabilme koşullarının net bir biçimde belirlendiği söylenebilir.

Türkiye’de halk eğitim merkezlerinde öğretici olabilmek için, dört yıllık lisans eğitimi almak yeterlidir. Ancak halk eğitim merkezlerinin hedef kitesinin, örgün eğitimden farklı olduğu göz önüne alındığında, öğretmenlerin de bu yönde kendilerini geliştirmeleri gerekir. Aksi takdirde kursiyerlerine yararlı bir eğitim veremeyecekler ve kendini yetersiz hissedeceklerdir. Bu nedenle yetişkin eğitimi ile ilgili eksiklerini açılan eğitim programlarıyla ya da lisansüstü eğitimle tamamlamaları gerekir.

Onbirinci Milli Eğitim Şûrasında halk eğitimi uzmanı şöyle tanımlanmıştır (s.21): Değişik sistem, kurum ve kademelerde halk eğitimi alanında eğitim programları geliştirmeye, eğitim programlarını uygulamaya, değerlendirmeye yeterli olacak nitelikte kuramsal alanda ve uygulamada yetişmiş uzmandır. Halk eğitim uzmanı olabilmek için yüksek lisans mezunu olmak gerekliliği de belirtilmiştir. Bu bağlamda Onikinci Milli Eğitim Şûrasında (s.10), yaygın eğitimin ve özel eğitimin gereksinim duyduğu öğretmenlerin yetiştirilmesi için yeni programların açılması kararı alınmıştır.

Onüçüncü Milli Eğitim Şûrasında (s.4), bütün kurum ve kuruluşların, yaygın eğitim hizmetlerindeki personelde, mesleki yeterlilik-yetişkin eğitimi alanında formasyon (androgjik formasyon) aranması gerektiği belirtilmiştir.

Yıldırım’a (2009) göre, halk eğitim merkezlerinde öğreticilik yapacakların başarılı olabilmeleri için, halk eğitim merkezinde geliştirdikleri alışkanlıklara, kişilik yapılarına, kursiyerlerin devam-devamsızlıklarına ve meslekteki yeterliliği gibi konuları dikkate almaları ve uygulamaları gerekmektedir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “eğitimcilerinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksinimi olduğunu düşünüyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “çok” şeklinde yanıt vermişlerdir.

Diğer bir deyişle, eğitimcilerin/öğretmenlerin “yetişkin eğitimi” alanında eğitime gereksinim duyup-duymadıklarına ilişkin, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalarda, benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 2. maddesine (ülke düzeyinde hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, halk eğitim merkezinde, yerel halkın kişisel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor), 12 yöneticiden 3'ü “az” düzeyde, 2'si “orta” derken, 7'si “çok” düzeyinde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerine ilişkin yasal metinlerin çok da katı olmadığı, öğretmenlere esneklik yapabilme olanağı tanıdığı söylenebilir. Yasal metinler, her ne kadar ulusal düzeyde hazırlansa da yerel düzeye uygun esnetilebilmektedir, esnetilmesine fırsat tanımaktadır. MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre (md. 4/d - 2010) halk eğitiminin amaçlarından biri şudur: “Yöresel özellik ve gereksinimlere göre eğitim, öğretim, üretim, istihdam ve pazarlamaya yönelik çalışmalar ile nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde meslekî ve teknik içerikli eğitim çalışmaları yaptırmak”. Yöneticiler, bu amacın gerçekleştiğini düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “ülke düzeyinde hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, halk eğitim merkezinde, yerel halkın kişisel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada belirtilen görüşler farklıdır.

Anketin 3. maddesine (eğitimcileriniz, ders içinde, kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim-öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyor), 12 yöneticiden 4'ü “az” ve “orta” derken, 8'i “çok” düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, kursiyerlerin bilgi ve deneyimlerini, halk eğitim merkezine aktarmaları için yeterli olanak sunmaktadır. Bu, oldukça olumlu bir durumdur. İşgücü piyasasında ya da toplumda gerçekleşen bilgi ve deneyimler, halk eğitim merkezlerine aktarılmaktadır. Böylece halk eğitim merkezlerinin kendilerini geliştirmelerine fırsat sağlanmaktadır. Yöneticiler, öğretmenleri, anılan aktarımları gerçekleştirme olanağı sunmada yeterli görmektedirler. Bu bağlamda, halk eğitim merkezine öğretmen seçerken

gerekli normlara uyulduğu söylenebilir. MEB yasal metinlerinde öğretmen olma koşullarının açık bir biçimde yazılı olduğu ve bunlara uyulduğu söylenebilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “eğitimcileriniz, ders içinde, kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim-öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyor?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada belirtilen görüşler farklıdır.

Anketin 4. maddesine (merkezinizde, öğretmenlerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz), 12 yöneticiden 5'i “az” derken, 6'sı “çok” düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle, yöneticilerin görüşleri tek bir yönde toplanmamaktadır. Hemen hemen yarısı “az” derken; yarısı da “çok” demektedir. Bu farklılığın, MEB yasal metinlerinden mi kaynaklandığı, yoksa halk eğitim merkezi yöneticilerinden mi kaynaklandığı, araştırılmalıdır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “merkezinizde, öğretmenlerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada belirtilen görüşler farklıdır.

Anketin 5. maddesine (merkezinizde, yönetici olarak, kursların açılmasında yerel ve kişisel gereksinimleri ne derece dikkate alıyorsunuz), 12 yöneticiden 11'i “çok” düzeyinde, yalnızca biri “az” yanıtını vermiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerine ilişkin yasal metinlerin çok da katı olmadığı, yöneticilere esneklik yapabilme olanağı tanıdığı söylenebilir. Yasal metinler, her ne kadar ulusal düzeyde hazırlansa da yerel düzeyi de dikkate aldıkları söylenebilir. Yeter ki yöneticiler, yerel gereksinimlere uygun çalışma yapmak istesinler.

MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre (md.4/g-2010) halk eğitiminin amaçlarından biri şudur: “Yaşamboyu öğrenme anlayışıyla kişilerin; bilimsel, girişimci, teknolojik, ekonomik, sosyal, kültürel gelişmelerini ve serbest zamanlarını en iyi şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak, yeteneklerini geliştirme olanağı sağlamak”. Yöneticiler, bu amacın gerçekleştiğini düşünmektedirler.

Altıncı Milli Eğitim Şurasında, günün gereksinimlerine göre kurs açılması gerektiği belirtilmiştir (s.1). Onuncu Milli Eğitim Şurasında, yetişkin ve mezunlar için yerel gereksinimlere yanıt verebilecek farklı temel eğitim programlarının geliştirmesi gerektiği alınan kararlar arasındadır (s.2)

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “merkezinizde, yönetici olarak, kursların açılmasında yerel ve kişisel gereksinimleri ne derece dikkate alıyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “çok” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 6. maddesine (halk eğitimi programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir), 12 yöneticiden 8'i “az” ve “orta” düzeyde, 4'ü “çok” düzeyde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinin, işgücü piyasasının gereksinimlerini çok iyi izlemediği ya da sahip oldukları olanakların işgücü piyasasına yetmediği söylenebilir. Oysa MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre (md. 4/d - 2010) halk eğitiminin amaçlarından biri şudur: “Yöresel özelliklere ve gereksinimlere göre eğitim, öğretim, üretim, işlendirme (istihdam) ve pazarlamaya yönelik çalışmalar ile nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde meslekî ve teknik içerikli eğitim çalışmaları yaptırmak”. Bu durumda şöyle denilebilir. Halk eğitim merkezleri, yasal olarak kendilerine verilmiş olan görevleri yeterince yapmamaktadır.

Dokuzuncu Kalkınma Planında (md.570), değişen ve gelişen ekonomi ile işgücü piyasasının gerekleri doğrultusunda, kişilerin istihdam becerilerini artırmaya yönelik yaşam boyu öğrenim stratejisi geliştirileceği belirtilmiş, bu amaçla yaygın eğitim olanaklarının artırılması gerektiği belirtilmiştir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “halk eğitimi programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle halk eğitim programlarının işgücü piyasasının gereksinimlerinin karşılayabilme derecesine ilişkin, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da, yöneticiler halk eğitim programlarının yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Anketin 7. maddesine (halk eğitim merkezi kursları, kursiyerlerini ne derece meslek sahibi yapabiliyor), 12 yöneticiden 11'i “az” ve “orta” düzeyde, yalnızca 1'i “çok” yanıtını vermiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, kursların meslek sahibi yapabilmeye oldukça

başarısız olduğunu kabul etmektedirler. Bu oldukça ciddi bir sorundur ve nedenlerinin araştırılması gerekir. Ancak şunu da unutmamak gerekir, halk eğitim merkezlerinin tek amacı, kursiyerleri iş sahibi yapmak değildir. Okuma-yazma öğretmekten, ulusal kültür değerlerinin öğretilmesine; göç edenlerin yeni ortamlarına uyum sağlamasından aile eğitimi programlarına kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır.

Onuncu Milli Eğitim Şûrasında (s.2), olanakları yeterli düzeyde bulunan temel eğitim okullarında, mezunları ve yetişkinleri bir mesleğe hazırlayıcı kurslar açılması ve diğer yaygın eğitim etkinliklerine yardımcı olunması gerektiği belirtilmiştir.

Onuncu Kalkınma Planında (s.199), Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması ile ilgili Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin, yükseköğretim ve yaygın eğitim yeterliliklerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi ve girişimcilik kültürünün mesleki yeterliliklerle desteklenmesi belirlenen hedefler arasındadır.

Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada da yöneticilerin çoğunluğu, halk eğitim merkezlerinin meslek sahibi yapma ve iş bulma konusunda yetersiz oldukları görüşündedir.

Anketin 8. maddesine (kursiyerlerin, kurs sonunda iş sahibi oldukları ya da aldıkları belgeleri kullanabildiklerine ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz), 12 yöneticiden sekizi “orta” demiş, üçü ise “çok” yanıtını vermiştir. Diğer bir deyişle yöneticilerin, kursiyerlerle olan iletişimlerinin sürdüğü söylenebilir. Her ne kadar kurs sona erse de kursiyerler, halk eğitim merkezi ile iletişimlerini kesmemektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada “kursiyerlerin, kurs sonunda iş sahibi oldukları ya da aldıkları belgeleri kullanabildiklerine ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle halk eğitim, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan çalışmada farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 9. maddesine (halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri, iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor), 12 yöneticiden 3'ü “az”, altısı “orta”, üçü ise “çok” demiştir. Diğer bir deyişle yöneticilerin, görüşleri arasında farklılıklar vardır. Bu farklılıklar, halk eğitim merkezlerinin bulunduğu ilçenin sosyo-ekonomik durumundan kaynaklanıyor olabilir. Çünkü ilçeler arasında sosyo-ekonomik farklılıklar çoktur. Bir ilçe tarım sektöründe iyi iken, diğer ilçe sanayi sektöründe iyi olabilir. Ya da bir ilçe tütün yetiştirmede iyi iken, diğer ilçe mermer üretiminde iyi olabilir. Bu

farklılıkların yanı sıra halk eğitim merkezi yöneticilerinin duyarlılığı da önemlidir. Bazı yöneticiler, işgücü piyasası ile gerçekçi ve sıkı ilişkiler kurmuş olabilirler. Bu ilişkiler, halk eğitimi programlarını yönlendiriyor olabilir. İşgücü piyasası ile sıkı ilişkiler kurmayan yöneticiler ise MEB formatındaki kurslarla yetiniyor olabilir.

Anketin 9. maddesine yalnızca üç yöneticinin “çok” demesi, kurslarda elde edilen bilgi, beceri ve belgelerin piyasada çok da işe yaramadığının bir göstergesidir. İşgücü piyasası, halk eğitim merkezlerinin kazandırdığı bilgi, beceri ve belgelere çok da değer vermemektedir. Bu durumda, mezunları izleme araştırmalarının yapılmadığı ve bunun sonucunda işveren görüşlerinin net bir biçimde derlenemediği söylenebilir. İşgücü piyasasının gereksinimleri ile halk eğitim merkezi kurslarının birbiriyle tutarlı olmadığı söylenebilir.

Altıncı Milli Eğitim Şûrasında, halk eğitim merkezlerinin amaçlarından birinin yetişkinleri mesleğe hazırlamak olması gerektiği belirtilmiştir (s.1).

Üçüncü Kalkınma Planının hedeflerinden biri, özellikle insangücü açığının kapatılması için, öncelikle mesleki-teknik eğitime ağırlık verilerek yaygın eğitimin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır. Özellikle yaygın eğitimde, eğitim sürecinin kısa olması, maliyetinin düşük olması ve koşullarının esnetilebiliyor olması, iş yaşamında insangücü açığının kapatılmasında yaygın eğitimin daha etkili olacağını düşündürmüştür (md.1657).

Dördüncü Kalkınma Planında, eğitim gören kursiyerlerin kurs sonrasında iş bulabilme olanaklarını arttırmak amacıyla mesleki-teknik yaygın eğitim etkinliklerinin geliştirilmesinde, işlendirme (istihdam) koşullarını dikkate alan, iş analizlerine dayalı eğitim programları geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir (md.1637).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada “halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri, iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle bilgi, beceri ve belgelerin kullanılabilirliğine ilişkin, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da yöneticiler, bilgi, beceri ve belgelerin işgücü piyasasında çok geçerli olmadığını düşünmektedirler.

Anketin 10. maddesine (kursiyerlerin, kurs sonunda iş sahibi olup-olmadıklarıyla ilgili geri bildirimleri dikkate alarak, halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için gereken

çalışmaları ne derece yapıyorsunuz), 12 yöneticiden 9'u "az" ve "orta" demiş, 3'ü ise "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, geri bildirimleri dikkate alarak, gereken çalışmaları yeterince yapmadıklarını ya da yapamadıklarını kabul etmektedirler. Bu durum, etkililik açısından oldukça kötüdür. Çünkü etkililik "amaçlara ulaşma derecesidir". Amaçlara ulaşmak için de gerçekleştirilen çalışmaların sonuçlarını görmek ve amaçlanan ile üretilen birbiri ile uyumlu mu, onu görmek gerekir.

Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada da yöneticilerin çoğunluğu, halk eğitim merkezlerindeki kurslar sonrasında kursiyerleri izleme konusunda yetersiz olduklarını söylemektedir.

Zaten anketin 16. maddesine (eğitim-öğretimle ilgili karar alırken, karar alma süreçlerine, öğretmen ve diğer personelin ve kursiyerlerin görüşlerine ne kadar başvuruyorsunuz), 12 yöneticiden 7'si "az" ve "orta" düzeyde demiş, 5'i ise "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticilerin genelinin "az" ve "orta" düzeyde demesi, varolan kurs türlerinin ve içeriklerinin aynen sürdürüldüğünü, değişim yapmaktan kaçınıldığını gösterebilir.

Anketin 10. ve 16. maddelerine verilen yanıtlar birlikte değerlendirildiğinde, ortaya çıkan durum şudur: Bir yandan geri bildirimler yeterince dikkate alınmamakta, diğer yandan da karar süreçlerine öğretmenler ve kursiyerler yeterince katılmamaktadır. Bu durumda, halk eğitim merkezlerinde ciddi düzeyde yönetim sorununun olduğu söylenebilir. Çünkü yönetim biliminin dünya genelinde kabul gören "süreçleri" şunlardır: Karar alma, planlama, örgütlenme, iletişim kurma, etkileme, eşgüdümleme, değerlendirme. Ankete verilen yanıtlar dikkate alındığında, bu yönetim süreçlerinden bir çoğu uygulanmadığı görülmektedir.

Anketin 11. maddesine (kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurulması, kurs programlarının, kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılmasına ne kadar katkı sağlar), 12 yöneticiden 10'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, kursiyerlerin görüşlerinin önemli olduğunun farkındadır. Ancak 16. maddeye verilen yanıtlardan anlaşılmaktadır ki, kursiyerlerin görüşlerine "az" ve "orta" düzeyde başvurumaktadırlar.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada "kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurulması, kurs programlarının, kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılmasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine yöneticilerin çoğunluğu "çok" şeklinde

yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da yöneticiler, kursiyer görüşlerinin önemli olduğunun farkındadırlar.

Yöneticilerin görüşleri bir bütün olarak değerlendirilirse şu noktaya ulaşılmaktadır: Halk eğitim merkezleri, iş bulma, meslek sahibi yapma ve kurs sonrası kursiyerlerini izleme konusunda yetersizdirler (yeterince etkili değildir).

Anketin 12. maddesine (kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevrenizi ne derece bilgilendirebiliyorsunuz), 12 yöneticiden 1'i "az", 2'si "orta" ve 9'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevreyi yeterince bilgilendirdiklerini düşünmektedirler. Diğer bir deyişle görevlerini oldukça iyi düzeyde yaptıklarını iddia etmektedirler. Ancak kursiyerlerin verdikleri yanıtlara bakıldığında, durum hiç de öyle değildir. Kursiyerler, kurslara ilişkin yeterince haber alamadıklarından yakınmaktadırlar.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevrenizi ne derece bilgilendirebiliyorsunuz?" maddesine yöneticilerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da yöneticiler, kurs içerikleri hakkında halkı yeterince bilgilendirdiklerini düşünmektedirler.

Anketin 13. maddesine (Sizce, halk eğitim merkezleri, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır), 12 yöneticiden 8'i "az" ve "orta" düzeyde derken, 4'ü "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, esas olan eğitimin "örgün eğitim" olduğu görüşündedirler. Ama aynı zamanda da halk eğitimin az da olsa boşluğu doldurduğunu da inanmaktadırlar.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "sizce, halk eğitim merkezleri, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?" maddesine yöneticilerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da yöneticiler, halk eğitim merkezlerinin örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu doldurmada yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Anketin 14. maddesine (sizce, örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim duyma derecesi nedir), 12 yöneticiden 9'u "çok"

düzeyde demmiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, halk eğitim merkezindeki kursların, toplum için önemli olduğunu düşünmektedirler. Örgün eğitimi bitirmiş olanlar da, örgün eğitime hiç girmemiş olanlar da, kurslara gereksinim duymaktadır. Bu durum, halk eğitim merkezlerinin, gereksinim duyulan alanlarda kurslar açmasını gerektirmektedir.

Tanır'ın (2006) çalışmasında da “sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim duyma derecesi nedir?” maddesine, yöneticilerin çoğunluğunun “çok” yanıtını vermesi, benzer sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalar, benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Kalkınma Planlarında, örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim duyma derecesi ve halk eğitim merkezlerinin bu konuda yapması gerekenler üzerinde geniş çaplı durulmuştur.

İkinci Kalkınma Planında, eğitimin ilkeleri arasında, üst okula devam edemeyenlerin yeterli bir eğitim almaları ve ilkokulu bitirmeleri amacıyla ilkokul programlarının yeniden düzenlenmesi ve ilkokulu tamamlayıcı yaygın eğitim programların geliştirilmesi ile okur-yazarlık eğitimi ile toplumun bilgi düzeyini yükseltmek ve özellikle sanayide verimliliği arttırmak için yaygın eğitim çalışmalarına öncelik verileceği yer almıştır (s.158, 159). Ayrıca yaygın eğitim için, “örgün eğitimin eksiklerini tamamlayıcı, üst okula gitmeyenler bakımından geliştirici bir eğitim ve örgün eğitimden yararlanma olanakları olmayanlar bakımından tek olanaktır” ifadesi kullanılmıştır (s.179).

Anketin 15. maddesine (kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın (radyo, televizyon, internet, gazeteler, dergiler vb) araçlarını ne kadar etkili kullanabiliyorsunuz) 12 yöneticiden 7'si “az” ve “orta” düzeyde, 5'i de “çok” düzeyde demmiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, kurslar ve etkinlikler hakkında basın-yayın araçlarını etkili kullanamadıklarını düşünmektedir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın (radyo, televizyon, internet, gazeteler, dergiler vb) araçlarını ne kadar etkili kullanabiliyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da yöneticiler, basın-yayın araçlarını etkili bir şekilde kullandıklarını düşünmektedirler.

Anketin 16. maddesine (eğitim-öğretimle ilgili karar alırken, karar alma süreçlerine, öğretmen ve diğer personelin ve kursiyerlerin görüşlerine ne kadar başvuruyorsunuz), 12 yöneticiden 3'ü “az”, 4'ü “orta” ve 5'i “çok” düzeyde demiştir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “eğitim-öğretimle ilgili karar alırken, karar alma süreçlerine, öğretmen ve diğer personelin ve kursiyerlerin görüşlerine ne kadar başvuruyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 17. maddesine (MEB, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir), 12 yöneticiden altısı “az” ve “orta” düzeyde derken, altısı “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, Milli Eğitim Bakanlığının verdiği öneme ilişkin çok da net değildir. Önem veriyor – vermiyor, çok da belli değildir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “MEB, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “az” ve “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da, yöneticiler arasında tam bir görüş birliği yoktur.

Anketin 18. maddesine (halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için, geliştirme çalışmalarını, merkezinizde ne derece yapıyorsunuz), 12 yöneticiden 8'i “az” ve “orta” düzeyde derken, dördü “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, geliştirme çalışmalarını yeterince yapamadıklarını düşünmektedirler. Bu durum, halk eğitim merkezlerinin tamamının kamu yönetiminde olmasından (özel sektörde olmamasından), bütçe yetersiz olduğundan ya da yöneticilerin yeniliklere kapalı olmasından kaynaklanabilir. Yöneticilerin bir kısmı, değişim yapmaktan kaçınıyor olabilir.

Dokuzuncu Kalkınma Planında “toplumda yaşam boyu eğitim anlayışının benimsenmesi amacıyla e-öğrenme dahil, yaygın eğitim olanakları geliştirilecek, eğitim çağı dışına çıkmış kişilerin açık öğretim fırsatlarından yararlanmaları özendirilecek, beceri kazandırma ve meslek edindirme çalışmalarını artırılacaktır” denilmektedir (md.594).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için, geliştirme çalışmalarını, merkezinizde ne derece yapıyorsunuz?” maddesine yöneticilerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki

araştırmada da, yöneticiler halk eğitim merkezlerini daha etkili hale getirmek için gerekli çalışmaların yeterince yapılmadığını düşünmektedirler.

Anketin 19. maddesine (sizce, halk eğitim merkezlerinin, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar), 12 yöneticiden 9'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle yöneticiler, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine büyük katkı sağlayacağı görüşündedirler. Bu işbirliği, işgücü piyasasında gereksinim duyulan mesleklerin daha gerçekçi tespit edilmesini sağlayabilir. Açılacak kurslardan, toplumun daha hızlı haberdar olmasını sağlayabilir. Toplumun gereksinimlerinin, halk eğitim merkezine daha hızlı ulaşmasını sağlayabilir. Çünkü sivil toplum örgütleri, vakıflar ve dernekler, çok yaygındır ve çok farklı alanlarda çalışmaktadırlar.

Onbeşinci Milli Eğitim Şurasında bu konuya ilişkin şöyle denilmektedir (s.15): resmî, özel, kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşların, yaygın eğitim çalışmalarında işbirliği yapmaları özendirilmeli, bu konuda yapılan çalışmalar geliştirilerek sürdürülmelidir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "sizce, halk eğitim merkezlerinin, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine yöneticilerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da, yöneticiler sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın önemli olduğunu düşünmektedirler.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi "Öğretmenlere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?" şeklinde belirlenmiştir. Bu problemi çözümleyebilmek için, araştırmaya katılan öğretmenlerin ankete verdikleri yanıtlar incelenmiştir. Öğretmenlerin belirttikleri görüşler doğrultusunda görev yaptıkları halk eğitim merkezleri etkinliklerinin yeterli düzeyde olup-olmadığı ölçülmeye çalışılmıştır. Ayrıca halk eğitim merkezlerinin sorunları ve eksiklikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenlerin, halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin anket maddelerine verdikleri yanıtların frekans değerleri Tablo 4.2'de verilmiştir.

Tablo 4.2. *Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Öğretmenlerin Genel Görüşleri*

Maddeler	ÖĞRETMEN		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
1. Siz kendinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksiniminiz olduğunu düşünüyorsunuz?	17	14	9
2. Siz ülke düzeyinde hazırlanan kurs programlarını, yerel halkın bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetip uyarlayabiliyorsunuz?	3	16	21
3. Ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyorsunuz?	2	11	27
4. Merkezinizde yöneticilerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz?	20	6	14
5. Sizce yönetim tarafından kursların açılmasında yerel, bireysel gereksinimler ne derece dikkate alınıyor?	10	9	21
6. Halk eğitimi programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	9	16	15
7. Halk eğitim merkezi kursları, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?	7	23	10
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıklarına ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?	10	22	8
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri, iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?	7	19	14
10. Yöneticileriniz, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerinin etkili sunulabilmesi için çalışmalar ne derece yapıyor?	10	13	17
11. Kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurmanız, kurs programlarının kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılamasına ne kadar katkı sağlar?	1	9	30
12. Halk eğitim merkezince kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevreniz ne derece bilgilendiriliyor?	1	20	19
13. Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	3	11	26
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitime gereksinim duyma derecesi nedir?	4	6	30
15. Sizce yönetim, kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın organlarını (radyo, televizyon, internet ve gazeteler vb) ne kadar etkili kullanabiliyor?	5	17	18

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.2. *Devamı*

Maddeler	ÖĞRETMEN		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
16. Halk eğitim merkezi yöneticileri, karar alma süreçlerine öğretmenlerin, diğer personelin ve kursiyerlerin katılımını ne kadar sağlayabiliyor?	7	15	18
17. Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	15	12	13
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları merkezinizde ne derece yapılmaktadır?	9	13	18
19. Sizce halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması Halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	3	7	30
TOPLAM	143	259	348

Tablo 4.2. incelendiğinde, öğretmenlerin görüşlerinin genel olarak “çok” yanıtında yoğunlaştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin maddelere verdikleri yanıtlar, tek tek çözümlenmiş ve aşağıda sunulmuştur:

Anketin 1. Maddesine (Siz kendinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksiniminiz olduğunu düşünüyorsunuz), 40 öğretmenden 14’ü “orta” düzeyde derken, 9’u “çok” düzeyinde demiş, 17’si ise “az” düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, kendilerini, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmektedirler.

Lowe (1985), yetişkin eğitimcisini şöyle tanımlamıştır: “Herhangi bir biçimde çalışmalarını yalnızca yetişkinlerin sistemli olarak eğitilmesi konusu üzerinde toplamak üzere istihdam edilen kişi”. Çoğu ülkede yetişkin eğitimi programlarının daha iyi hale getirilmesi ve yenilerinin başlatılması yolunda başlıca engelin de, yeni görüşler üretme ve yayma, geniş çapta programlar planlama ve bunlar arasında eşgüdüm sağlama ve genel olarak yönetim, örgütleme ve öğretim düzeyini yükseltme yeteneğine sahip, iyi yetişmiş, yeter sayıda tam zamanlı profesyonel bir kadronun eksikliğidir şeklinde belirtmiştir.

Türkiye’de yaygın eğitime öğretmen yetiştirme konusu geçmiş yıllarda ele alınmış ve yaygın eğitime öğretmen yetiştirme programları uygulanmıştır. Daha sonra bu uygulamadan vazgeçilmiş ve lisans düzeyinde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar yaygın eğitim kurumlarına da atanmaya başlanmıştır (Yıldırım, 2009: 158). Örgün

eğitim ve yaygın eğitimin hedef kitlesinin farklı olması, halk eğitim merkezlerinde çalışan rretmenlerin zaman zaman zorlanmasına neden olabilmektedir. Diğer yandan sürekli eğitim ve yaşamboyu öğrenme etkinliklerinin öncelik kazanmasıyla yetişkin eğitimine olan ilgi artmıştır. Bu çerçevede sertifika ve lisansüstü düzeylerde halk eğitimcisi yetiştirme programlarının geliştirilmesi ve uygulanmaya başlanması, öğretmenlerin eğitim gereksinimlerini bazı açılardan gidermektedir.

Onuncu kalkınma planında, mesleki yeterliliklerinin artırılması için ulusal yeterlilik çerçevesinin, yksekokđretim ve yaygın eğitim yeterliliklerini de kapsayacak biçimde genişletilmesi ve girişimcilik kültürünün mesleki yeterliliklerle desteklenmesi gerektiği alınan kararlar arasındadır (s.187)

Onbeşinci Milli Eğitim şurasında “yaygın eğitim kurumlarına ğretmen olarak atanacaklarda yetişkin eğitimi alanında öğretmenlik formasyonu alma koşulu aranmalı, hâlen çalışmakta olanlara da üniversitelerin halk eğitimi bölümlerince formasyon kursları açılmalıdır” denilerek bu konunun önemi bir kez daha belirtilmiştir (s.16).

Tanır’ın (2006) yaptđđ araştırmada da “Siz kendinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksiniminiz olduğunu düşünüyorsunuz?” maddesinde, öğretmenler genellikle “orta” yanıtlarını vermişlerdir.

Diğer bir deyişle, eğitimcilerin/öğretmenlerin “yetişkin eğitimi” alanında eğitime gereksinim duyup-duymadıklarına ilişkin, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalarda, benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 2. maddesine (Siz lke düzeyinde hazırlanan kurs programlarını, yerel halkın bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetip uyarlayabiliyorsunuz), 40 öğretmenden 16’sı “orta” derken, 21’i “ok” düzeyde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinin programları her ne kadar merkezde (Ankara) hazırlanarak illere gelse de, öğretmenler halk eğitim merkezlerinin amaçlarına ve buldukları yörenin özellik ve gereksinimlerine uygun olarak esnetebilmektedir.

Tanır’ın (2006) yaptđđ araştırmada, “Siz lke düzeyinde hazırlanan kurs programlarını, yerel halkın bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetip uyarlayabiliyorsunuz?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir.

Anketin 3. maddesine (ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyorsunuz), 40 öğretmenden 11'i "orta" derken, 27'si "çok" düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, kursiyerlerin bilgi ve deneyimlerini, halk eğitim merkezine aktarmaları için yeterli olanak sunmaktadır. Bu durum, hem öğretmen, hem halk eğitim merkezleri, hem de kursiyer için olumlu bir durumdur. Kursiyerin bilgi, beceri, görüş ve deneyimlerini sınıf ortamına aktarması hem diğer kursiyerlerin bu durumdan faydalanmasına hem de öğretmenin deneyimlerini arttırarak kendilerini geliştirmelerine, dolayısıyla daha etkili bir eğitim-öğretim ortamı oluşturmasına olanak sağlar. Bir başka deyişle, öğretmen etkililiğinin artması halk eğitim merkezlerinin etkililiğini de arttırır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini, eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyorsunuz?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir.

Anketin 4. maddesine (Merkezinizde, yöneticilerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz), 40 öğretmenden 20'si "az" derken, 14'ü "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle, yöneticilerin görüşleri kadar olmasa da öğretmenlerin görüşleri arasında da farklılıklar vardır. Bu farklılık, soruları yanıtlayan öğretmenlerin yaş, kıdem gibi farklı özelliklere sahip olmasından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca öğretmenlerin, görev yaptıkları yöre ve branşları da bu farklılığı oluşturmuş olabilir. Bazı kursların içeriklerinin yoğun olup, sürelerinin sınırlı olması da öğretmenlerin yanıtlarını etkilemiş olabilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Merkezinizde, yöneticilerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 5. maddesine (Sizce yönetim tarafından kursların açılmasında yerel ve bireysel gereksinimler ne derece dikkate alınıyor), 40 öğretmenden 21'i "çok" düzeyde, 10'u "az" düzeyde, 9'u ise "orta" düzeyde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinde kurslar açılırken yörede bulunan halkın gereksinimlerinin dikkate alındığı söylenebilir.

Onbirinci Milli Eğitim Şurasında, halk eğitim uzmanının görevleri arasında, yetişkinlerin eğitim gereksinimlerini; ekonomik, toplumsal ve kültürel yapıya uygun olarak belirlemek olduğu söylenmiştir (s.23). Bu şekilde gereksinimlere uygun kurs açılmasının önemi bir kez daha vurgulanmıştır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “Sizce yönetim tarafından kursların açılmasında yerel ve bireysel gereksinimler ne derece dikkate alınıyor?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “çok” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, halkın gereksinimlerinin dikkate alındığını düşünmektedirler.

Anketin 6. maddesine (halk eğitimi programlarının işgücü piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir), 40 öğretmenden 25'i “az” ve “orta” düzeyde, 15'i “çok” düzeyde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinin, kurslarını açarken işgücü piyasasının gereksinimlerini dikkate almadığı söylenebilir. Ancak her ne kadar halk eğitim merkezlerinin amaçlarından biri işgücü piyasasının eksiklerini gidermek olsa da bazı halk eğitim merkezlerinin elindeki olanakların yetersiz kaldığı da unutulmamalıdır.

Yedinci Kalkınma Planında, “iş yaşamında talebi sınırlı olan ve kısa süreli programlarla kazandırılacak mesleklere ilişkin eğitim programlarının yaygın eğitim programı kapsamına alınması gereksinimi önemini korumaktadır” denilerek bu konunun önemi belirtilmiştir (s.25).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitimi programlarının işgücü piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, halk eğitim programlarının işgücü piyasasının gereksinimlerini yeterince karşılayamadığını düşünmektedirler.

Anketin 7. maddesine (halk eğitim merkezi kursları, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor), 40 öğretmenden 30'u “az” ve “orta” düzeyde, 10'u “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenlerin çoğunluğu, açılan kursların meslek sahibi yapabilmeye yetersiz olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinde açılan kursların çoğunluğunun, kursiyerleri meslek kazandırma amaçlı açılmadığı

söylenbilir. Aynı zamanda halk eğitimi merkezlerinin, işgücü piyasasının gereksinimlerini yakından izlemediğini göstermektedir.

Beşinci Kalkınma Planının hedeflerinden biri şudur: Okul içi ve yaygın eğitim programlarının işlevsel hale getirilmesi ve işe dönük ve hizmet içi eğitimin özendirilmesi/desteklenmesi yoluyla niteliksiz işgücünün nitelik kazanarak istihdamının kolaylaştırılmasıdır. (md.462).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezi kursları, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, halk eğitim merkezlerini, meslek sahibi yapmada orta derecede yeterli bulmaktadır.

Anketin 8. maddesine (kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup-olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp-kullanamadıklarına ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz), 40 öğretmenden 22'si “orta” düzeyde, 8'i ise “çok” düzeyde, 10'u “az” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, kursiyerlerle olan iletişimlerinin sürdüğü, kursiyerlerin katıldıkları kurs sonrasında iş sahibi olup-olmadıklarını öğrendikleri söylenebilir. Ayrıca bazı kursiyerlerin her ne kadar kurs sona erse de, halk eğitim merkezi ile iletişimlerini kesmedikleri söylenebilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup-olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp-kullanamadıklarına ilişkin ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, halk eğitim merkezlerini, kursiyerleri izlemede “orta” derecede yeterli bulmaktadır.

Anketin 9. maddesine (halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor), 40 öğretmenden 7'si “az” demiş, 19'u “orta” demiş, 14'ü ise “çok” demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler arasında ciddi görüş farklılıkları vardır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Ancak diğer sonuçlara

bakıldığında verilen yanıtların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, elde edilen bilgi, beceri ve belgelerin iş yaşamında kullanılabilirliği konusunda görüş ayrılıkları yaşamaktadır.

Anketin 6, 7, 8 ve 9. maddelerine genel olarak bakıldığında, verilen yanıtların “orta” düzeyde olması, halk eğitim merkezlerinin işgücü piyasasının gereksinimlerini dikkate almada yetersiz kaldığını ya da halk eğitim merkezlerinin verdiği belgelerin işgücü piyasasında istihdam sağlamada yeterli olmadığını göstermektedir. Bu bağlamda işveren ile halk eğitim merkezleri arasında yapılacak olan görüşmeler ile halk eğitim merkezlerinin etkililiği artırılabilir ve istihdam sağlamada daha yeterli bir duruma gelebilir.

Anketin 10. maddesine (yöneticileriniz, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerinin etkili sunulabilmesi için çalışmalar ne derece yapıyor), 40 öğretmenden 10’u “az” düzeyde, 13’ü “orta” düzeyde, 17’si “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler arasında ciddi boyutta görüş farklılıkları vardır. Yine de geri bildirimleri dikkate alarak, gereken çalışmaları olabildiğince yaptıkları söylenebilir. Bu durum, halk eğitim merkezlerinin kursiyerlerini takip etmesi ve verdikleri eğitimin sonucunu görmeleri açısından önemlidir.

Tanır’ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Bir başka deyişle farklı ilde ve farklı halk eğitim merkezlerindeki öğretmenlerin görüşleri farklılık göstermektedir.

Beşinci Kalkınma Planında, meslek edinme ve sonrasında işe yerleşme konusuna değinilmiş ve bu planda; Türkiye'nin üzerine eğilmesi gereken konunun, 15-64 yaş grubuna daha fazla sayıda istihdam yeri açılması ve yaygın eğitim, hizmet-öncesi eğitim, hizmetiçi eğitim yolları ile bu kesimin işe yerleşmesinin sağlanması olduğu belirtilmiştir (md.460). Ayrıca insangücü eksiğinin giderilmesine yönelik ilkeler arasında; nitelikli işçi yetiştirme konusunda temel tercihin, yaygın eğitim merkezleri ve hizmetiçi eğitim olduğu, aynı biçimde mesleki-teknik elemanların da yaygın eğitim yoluyla yetiştirilmesi yer almaktadır. Ayrıca okul içi ve yaygın eğitim yoluyla yüksek nitelikli yönetici yetiştirilmesine de önem verileceği de belirtilmiştir (md.520).

Altıncı Kalkınma Planında da yaygın eğitimde önceliğin, istihdama yönelik beceri eğitimi olmasına, İş ve İşçi Bulma Kurumu ile işbirliği yapılarak beceri ve meslek kazandırıcı eğitimin kapsamı ve olanaklarının genişletilmesine ve bu konuda kamu ve özel istihdam kuruluşlarının hizmet vermelerinin özendirilmesine karar verilmiştir (md.838).

Yedinci Kalkınma Planında ise yaygın eğitimin, ekonominin insangücü gereksinimlerine uygun hale getirilmesi çalışmalarında amaçlanan düzeye ulaşamadığı, bu konuda yetersiz kaldığı belirtilmiştir (s.25).

Anketin 11. maddesine (kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurmanız, kurs programlarının kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılmasına ne kadar katkı sağlar), 40 öğretmenden 30'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, kursiyerlerin görüşlerinin önemli olduğunu farkındadırlar.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurmanız, kurs programlarının kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılmasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, kursiyer görüşlerine başvurmanın önemli olduğunu düşünmektedirler.

Anketin 12. maddesine (halk eğitim merkezince, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevreniz ne derece bilgilendiriliyor), 40 öğretmenden 1'i "az", 20'si "orta" ve 19'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler de yöneticiler gibi, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevreyi yeterince bilgilendirdiklerini düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "halk eğitim merkezince, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevreniz ne derece bilgilendiriliyor?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, kurslar hakkında yeterince bilgilendirme yapıldığını düşünmektedirler.

Anketin 13. maddesine (Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır), 40 öğretmenden 14'ü "az" ve "orta" düzeyde derken, 26'sı "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, halk eğitim merkezlerinin örgün eğitim almamış kişilerde bu eksiği doldurmayı başardığını düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?” maddesine öğretmenlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 14. maddesine (Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitime gereksinim duyma derecesi nedir), 40 öğretmenden 30'u “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, halk eğitim merkezindeki kursların, toplum için önemli olduğunu düşünmektedirler. Halk eğitim merkezlerinin, okuma-yazma öğretmekten, Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili öğretilmesine; mesleki ve teknik içerikli eğitim çalışmaları yaptırmaya, aile eğitimi programlarına kadar, hem örgün eğitimi bitirmiş olanların hem örgün eğitime hiç girmemiş olanların gereksinim duyabileceği geniş bir kurs alanı vardır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada da “Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitime gereksinim duyma derecesi nedir?” maddesine, öğretmenlerin geneli “çok” yanıtını vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalar, benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Üçüncü Kalkınma Planında, temel eğitim sistemini tamamlayıp, ortaöğretim sistemine geçmeyenler, temel eğitim ara kademelerinden çıkanlar ve çalışmakta olanlara eğitim olanakları sağlamak amacıyla, pratik sağlık, pratik tarım ve pratik sanat okulları gibi pratik okulların açılması öngörülmektedir (md. 1647).

Dördüncü Kalkınma Planında şöyle denilmektedir: Örgün eğitim dışında kalan geniş yığınların eğitim eksikliklerini giderici, onların değişen toplumsal koşullara uymalarını sağlayıcı, kentleşmenin, endüstrileşmenin ve tarımda ileri teknolojinin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmalarına yönelik kapsamlı bir yaygın eğitim sisteminin düzenlenmesi gereği ağırlığını korumaktadır (md.1632). Ayrıca bu kalkınma planında, eğitimin bir bütün olduğu düşüncesi ile örgün ve yaygın eğitim birbirini tamamlayacak biçimde geliştirilmesi ve eğitim sistemi içindeki kopukluğun giderilmesi, benimsenen ilkeler arasındadır (md.1637).

Anketin 15. maddesine (Sizce yönetim, kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın organlarını (radyo, televizyon, internet ve gazeteler vb) ne kadar etkili kullanabiliyor), 40 öğretmenden 17'si “orta” düzeyde, 18'i de “çok” düzeyde

demistir. Diğer bir deyişle öğretmenler de yöneticiler gibi, kurslar ve etkinlikler hakkında basın-yayın araçlarını etkili kullandıklarını düşünmektedir.

Nitekim Onyedinci Milli Eğitim Şurası kararlarından biri şöyledir: Medyanın eğitim bağlamında sorumlulukları olduğu dikkate alınmalı ve kitle iletişim araçlarından ‐yaygın eğitim ortamı‐ olarak yararlanmanın yolları aranmalı ve bu çalışmalar özendirilmelidir (s.10).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, ‐Sizce yönetim, kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın organlarını (radyo, televizyon, internet ve gazeteler vb) ne kadar etkili kullanabiliyor?‐ maddesine öğretmenlerin çoğunluğu ‐az‐ şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 16. maddesine (halk eğitim merkezi yöneticileri, karar alma süreçlerine öğretmenlerin diğer personelin ve kursiyerlerin katılımını ne kadar sağlayabiliyor), 40 öğretmenden 7'si ‐az‐ düzeyde, 15'i ‐orta‐ düzeyde, 18'i ‐çok‐ düzeyde demistir. Diğer bir deyişle öğretmenlerin geneli halk eğitim çalışanlarının karar alma sürecine dahil edildiklerini düşünmektedirler. Bu durum halk eğitim merkezlerinin her türlü görüş ve yenilenmeye açık olduğunu gösterebilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, ‐halk eğitim merkezi yöneticileri, karar alma süreçlerine öğretmenlerin diğer personelin ve kursiyerlerin katılımını ne kadar sağlayabiliyor?‐ maddesine öğretmenlerin çoğunluğu ‐orta‐ şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 17. maddesine (Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir), 40 öğretmenden 15'i ‐az‐ düzeyde derken, 12'si ‐orta‐ düzeyde, 13'ü ‐çok‐ düzeyde demistir. Diğer bir deyişle öğretmenler arasında ciddi görüş farklılıkları vardır. Görüş farklılığının nedeni halk eğitim merkezlerinin bulunduğu yerleşim yerine bağlı olabilir. İlçelerdeki öğretmenler ile il merkezinde çalışan öğretmenlerin düşünceleri farklılık gösteriyor olabilir. Ancak her ne olursa olsun, Milli Eğitim Bakanlığı'nın halk eğitimine çokta önem vermediği görüşündedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, ‐Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?‐ maddesine öğretmenlerin çoğunluğu ‐az‐ şeklinde yanıt vermişlerdir.

Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığı'nın halk eğitimine yeterince önem vermediğini düşünmektedirler.

Anketin 18. maddesine (Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları merkezinizde ne derece yapılmaktadır), 40 öğretmenden 9'u "az" düzeyde, 13'ü "orta" düzeyde, 18'i "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, geliştirme çalışmalarının yapıldığını düşünmektedirler.

Onuncu Kalkınma Planında, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısı geliştirilecek, öğrenci ve öğretmenlerin bu teknolojileri kullanma yetkinlikleri artırılacaktır kararı alınmıştır (md.157).

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları merkezinizde ne derece yapılmaktadır?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir.

Anketin 19. maddesine (Sizce halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar), 40 öğretmenden 30'u "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine büyük katkı sağlayacağı görüşündedirler. Bu işbirliği, halk eğitim merkezlerinin daha fazla kişiye ulaşmasını sağlayabilir. Ayrıca bu kuruluşlar, toplum gereksinimlerine daha fazla hakim oldukları için halk eğitim merkezlerinde açılacak kursların bu doğrultuda açılmasına katkı sağlayabilir. Başka bir açıdan, halk eğitim merkezlerinin fiziki yapılarının yetersiz kaldığı durumlarda bu işbirliği sayesinde bu kuruluşların mekanları kullanılabilir. Bu durum halk eğitim merkezlerinin ulaşılabilirliğini de arttıracaktır.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Sizce halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine öğretmenlerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da öğretmenler, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın önemli olduğunu düşünmektedirler.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Kursiyerlere göre halk eğitim merkezlerinin etkinlikleri yeterli midir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu problemi çözümlenebilmek için, kursiyerlerin anket maddelerine verdikleri yanıtlar incelenmiştir. Kursiyerlerin belirttikleri görüşler doğrultusunda eğitim gördükleri halk eğitim merkezleri etkinliklerinin yeterli düzeyde olup-olmadığı ölçülmeye çalışılmıştır. Ayrıca halk eğitim merkezlerinin sorunları ve eksiklikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Kursiyerlerin, halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin anket maddelerine verdikleri yanıtların frekans değerleri Tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3. *Halk Eğitim Merkezlerindeki Etkinliklere İlişkin Kursiyerlerin Genel Görüşleri*

Maddeler	KURSIYER		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
1. Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?	24	63	263
2. Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?	32	111	207
3. Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim-öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?	23	68	259
4. Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?	122	68	160
5. Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?	89	119	142
6. Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	91	125	134
7. Halk eğitim merkezinde açılan kurslar kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?	100	152	98
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?	171	100	79
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarımız, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor?	97	141	112

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.3. *Devamı*

Maddeler	KURSIYER		
	Az	Orta	Çok
	<i>f</i>		
10. Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?	113	121	116
11. Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılamasına ne kadar katkı sağlar?	40	95	215
12. Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?	88	124	138
13. Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	62	142	146
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?	47	91	212
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?	135	110	105
16. Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?	93	116	141
17. Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	78	138	134
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?	105	134	111
19. Sizce halk eğitim merkezi ile yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	32	83	235
TOPLAM	1542	2098	3010

Tablo 4.3. incelendiğinde kursiyerlerin görüşlerinin genel olarak “orta” ve “ çok” yanıtında yoğunlaştıkları görülmektedir. Kursiyerlerin maddelere verdikleri yanıtlar, tek tek çözümlenmiş ve aşağıda sunulmuştur:

Anketin 1. maddesine (Öğretmenlerinizi, sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada ne derece yeterli buluyorsunuz), 350 kursiyerden 63’ü “orta” düzeyde derken, 263’ü “çok” düzeyde demiş, 24’ü ise “az” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, öğretmenlerini, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmektedirler.

Onaltıncı Milli Eğitim Şurasında, yaygın eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanacaklarda “yetişkin eğitimi” alanında öğretmenlik formasyonu alma koşulu aranması gerektiği, hâlen çalışmakta olanlara da üniversitelerin halk eğitimi bölümlerince formasyon kursları açılması gerektiği kararı alınmıştır. Ayrıca öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarına yaygın eğitimle ilgili dersler konulması gerektiği de belirtilmiştir (s.2).

Acun’un (2015) yaptığı çalışmada “aldığınız bu eğitimin sonunda halk eğitimi merkezinde görev alan kurs öğretmenlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?” maddesine, kursiyerlerin geneli “evet” yanıtını vermiştir. Özengi’nin (2017) yaptığı çalışmada, kursiyerlerin geneli, halk eğitim merkezinde görev alan öğretmenlerin alanlarında uzman olduğunu düşünmektedirler.

Tanır’ın (2006) çalışmasında da “Öğretmenlerinizi, sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada ne derece yeterli buluyorsunuz?” maddesine, kursiyerlerin geneli “çok” yanıtını vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalar, benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Anketin 2. maddesine (Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor), 350 kursiyerden, 207’si “çok” düzeyde, 111’i “orta” düzeyde, 32’si ise “az” düzeyde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinin programları her ne kadar ülke düzeyinde standart olarak hazırlansa da kursiyerler, öğretmenlerin bu gelen programı kendi gereksinimlerine uygun hale getirip uyguladığını düşünmektedirler. Her yörenin ve kursiyerin gereksiniminin farklı olabileceği düşünüldüğünde, öğretmenler halk eğitim merkezlerinin amacına ve ilkelerine uygun şekilde hareket etmektedirler.

Acun’un (2015) yaptığı çalışmada “Kurstaki size anlatılan konuları anlamakta zorlandınız mı?” maddesine kursiyerlerin geneli “evet” yanıtını vermiştir. Bir başka deyişle, kursiyerler konuların kendilerine uygun olduklarını düşünmemektedirler. Tanır’ın (2006) yaptığı çalışmada, “(Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir.

Anketin 3. maddesine (Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim-öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor), 350 kursiyerden 68'i "orta" derken, 259'u "çok" düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle öğretmenler, kursiyerlerin bilgi ve deneyimlerini, halk eğitim merkezine aktarmaları için yeterli olanak sunmaktadır. Bu durum, kursiyerlerin eğitim ortamına daha etkin bir şekilde katılmasını sağlayacağı için olumludur. Kursiyerler de eğitimin bir parçası olarak kursa katıldıklarından verilen bilgiler daha kalıcıdır. Bu durum halk eğitim merkezlerinin etkililiği açısından önemlidir.

Özengi'nin (2017) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin geneli öğretmenlerin derslerde öğrencilerin derse katılımını sağladığını düşünmektedirler. Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim-öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Bir başka deyişle, bu araştırmadaki kursiyerlerin görüşlerinin daha olumsuz olduğu söylenebilir.

Anketin 4. maddesine (Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor), 350 kursiyerden 122'si "az" derken, 68'i "orta" düzeyde, 160'ı "çok" düzeyinde demiştir. Diğer bir deyişle, kursiyerlerin görüşleri arasında farklılıklar vardır. Bu farklılık, kurs programlarının saatleri, süresi ve içeriğinin zaten kurs başlamadan önce hazır olarak öğretmenlere merkezden gelmesinden kaynaklanıyor olabilir. Kurslar başlamadan önce kurs programı hazır olmaktadır, ancak kurslar başladıktan sonra öğretmenler gerekli durumlarda programları gereksinimlere göre esnetebilir.

Acun'un (2015) yaptığı araştırmada "Merkezimizde kurs ve kursiyerlerden kaynaklanan sorunlar müdür veya müdür yardımcıları tarafından dikkate alınıyor mu?" maddesine kursiyerlerin çoğu "evet" yanıtını vermiştir. Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "hiç" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 5. maddesine (Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel ve bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor), 350

kursiyerden 142'si “çok” düzeyinde, 89'u “az” düzeyinde, 119'u ise “orta” düzeyinde demiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezlerinde kurslar açılırken, yörede bulunan halkın gereksinimlerinin dikkate alındığı söylenebilir.

Onbeşinci Milli Eğitim Şurasında, toplumun eğitim gereksiniminin sürekli karşılanması üzerinde durulmuştur. Bu doğrultuda halk eğitimin gelişimi ile ilgili kararlar alınmıştır (s.14). Acun'un (2015) yaptığı çalışmada, “Halk eğitim merkezinde açılan kursların halkın beklentilerini karşıladığını düşünüyor musunuz?” maddesine kursiyerlerin geneli, “kısmen” yanıtını vermiştir.

Özengi'nin (2017) yaptığı çalışmada, kursiyerlerin geneli, kursların beklenti ve gereksinimlerini karşıladıklarını düşünmektedirler. Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada, “Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel ve bireysel eğitim gereksinimlerinin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 6. maddesine (Sizce halk eğitim programlarının, işgücü piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir), 350 kursiyerden 91'i “az”, 125'i “orta” düzeyde, 134'ü “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerlerin görüşleri arasında ciddi farklılıklar vardır. Halk eğitim merkezlerinin, kurs açarken işgücü piyasasının gereksinimlerini dikkate alması için çalışmalar yapılmalıdır. Bu bağlamda, halk eğitim merkezi yöneticileri, işgücü piyasasını iyi izlemeli ve bu piyasayı iyi çözümlemelidir. Bu çözümlemelere göre halk eğitimi kursları, bilimsel bir biçimde planlanmalıdır.

Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada, “Sizce halk eğitim programlarının, işgücü piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki çalışmada da kursiyerler, halk eğitim programlarının, işgücü piyasasını karşılamada çok da yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Anketin 7. Maddesine (halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor), 350 kursiyerden 100'ü “az” düzeyde, 152'si “orta” düzeyde, 98'i “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerlerin % 44'ünün “orta” düzeyde olduğunu

düşünmesi net bir görüşe sahip olmadıklarını gösterebilir. Bu bağlamda her kursun iş piyasasının ya da kursiyerlerin gereksinimleri doğrultusunda açılmadığı söylenebilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İki araştırmada da kursiyerler, kursların meslek sahibi yapmada yeterince etkili olmadığını düşünmektedirler.

Anketin 8. maddesine (kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz), 350 kursiyerden 171'i “az” düzeyde, 100'ü “orta” düzeyde, 79'u ise “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, halk eğitim merkezlerinin kurs sonrasında kendilerini takip ettiklerini düşünmemektedirler. Kurs bittikten sonra halk eğitimle aralarındaki ilişkinin devam etmediği söylenebilir.

Bu durum, Türkiye'de “eğitim planlaması” bilim dalına önem verilmediğinin bir kanıtıdır. Çünkü eğitim planlaması “insangücü-eğitim-istihdam” ilişkisinin kurulmasıdır. Ne yazık ki hem örgün eğitimde hem yaygın eğitimde bu ilişki-bu denge kurulamamıştır (Tuzcu, 2016: 148).

Acun'un (2015) yaptığı araştırmada “Halk eğitimi merkezinde aldığınız eğitim çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?” maddesine kursiyerlerin çoğu “kısmen” yanıtını vermiştir. Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 9. maddesine (halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor), 350 kursiyerden 97'si “az” demiş, 141'i “orta” demiş, 112'si ise “çok” demiştir. Kursiyerlerin % 28'inin “az” ve % 40'inin “orta” demesi, halk eğitim merkezi kurslarının, güncellenmesi gerektiğini göstermektedir. Çünkü “az” diyenler ile “orta” diyenler toplandığında % 68 yapmaktadır ve bu rakam göz ardı edilecek düzeyde değildir.

Özengi'nin (2017) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin geneli, kurs bitiminde öğrendiklerini nasıl kullanacakları konusunda yeterli bilgilerin verildiğini düşünmektedirler. Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, “halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor?” maddesine kursiyerlerin çoğunluğu “orta” şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Kursiyerler, elde edilen bilgi, beceri ve belgelerin yeterli olmadığı görüşündedirler.

Anketin 10. maddesine (halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup-olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır), 350 kursiyerden 113'ü “az” düzeyde, 121'i “orta” düzeyde, 116'sı “çok” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle bu konuda kursiyerler arasında bir fikir birliği yoktur. Bu durum halk eğitim merkezlerinin sahip olduğu kursiyer sayısından kaynaklanıyor olabilir. Az sayıda kursiyere sahip halk eğitim merkezlerinin geri bildirim olarak bu konuda çalışma yapması, diğer halk eğitim merkezlerine göre daha kolaydır. Bu bağlamda merkezdeki ve ilçelerdeki halk eğitim merkezleri arasındaki kurs gören kursiyerler de bir fark gözlenmiş olabilir.

Bu durum, aynı zamanda halk eğitim merkezi yöneticilerinin yeterince çalışkan olmadıklarını göstermektedir. Halk eğitim merkezlerinin dışına çıkarak, piyasada çalışmakta olan kursiyerler ile görüşmediklerinin kanıtıdır. Yöneticiler, halk eğitim merkezlerindeki ofislerinden çıkmalıdır.

Tanır'ın (2006) çalışmasında da yukarıda belirtilen maddelere kursiyerler genellikle “orta” yanıtını vermişlerdir. Farklı illerde yapılan çalışmalar bu açıdan da benzerlik göstermektedir.

Sekizinci Kalkınma Planında, mesleki-teknik eğitimin, yaygın eğitim sistemi içinde esnek, dinamik ve iş yaşamı ile sıkı ilişki içinde geliştirileceği, böylece ekonominin insangücü gereksiniminin bu biçimde karşılanmaya devam edeceği belirtilmiştir (md.767).

Genel olarak kalkınma planlarında, halk eğitim merkezlerinin meslek sahibi yapma çalışmaları ve bunun gerekliliği üzerinde çok durulmuştur. Bunun gelişimini arttırmak için halk eğitim merkezlerinin bu amaçla açılan kurs sayılarını ve çeşitliliğini arttırmalı ve kurs sonrasında da kursiyerlerin meslek sahibi olup-olmadıklarının takibini yapmaları gerekmektedir.

Anketin 11. maddesine (kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar), 350 kursiyerden 215'i "çok" düzeyde, 95'i "orta" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, kurs programları hazırlanırken kendi görüşlerinin önemli olduğunun düşünmektedirler. Bu durum kursiyerlerin kendi gereksinimlerinin daha çok farkında olacaklarını düşünmelerinden kaynaklanabilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 12. maddesine (halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir), 350 kursiyerden 88'i "az", 124'ü "orta", 138'i "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerlerin geneli, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında bilgilendirildiklerini düşünse de % 25'i "az" düzeyde bilgilendirilmektedir. Bu durum, araştırma yapılan yöreler (ilçeler) arasındaki farktan kaynaklanabilir. Merkezde yeterince halka ulaşılamamış olabilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Kursiyerler, kurslar hakkında yeterince bilgilendirme yapılmadığını düşünmektedirler.

Anketin 13. maddesine (Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır), 350 kursiyerden 142'si "orta" düzeyde derken, 146'sı "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, halk eğitim merkezlerinin örgün eğitim almamış kişilerde bu eksiği doldurmayı başardığını düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 14. maddesine (Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir), 350 kursiyerden 212'si “çok” düzeyde, 91'i ise “orta” düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, halk eğitim merkezindeki kursların, kendileri için önemli olduğunu düşünmektedirler. Halk eğitim merkezlerinde açılan kursların çeşitli olması, her alanda kişilerin gereksinimlerini karşılayabilmektedir. Bundan dolayı her birey bu kurslara hayatının bir alanında gereksinim duyabilir.

Tanır'ın (2006) yaptığı çalışmada da “Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?” maddesine, kursiyerlerin çoğunluğu “çok” yanıtını vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılmış olan araştırmalarda, benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Beşinci Kalkınma Planında, örgün eğitim sisteminin belli kademesinde daha ileri gitmeyerek yaşama atılacak olan gençlere, örgün eğitim olanaklarından da yararlanılarak düzenlenecek yaygın eğitim programları yoluyla meslek kazandırma uygulaması başlatılması ve yaygın ve örgün eğitim kurumları arasında geçiş ve denklik durumları gözden geçirilerek bir esasa bağlanması, belirlenen genel ilkeler arasındadır (md.528, 535).

Bilindiği gibi Beşinci Kalkınma Planı 1985-1989 dönemini kapsar. Planda yer alan ilkeler ile bu araştırmada ulaşılan sonuçlar arasında benzerlik vardır. Diğer bir deyişle aradan 30 yıl geçmesine karşın halk eğitim çalışmalarının gerekliliği azalmamıştır, güncelliği ve önemi aynen sürmektedir.

Sekizinci Kalkınma Planında, şimdiye kadar eğitim sistemi dışında kalan çocukların tamamının çıraklık eğitimi kapsamına alınmasının sağlanamadığı, örgün ve yaygın eğitimin dışında kalan çocukların toplumsal ve ekonomik yönden uygun olmayan koşullarda çalışmasının, bunların ruh ve beden sağlıklarını olumsuz yönde etkilediği gibi insan kaynaklarının da verimsiz kullanımına neden olduğu belirtilmiştir (md. 670).

Onaltıncı Milli Eğitim Şurasında alınan kararlardan biri şudur: Çıraklık ve mesleki eğitim dönemini geçirmiş insan gücüne, işe giriş için gerekli mesleki yaygın eğitim hizmetleri sunulmalıdır. Ayrıca, çalışan işgücünün işteki değişikliklere uyumunu ve verimini artırıcı mesleki eğitim programları yaygınlaştırılmalıdır (s.9).

Milli Eğitim Temel Yasasında (1739), halka okuma-yazma öğretmek ve eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanakları hazırlamak, halk eğitim merkezlerinin kapsam, amaç ve görevleri arasında belirtilmiştir. Ayrıca halk eğitim

programlarının özellikleri arasında, programın özellikle örgün eğitim almamış kişileri kapsadığı belirtilmiştir.

Anketin 15. maddesine (kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor), 350 kursiyerden, 135'i "az" düzeyde, 110'u "orta" düzeyde, 105'i de "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, öğretmen ve yöneticilerin aksine, halk eğitim merkezlerinin kursları ve etkinlikleri hakkında basın-yayın araçlarının etkili kullanıldığına ilişkin farklı görüşlere sahiptirler. Aynı duruma anketin 12. maddesinde de rastlanmaktadır. Bu bağlamda kursiyerler, açılacak kurslar hakkında yeterince bilgilendirme yapıldığını düşünmemektedirler. Nitekim kursiyerlerin % 39'u basın-yayın araçlarının "az" kullanıldığını düşünmektedir.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Anketin 16. maddesine (Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor), 350 kursiyerden 93'ü "az" düzeyde, 116'sı "orta" düzeyde, 141'i "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerlerin geneli, halk eğitim çalışanlarının ve kendilerinin karar alma sürecine dahil edildiklerini düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 17. maddesine (Sizce Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir), 350 kursiyerden 78'i "az" düzeyde derken, 138'i "orta" düzeyde, 134'ü "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerlerin, Milli Eğitim Bakanlığının verdiği öneme ilişkin görüşlerinde bir bütünlük olmasa da geneli MEB'in halk eğitimine önem verdiğini düşünmektedirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Sizce Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt

vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 18. maddesine (halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları, kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor), 350 kursiyerden 105'i "az" düzeyde, 134'ü "orta" düzeyde, 111'i "çok" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, kursa katıldıkları halk eğitim merkezinde geliştirme çalışmalarının yapıldığını düşünmektedirler, ancak yeterli görülmemektedir.

Acun'un (2015) yaptığı araştırmada, "Merkezin daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlemlediniz mi?" ifadesine katılımcılar, çoğunlukla "evet" şeklinde yanıt vermişlerdir. Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları, kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "orta" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin 19. maddesine (Sizce halk eğitim merkezi ile yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar), 350 kursiyerden 235'i "çok" düzeyde, 83'ü "orta" düzeyde demiştir. Diğer bir deyişle kursiyerler, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetlerine büyük katkı sağlayacağı görüşündedirler. Kursiyerler, bu işbirliği ile halk eğitim merkezlerinin daha fazla kesime ulaşmasını sağlayacağından ve bu sayede halkın gereksinimlerini daha iyi bilerek kurs açacaklarından önemli olduklarını düşünüyor olabilirler.

Tanır'ın (2006) yaptığı araştırmada, "Sizce halk eğitim merkezi ile yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine kursiyerlerin çoğunluğu "çok" şeklinde yanıt vermişlerdir. Diğer bir deyişle, farklı zaman ve farklı halk eğitimlerde yapılan araştırmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin, kursiyerlerin görüşleri;

- Cinsiyete
- Yerleşim yerine (il merkezi - ilçe merkezi)
- Eğitim görülen kursa bağlı mıdır?" şeklinde belirlenmiştir.

Bu alt probleme çözüm getirmek amacıyla, gerekli analizler yapılarak yorumlamalarda bulunulmuştur.

4.4.1. Halk Eğitim Merkezlerinde Gerçekleştirilen Etkinliklere İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Cinsiyete Göre)

Halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin kursiyerlerin görüşlerinin cinsiyete göre değişip-değişmediğine ilişkin istatistikler Tablo 4.4.'te görülmektedir.

Tablo 4.4. Halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin kursiyerlerin görüşlerinin cinsiyete bağlı olup-olmadığına ilişkin Ki Kare testi sonuçları

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	P	χ^2	sd
1. Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?	Kadın	n	14	55	228	297	0,001	14,122	2
		%	4,7	18,5	76,8	100,0			
	Erkek	n	10	8	35	53			
		%	18,9	15,1	66,0	100,0			
	Toplam	n	24	63	263	350			
		%	6,9	18,0	75,1	100,0			
2. Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?	Kadın	n	25	91	181	297	0,233	2,917	2
		%	8,4	30,6	60,9	100,0			
	Erkek	n	7	20	26	53			
		%	13,2	37,7	49,1	100,0			
	Toplam	n	32	111	207	350			
		%	9,1	31,7	59,1	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
3. Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim-öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?	Kadın	<i>n</i>	18	50	229	297	0,006	10,124	2
		%	6,1	16,8	77,1	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	5	18	30	53			
		%	9,4	34,0	56,6	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	23	68	259	350			
		%	6,6	19,4	74,0	100,0			
4. Merkezinizde, yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?	Kadın	<i>n</i>	108	49	140	297	0,004	10,815	2
		%	36,4	16,5	47,1	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	14	19	20	53			
		%	26,4	35,8	37,7	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	122	68	160	350			
		%	34,9	19,4	45,7	100,0			
5. Merkezinizde, yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?	Kadın	<i>n</i>	75	102	120	297	0,949	0,105	2
		%	25,3	34,3	40,4	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	14	17	22	53			
		%	26,4	32,1	41,5	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	89	119	142	350			
		%	25,4	34,0	40,6	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
6. Sizce halk eğitim programlarının işgücü piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	Kadın	<i>n</i>	82	104	111	297	0,266	2,647	2
		%	27,6	35,0	37,4	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	9	21	23	53			
		%	17,0	39,6	43,4	100,0			
	Toplam	<i>n.</i>	91	125	134	350			
		%	26,0	35,7	38,3	100,0			
7. Halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?	Kadın	<i>n</i>	87	129	81	297	0,695	0,728	2
		%	29,3	43,4	27,3	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	13	23	17	53			
		%	24,5	43,4	32,1	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	100	152	98	350			
		%	28,6	43,4	28,0	100,0			
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?	Kadın	<i>n</i>	151	82	64	297	0,210	3,125	2
		%	50,8	27,6	21,5	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	20	18	15	53			
		%	37,7	34,0	28,3	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	171	100	79	350			
		%	48,9	28,6	22,6	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor?	Kadın	<i>n</i>	84	118	95	297	0,827	0,379	2
		%	28,3	39,7	32,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	13	23	17	53			
		%	24,5	43,4	32,1	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	97	141	112	350			
		%	27,7	40,3	32,0	100,0			
10. Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?	Kadın	<i>n</i>	100	100	97	297	0,414	1,763	2
		%	33,7	33,7	32,7	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	13	21	19	53			
		%	24,5	39,6	35,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	113	121	116	350			
		%	32,3	34,6	33,1	100,0			
11. Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?	Kadın	<i>n</i>	35	75	187	297	0,169	3,551	2
		%	11,8	25,3	63,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	5	20	28	53			
		%	9,4	37,7	52,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	40	95	215	350			
		%	11,4	27,1	61,4	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
12. Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?	Kadın	<i>n</i>	78	109	110	297	0,094	4,719	2
		%	26,3	36,7	37,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	10	15	28	53			
		%	18,9	28,3	52,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	88	124	138	350			
		%	25,1	35,4	39,4	100,0			
13. Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	Kadın	<i>n</i>	54	125	118	297	0,202	3,203	2
		%	18,2	42,1	39,7	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	8	17	28	53			
		%	15,1	32,1	52,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	62	142	146	350			
		%	17,7	40,6	41,7	100,0			
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?	Kadın	<i>n</i>	38	72	187	297	0,092	4,769	2
		%	12,8	24,2	63,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	9	19	25	53			
		%	17,0	35,8	47,2	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	47	91	212	350			
		%	13,4	26,0	60,6	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?	Kadın	<i>n</i>	119	88	90	297	0,200	3,217	2
		%	40,1	29,6	30,3	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	16	22	15	53			
		%	30,2	41,5	28,3	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	135	110	105	350			
		%	38,6	31,4	30,0	100,0			
16. Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?	Kadın	<i>n</i>	76	96	125	297	0,261	2,690	2
		%	25,6	32,3	42,1	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	17	20	16	53			
		%	32,1	37,7	30,2	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	93	116	141	350			
		%	26,6	33,1	40,3	100,0			
17. Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	Kadın	<i>n</i>	65	123	109	297	0,184	3,390	2
		%	21,9	41,4	36,7	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	13	15	25	53			
		%	24,5	28,3	47,2	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	78	138	134	350			
		%	22,3	39,4	38,3	100,0			

(Devamı arkadadır)

Tablo 4.4. Devamı

Maddeler	Cinsiyet		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmalarını kursa katıldığınız merkezde ne derece yapıyor?	Kadın	<i>n</i>	89	116	92	297	0,725	0,642	2
		%	30,0	39,1	31,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	16	18	19	53			
		%	30,2	34,0	35,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	105	134	111	350			
		%	30,0	38,3	31,7	100,0			
19. Sizce halk eğitim merkezi yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak Halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi Halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	Kadın	<i>n</i>	27	68	202	297	0,677	0,782	2
		%	9,1	22,9	68,0	100,0			
	Erkek	<i>n</i>	5	15	33	53			
		%	9,4	28,3	62,3	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	32	83	235	350			
		%	9,1	23,7	67,1	100,0			

"Öğretmenlerinizi, sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada ne derece yeterli buluyorsunuz?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlıdır ($\chi^2 (sd=2, n=350)=14,122, p<0,05$). Kadınlar "çok" seçeneğini erkeklere göre daha çok işaretlemişlerdir. Erkeklerin "az" düzeyine verdikleri yanıtlar ise kadınlarınkinden fazladır. Bir başka deyişle, kadınlar, öğretmenleri psikolojik durum, olanaklar, sorunlar, yaş, öğrenme hızını dikkate alma açısından daha yeterli görmektedir.

"Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?" maddesine verilen "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)= 2,917, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar

olanak sunabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar cinsiyete bağlıdır ($\chi^2(sd=2, n=350)= 10,124, p<0,05$). Kadınların % 77'si, erkeklerin ise % 57'si "çok" seçeneğini işaretlemişlerdir. Bunun yanında, erkeklerin "az" düzeyine verdikleri yanıtlar ise kadınlarınkinden fazladır. Bir başka deyişle kursiyerler, öğretmenlerini, kursiyerlerin kendi deneyim ve görüşlerini eğitim-öğretim ortamına aktarmalarına olanak sunma açısından yeterli bulsalar da kadınların görüşleri, erkeklerin görüşlerinden daha olumludur.

"Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlıdır ($\chi^2 (sd=2, n=350)= 10,815, p<0,05$). Buna göre kadınların % 47'si, erkeklerin % 38'i "çok" düzeyinde görüşlerine başvurulduğunu düşünmektedir. Bir başka deyişle kadınların görüşleri daha olumludur. Ayrıca erkeklerin, "çok" ve "orta" seçeneklerini işaretleme oranları da birbirine yakın olarak bulunmuştur.

"Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2 (sd=2, n=350)=0,105, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=2,647, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Halk eğitim merkezinde açılan kurslar kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2 ((sd=2, n=350)=0,728, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2 ((sd=2, n=350)=3,125, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar

“cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=0,379, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirim dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=1,763, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=3,551, p>0,05$). Kadınlarda erkeklerde, “çok” seçeneğini daha çok seçmişlerdir. Diğer bir deyişle, iki grubun da görüşleri olumlu yöndedir.

"Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=4,719, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=3,203, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)= 4,769, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=3,217, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?" maddesine verilen yanıtlar “cinsiyete” bağılı

değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=2,690, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=3,390, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=0,642, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

"Sizce halk eğitim merkezi yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak Halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi Halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine verilen yanıtlar "cinsiyete" bağlı değildir ($\chi^2(sd=2, n=350)=0,782, p>0,05$). Diğer bir deyişle, kadınların görüşleri ile erkeklerin görüşleri benzerdir.

Verilen yanıtlara genel olarak bakıldığında "cinsiyete" bağlı olmadığı görülmüştür. Bir başka deyişle, kadın ya da erkek olmanın, görüşlerini değiştirmedini, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum, halk eğitim merkezlerinin zorunlu değil isteğe bağlı kurumlar olmasından kaynaklanabilir. Halk eğitim merkezlerinde kurslara katılanlar, kendi gereksinim duydukları kurslara katıldıkları için katıldıkları kurslara karşı isteklidirler. İstekli ve hazır olarak geldikleri için cinsiyete göre düşünceleri değişmemekte olabilir.

Verilen yanıtlardan "cinsiyete" göre fark olan maddelerde, kadınların "çok" düzeyine verdikleri yanıtların, erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bir başka deyişle, bu maddelerde kadınların görüşleri erkeklere göre daha olumludur. Bu fark kadın kursiyerlerin sayısının, erkek kursiyerlerin sayısına göre daha fazla olmasından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca kadınlara yönelik açılan kursların fazla olması kadın kursiyerlerin gereksinimlerinin daha fazla karşılanmasını sağlamış olabilir. Kadın öğretmenlerin sayısının fazla olması da, kadın kursiyerlerin gereksinimlerinin daha fazla karşılanmış olmasını dolayısıyla memnuniyet düzeylerinin de artmasını sağlamış olabilir.

Öner (2014) ve Maden'in (2012) yaptıkları çalışmalarda ise, araştırmaya katılanların görüşleri arasında cinsiyete göre anlamlı fark bulunmuştur. Bunun nedeni, bu araştırmaların yapıldığı halk eğitim merkezlerinde açılan tüm kursların hem kadınlara hem erkeklere hitap

etmemesinden olabilir. Örneğin, dikiş kursu tüm erkeklere hitap etmezken, makine kursları da tüm kadınlara hitap etmeyebilir.

Özellikle kalkınma planlarında kadın eğitime çok önem verilmiş; kadınların, hem daha çok bilinçlenmesini sağlamak, hem de ayrımcılığı ortadan kaldırmak için daha fazla eğitim almaları gerektiği vurgulanmıştır. Bu nedenle halk eğitim merkezlerinde kadınlara yönelik açılacak kursların çeşitlendirilmesi gerektiği de söylenmiştir.

İkinci Kalkınma Planında kadın eğitime yönelik şöyle denmektedir: Kadına yönelik olan eğitim programlarının geliştirilerek çeşitli ortamlarda tüm ilgili kurumların desteği ile kadınlara uygulanmasına çalışılacaktır. Kadınların eğitimi konusundaki bütün çalışmalar, özel bir ağırlıkla ele alınıp tüm kuruluşların yardımı ile Türk kadınının toplum içinde gereken yerini alması için gerekli olan tüm önlemler alınacağı belirtilmiştir (s. 180) Ayrıca köylerde genç kız ve kadınlara ev ekonomisi ve sağlıkla ilgili bilgileri kazandırmak için özel bir çaba harcanması, köylerde yaşayan genç nüfusun ve özellikle genç kız ve kadınların gelişen ekonomik ve toplumsal yaşamın gereklerine uyabilmelerini sağlayıcı programlar düzenlenmesi gerekliliği de vurgulanmıştır (s.247).

Üçüncü Kalkınma Planında da özellikle kadınların eğitime yönelmesi bakımından pratik kız sanat okullarına ağırlık kazandırılması hedeflenmiştir. Pratik kız sanat okulları, kadınlara yöneltilen tüm eğitim çalışmalarının derlenebileceği merkezler olarak geliştirileceklerdir. Gezici köy kadın kursları, özellikle kırsal yörelerdeki kadının değişen koşullara uyumunu sağlayacak biçimde geliştirilecektir şeklinde kadın eğitime verilen önem bir kez daha belirtilmiştir (md. 1657).

Onuncu Kalkınma Planında da kadına yönelik şiddetin ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması için erken çocukluktan başlayarak bilinçlendirilmeleri gerektiği, ayrıca kadınların eğitime daha çok önem verilerek kadın eğitime yönelik programların da düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir (md. 256). Onaltıncı Milli Eğitim Şurasında tüm bakanlıklarda verilen yaygın eğitimle kadınlarımızın mesleğe yönlendirilmesinde, koordinasyon MEB tarafından yapılmalıdır (s.7).

4.4.2. Halk Eğitim Merkezlerinde Gerçekleştirilen Etkinliklere İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Buldukları Yerleşim Yerine Göre)

Halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere incelenmesine ilişkin kursiyerlerin görüşlerinin buldukları yerleşim yerine göre değişip-değişmediğine ilişkin istatistikler Tablo 4.5.'te görülmektedir.

Tablo 4.5. Halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin kursiyerlerin görüşlerinin yerleşim yerine bağlı olup-olmadığına ilişkin Ki Kare testi sonuçları

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
1. Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?	Merkez	<i>n</i>	11	42	112	165	0,048	15,647	8
		%	6,7	25,5	67,9	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	2	6	35	43			
		%	4,7	14,0	81,4	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	6	8	41	55			
		%	10,9	14,5	74,5	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	3	3	33	39			
		%	7,7	7,7	84,6	100,0			
	Kale	<i>n</i>	2	4	42	48			
		%	4,2	8,3	87,5	100,0			
Toplam	<i>n</i>	24	63	263	350				
	%	6,9	18,0	75,1	100,0				
2. Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları öğretmenlerinizce, sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?	Merkez	<i>n</i>	10	71	84	165	0,002	24,980	8
		%	6,1	43,0	50,9	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	3	13	27	43			
		%	7,0	30,2	62,8	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	8	11	36	55			
		%	14,5	20,0	65,5	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	6	4	29	39			
		%	15,4	10,3	74,4	100,0			
	Kale	<i>n</i>	5	12	31	48			
		%	10,4	25,0	64,6	100,0			
Toplam	<i>n</i>	32	111	207	350				
	%	9,1	31,7	59,1	100,0				

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
3. Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim-öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?	Merkez	<i>n</i>	10	31	124	165	0,754	5,029	8
		%	6,1	18,8	75,2	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	6	8	29	43			
		%	14,0	18,6	67,4	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	3	10	42	55			
		%	5,5	18,2	76,4	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	2	8	29	39			
		%	5,1	20,5	74,4	100,0			
	Kale	<i>n</i>	2	11	35	48			
		%	4,2	22,9	72,9	100,0			
Toplam	<i>n</i>	23	68	259	350				
	%	6,6	19,4	74,0	100,0				
4. Merkezinizde, yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?	Merkez	<i>n</i>	64	36	65	165	0,069	14,531	8
		%	38,8	21,8	39,4	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	14	7	22	43			
		%	32,6	16,3	51,2	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	13	15	27	55			
		%	23,6	27,3	49,1	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	18	4	17	39			
		%	46,2	10,3	43,6	100,0			
	Kale	<i>n</i>	13	6	29	48			
		%	27,1	12,5	60,4	100,0			
Toplam	<i>n</i>	122	68	160	350				
	%	34,9	19,4	45,7	100,0				
5. Merkezinizde, yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?	Merkez	<i>n</i>	43	58	64	165	0,116	12,889	8
		%	26,1	35,2	38,8	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	19	9	15	43			
		%	44,2	20,9	34,9	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	8	21	26	55			
		%	14,5	38,2	47,3	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	9	13	17	39			
		%	23,1	33,3	43,6	100,0			
	Kale	<i>n</i>	10	18	20	48			
		%	20,8	37,5	41,7	100,0			
Toplam	<i>n</i>	89	119	142	350				
	%	25,4	34,0	40,6	100,0				

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
6. Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	Merkez	<i>n</i>	48	58	59	165	0,001	25,867	8
		%	29,1	35,2	35,8	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	21	15	7	43			
		%	48,8	34,9	16,3	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	9	19	27	55			
		%	16,4	34,5	49,1	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	4	17	18	39			
		%	10,3	43,6	46,2	100,0			
	Kale	<i>n</i>	9	16	23	48			
		%	18,8	33,3	47,9	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	91	125	134	350			
		%	26,0	35,7	38,3	100,0			
7. Halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?	Merkez	<i>n</i>	52	71	42	165	0,017	18,659	8
		%	31,5	43,0	25,5	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	20	18	5	43			
		%	46,5	41,9	11,6	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	14	23	18	55			
		%	25,5	41,8	32,7	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	7	18	14	39			
		%	17,9	46,2	35,9	100,0			
	Kale	<i>n</i>	7	22	19	48			
		%	14,6	45,8	39,6	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	100	152	98	350			
		%	28,6	43,4	28,0	100,0			
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanmadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?	Merkez	<i>n</i>	89	47	29	165	0,002	24,263	8
		%	53,9	28,5	17,6	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	25	12	6	43			
		%	58,1	27,9	14,0	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	17	18	20	55			
		%	30,9	32,7	36,4	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	21	4	14	39			
		%	53,8	10,3	35,9	100,0			
	Kale	<i>n</i>	19	19	10	48			
		%	39,6	39,6	20,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	171	100	79	350			
		%	48,9	28,6	22,6	100,0			

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş hayatında ne kadar kullanabiliyor?	Merkez	<i>n</i>	43	76	46	165	0,014	19,144	8
		%	26,1	46,1	27,9	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	17	20	6	43			
		%	39,5	46,5	14,0	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	11	18	26	55			
		%	20,0	32,7	47,3	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	13	11	15	39			
		%	33,3	28,2	38,5	100,0			
	Kale	<i>n</i>	13	16	19	48			
		%	27,1	33,3	39,6	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	97	141	112	350			
		%	27,7	40,3	32,0	100,0			
10. Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?	Merkez	<i>n</i>	60	72	33	165	0,000	41,849	8
		%	36,4	43,6	20,0	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	20	10	13	43			
		%	46,5	23,3	30,2	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	10	18	27	55			
		%	18,2	32,7	49,1	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	15	5	19	39			
		%	38,5	12,8	48,7	100,0			
	Kale	<i>n</i>	8	16	24	48			
		%	16,7	33,3	50,0	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	113	121	116	350			
		%	32,3	34,6	33,1	100,0			
11. Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?	Merkez	<i>n</i>	18	39	108	165	0,001	27,320	8
		%	10,9	23,6	65,5	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	11	20	12	43			
		%	25,6	46,5	27,9	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	5	15	35	55			
		%	9,1	27,3	63,6	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	4	7	28	39			
		%	10,3	17,9	71,8	100,0			
	Kale	<i>n</i>	2	14	32	48			
		%	4,2	29,2	66,7	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	40	95	215	350			
		%	11,4	27,1	61,4	100,0			

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
12. Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?	Merkez	<i>n</i>	35	67	63	165	0,004	22,465	8
		%	21,2	40,6	38,2	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	20	15	8	43			
		%	46,5	34,9	18,6	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	13	12	30	55			
		%	23,6	21,8	54,5	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	11	13	15	39			
		%	28,2	33,3	38,5	100,0			
	Kale	<i>n</i>	9	17	22	48			
		%	18,8	35,4	45,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	88	124	138	350			
		%	25,1	35,4	39,4	100,0			
13. Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	Merkez	<i>n</i>	28	69	68	165	0,138	12,305	8
		%	17,0	41,8	41,2	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	12	21	10	43			
		%	27,9	48,8	23,3	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	8	24	23	55			
		%	14,5	43,6	41,8	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	7	10	22	39			
		%	17,9	25,6	56,4	100,0			
	Kale	<i>n</i>	7	18	23	48			
		%	14,6	37,5	47,9	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	62	142	146	350			
		%	17,7	40,6	41,7	100,0			
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?	Merkez	<i>n</i>	26	36	103	165	0,013	19,475	8
		%	15,8	21,8	62,4	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	5	22	16	43			
		%	11,6	51,2	37,2	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	7	15	33	55			
		%	12,7	27,3	60,0	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	3	9	27	39			
		%	7,7	23,1	69,2	100,0			
	Kale	<i>n</i>	6	9	33	48			
		%	12,5	18,8	68,8	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	47	91	212	350			
		%	13,4	26,0	60,6	100,0			

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?	Merkez	<i>n</i>	64	52	49	165	0,282	9,762	8
		%	38,8	31,5	29,7	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	16	18	9	43			
		%	37,2	41,9	20,9	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	21	11	23	55			
		%	38,2	20,0	41,8	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	17	10	12	39			
		%	43,6	25,6	30,8	100,0			
	Kale	<i>n</i>	17	19	12	48			
		%	35,4	39,6	25,0	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	135	110	105	350			
		%	38,6	31,4	30,0	100,0			
16. Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?	Merkez	<i>n</i>	54	52	59	165	0,000	36,320	8
		%	32,7	31,5	35,8	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	13	24	6	43			
		%	30,2	55,8	14,0	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	17	12	26	55			
		%	30,9	21,8	47,3	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	3	14	22	39			
		%	7,7	35,9	56,4	100,0			
	Kale	<i>n</i>	6	14	28	48			
		%	12,5	29,2	58,3	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	93	116	141	350			
		%	26,6	33,1	40,3	100,0			
17. Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	Merkez	<i>n</i>	39	68	58	165	0,144	12,176	8
		%	23,6	41,2	35,2	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	16	14	13	43			
		%	37,2	32,6	30,2	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	8	24	23	55			
		%	14,5	43,6	41,8	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	9	14	16	39			
		%	23,1	35,9	41,0	100,0			
	Kale	<i>n</i>	6	18	24	48			
		%	12,5	37,5	50,0	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	78	138	134	350			
		%	22,3	39,4	38,3	100,0			

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.5. Devamı

Maddeler	Yerleşim Yeri		Az	Orta	Çok	Toplam	<i>p</i>	χ^2	<i>sd</i>
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları kursa katıldığınız merkezde ne derece yapıyor?	Merkez	<i>n</i>	53	64	48	165	0,055	15,216	8
		%	32,1	38,8	29,1	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	19	16	8	43			
		%	44,2	37,2	18,6	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	15	21	19	55			
		%	27,3	38,2	34,5	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	11	16	12	39			
		%	28,2	41,0	30,8	100,0			
	Kale	<i>n</i>	7	17	24	48			
		%	14,6	35,4	50,0	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	105	134	111	350			
		%	30,0	38,3	31,7	100,0			
19. Sizce halk eğitim merkezi yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak Halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi Halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	Merkez	<i>n</i>	17	35	113	165	0,115	12,909	8
		%	10,3	21,2	68,5	100,0			
	Sarayköy	<i>n</i>	3	12	28	43			
		%	7,0	27,9	65,1	100,0			
	Honaz	<i>n</i>	8	13	34	55			
		%	14,5	23,6	61,8	100,0			
	Çivril	<i>n</i>	2	5	32	39			
		%	5,1	12,8	82,1	100,0			
	Kale	<i>n</i>	2	18	28	48			
		%	4,2	37,5	58,3	100,0			
	Toplam	<i>n</i>	32	83	235	350			
		%	9,1	23,7	67,1	100,0			

Birinci ve üçüncü maddeler de beklenen değeri 5'ten küçük olan gözenek sayısı toplam gözenek sayısının % 20'sini aşmış olması nedeniyle bu maddelerde ki kare analiz sonuçlarına bakılmamıştır.

"Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları öğretmenlerinizce sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=24,980, p<0,05$). Yerleşim yerlerinin tamamında kursiyerler "çok" seçeneğini işaretlemişlerdir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu, kurs programlarının gereksinimlerine göre esnetilebildiği görüşündedir. Özellikle "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılan kursiyerlerin % 74'ü "çok" düzeyde esnetilip uyarlanabildiği görüşündedir.

"Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=14,531, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=12,889, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=25,867, p<0,05$). "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 49'u ve "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 48'i "çok" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların %49'u "az" düzeyde gereksinimlerin karşılandığı görüşündedirler. Bunun yanında "Merkez Halk Eğitim Merkezi" ve "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların ise, "çok" ve "orta" seçenekleri işaretleme değerleri birbirine yakındır.

"Halk eğitim merkezinde açılan kurslar kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=18,659, p<0,05$). Kursiyerlerin çoğunluğu halk eğitim merkezlerinin, "orta" düzeyde meslek sahibi yapabildiği görüşündedir. "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların "çok" seçeneğini işaretleme oranları diğer kursiyerlere göre daha yüksektir. "Kale Halk Eğitim Merkezinde" ve "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 46'sı "orta" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların ise % 46'sı "az" düzeyde meslek sahibi yapabildiği görüşündedir.

"Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=24,263, p<0,05$). "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların % 58'i, "Merkez Halk Eğitim Merkezinde" ve "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 54'ü "az" düzeyde, "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 36'sı "çok" düzeyde bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların ise % 40'ı "orta", % 40'ı "az" düzeyde bilgi sahibi oldukları görüşündedirler.

"Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=19,144, p<0,05$). Buna göre "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 47'si "çok" düzeyde, "Merkez Halk Eğitim Merkezinde" ve "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 46'sı "orta" düzeyde elde edilen bilgi, beceri ve belgelerin iş yaşamında kullanılabildiği görüşündedirler. Bir başka deyişle, Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların görüşleri daha olumludur.

"Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirim dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=41,849, p<0,05$). Buna göre "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların, "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların ve "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların % 50'si "çok" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların % 46'sı "az" düzeyde, "Merkez Halk Eğitim Merkezinde" kurslara katılanların % 44'ü "orta" düzeyde yöneticilerin çalıştıkları görüşündedirler.

"Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=27,320, p<0,05$). Kursiyerlerin çoğunluğu görüşlerine başvurulmasının eğitim gereksinimlerini karşılmasına katkı sağladığı görüşündedir. Özellikle "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 72'si "çok" düzeyde katkı sağladığı görüşünderken; "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 47'si "orta" düzeyde katkı sağladığı görüşündedir.

"Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=22,465, p<0,05$). "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 55'i "çok" düzeyde, "Merkez Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 41'i "orta" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 47'si "az" düzeyde halkın bilgilendirildiği görüşündedir.

"Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=12,305, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=19,475, p<0,05$). Kursiyerlerin çoğunluğu, halk eğitimine "çok" düzeyde gereksinim duyulduğu görüşündedir. "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların ve "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 69'u, "Merkez Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 62'si, "Honaz Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 60'ı "çok" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 51'i "orta" düzeyde gereksinim duyulduğu görüşündedirler.

"Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=9,762, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Sizce yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlıdır ($\chi^2(sd=8, n=350)=36,320, p<0,05$). "Kale Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 58'i, "Çivril Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 56'sı "çok" düzeyde, "Sarayköy Halk Eğitim Merkezinde" kursa katılanların % 56'sı "orta" düzeyde karar alınırken görüşlerine başvurulduğunu düşünmektedir.

"Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?" maddesine verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=12,176, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?" maddesine verilen yanıtlar arasında verilen yanıtlar "yerleşim yerine" bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=15,216, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

"Sizce halk eğitim merkezi yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak Halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi Halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine verilen yanıtlar arasında verilen

yanıtlar “yerleşim yerine” bağlı değildir ($\chi^2(sd=8, n=350)=12,909, p>0,05$). Diğer bir deyişle, tüm ilçelerdeki kursiyerlerin görüşleri benzerdir.

Verilen yanıtlara genel olarak bakıldığında, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin kursiyer görüşlerinin yerleşim yerine bağlı olduğu görülmüştür. Kursiyerler arası görülen bu görüş farklılığının, kurs görülen bölgenin demografik özellikleri, sosyo-ekonomik özellikleri gibi fiziksel farklılıklardan kaynaklandığı söylenebilir.

Ayrıca anket uygulanan bölgelere nüfus olarak bakıldığında da farklar görülmektedir. Honaz ve Kale Halk Eğitim Merkezi’nde kursa katılan kursiyerlerin görüşleri diğer halk eğitim merkezi kursiyerlerine göre daha olumludur. Bu iki ilçenin özellikleri sosyo-ekonomik ve nüfus açısından benzerlik göstermektedir. Kurs talep eden kişi sayısının az olması, bu kişilerin gereksinimleri doğrultusunda kurs açılmasına olanak sağlamış olabilir. Dolayısıyla bu bölgelerde memnuniyet düzeyi artmış olabilir. Bir başka açıdan, Merkez Halk Eğitim Merkezi’nde talep eden kişi sayısının fazla olması, kurs çeşitliliğini arttırmaktadır. Ancak kurs merkezinin fiziksel yapısı ve personel sayısının yetersiz olması, açılan kurs sayısını yeterli kılmamaktadır. Bu da diğer ilçelere göre kursiyer memnuniyetini azaltıyor olabilir. Bu durum, ilçeler arasında da geçerli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca halk eğitim merkezlerinde bulunan malzeme yetersizliği de kursiyerlerin düşüncelerini olumsuz etkilemiş olabilir.

Altıncı Kalkınma Planında da kursiyerlerin buldukları bölge üzerine durulmuş ve özellikle kırsal bölgelerde yaşayan ailelerin eğitim ve kültür düzeylerinin yükseltilmesi için düzenlenen yaygın eğitim programı ve projelerinin çeşitlendirilmesi ve artırılması gerektiği belirtilmiştir (md.1075).

4.4.3. Halk Eğitim Merkezlerinde Gerçekleştirilen Etkinliklere İlişkin Kursiyerlerin Görüşleri (Katıldıkları Kurs/Etkinliğe Göre)

Kursiyerlerin, halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin görüşlerinin katıldıkları “kurs/etkinliğe” göre değişip-değişmediğine ilişkin istatistikler Tablo 4.6.’da görülmektedir. Halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin kursiyer görüşlerinin kursa bağlı olup-olmadığına ilişkin analizlerin veri yapısı, ki kareye uygun olmadığı için tablolarda sadece frekans ve yüzde değerlerini verilmiştir.

Tablo 4.6. *Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerine İlişkin Kursiyer Görüşlerinin Kursta Bağlı Olup-Olmadığına İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları*

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
1. Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?	Bağlama	<i>n</i>	2	4	18	24
		%	8,3	16,7	75,0	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	4	20	36	60
		%	6,7	33,3	60,0	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	0	3	23	26
		%	0,0	11,5	88,5	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	1	2	28	31
		%	3,2	6,5	90,3	100,0
	Nakış	<i>n</i>	1	0	23	24
		%	4,2	0,0	95,8	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	1	2	18	21
		%	4,8	9,5	85,7	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	0	2	19	21
		%	0,0	9,5	90,5	100,0
	Resim	<i>n</i>	1	2	10	13
		%	7,7	15,4	76,9	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	0	2	17	19
		%	0,0	10,5	89,5	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	0	2	10	12
		%	0,0	16,7	83,3	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	1	3	5	9
		%	11,1	33,3	55,6	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	4	3	8	15
		%	26,7	20,0	53,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	3	14	19	36
		%	8,3	38,9	52,8	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	6	4	10	20
		%	30,0	20,0	50,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	0	12	12
		%	0,0	0,0	100,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	0	7	7	
	%	0,0	0,0	100,0	100,0	
Toplam	<i>n</i>	24	63	263	350	
	%	6,9	18,0	75,1	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
2. Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?	Bağlama	<i>n</i>	0	9	15	24
		%	0,0	37,5	62,5	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	7	26	27	60
		%	11,7	43,3	45,0	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	3	7	16	26
		%	11,5	26,9	61,5	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	5	3	23	31
		%	16,1	9,7	74,2	100,0
	Nakış	<i>n</i>	3	2	19	24
		%	12,5	8,3	79,2	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	0	6	15	21
		%	0,0	28,6	71,4	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	0	3	18	21
		%	0,0	14,3	85,7	100,0
	Resim	<i>n</i>	3	4	6	13
		%	23,1	30,8	46,2	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	3	7	9	19
		%	15,8	36,8	47,4	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	0	2	10	12
		%	0,0	16,7	83,3	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	0	6	3	9
		%	0,0	66,7	33,3	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	0	11	4	15
		%	0,0	73,3	26,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	3	19	14	36
		%	8,3	52,8	38,9	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	5	10	20
		%	25,0	25,0	50,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	0	12	12
		%	0,0	0,0	100,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	1	6	7	
	%	0,0	14,3	85,7	100,0	
Toplam	<i>n</i>	32	111	207	350	
	%	9,1	31,7	59,1	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
3. Öğretmenleriniz, ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?	Bağlama	<i>n</i>	1	6	17	24
		%	4,2	25,0	70,8	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	3	13	44	60
		%	5,0	21,7	73,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	3	5	18	26
		%	11,5	19,2	69,2	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	0	6	25	31
		%	0,0	19,4	80,6	100,0
	Nakış	<i>n</i>	2	2	20	24
		%	8,3	8,3	83,3	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	1	1	19	21
		%	4,8	4,8	90,5	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	4	3	14	21
		%	19,0	14,3	66,7	100,0
	Resim	<i>n</i>	1	4	8	13
		%	7,7	30,8	61,5	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	0	4	15	19
		%	0,0	21,1	78,9	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	0	1	11	12
		%	0,0	8,3	91,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	2	1	6	9
		%	22,2	11,1	66,7	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	2	6	7	15
		%	13,3	40,0	46,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	1	11	24	36
		%	2,8	30,6	66,7	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	3	5	12	20
		%	15,0	25,0	60,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	0	12	12
		%	0,0	0,0	100,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	0	7	7	
	%	0,0	0,0	100,0	100,0	
Toplam	<i>n</i>	23	68	259	350	
	%	6,6	19,4	74,0	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
4. Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?	Bağlama	n	7	6	11	24
		%	29,2	25,0	45,8	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	n	28	11	21	60
		%	46,7	18,3	35,0	100,0
	Halk Oyunları	n	11	5	10	26
		%	42,3	19,2	38,5	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	n	16	4	11	31
		%	51,6	12,9	35,5	100,0
	Nakış	n	9	2	13	24
		%	37,5	8,3	54,2	100,0
	Dekoratif El Sanatları	n	5	3	13	21
		%	23,8	14,3	61,9	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	n	9	1	11	21
		%	42,9	4,8	52,4	100,0
	Resim	n	2	3	8	13
		%	15,4	23,1	61,5	100,0
	Ahşap Boyama	n	8	0	11	19
		%	42,1	0,0	57,9	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	n	0	5	7	12
		%	0,0	41,7	58,3	100,0
	Takı Tasarım	n	5	3	1	9
		%	55,6	33,3	11,1	100,0
	Şiş Örgü	n	6	2	7	15
		%	40,0	13,3	46,7	100,0
	Bilgisayar	n	7	11	18	36
		%	19,4	30,6	50,0	100,0
	İngilizce	n	6	5	9	20
		%	30,0	25,0	45,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	n	0	5	7	12
		%	0,0	41,7	58,3	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	n	3	2	2	7	
	%	42,9	28,6	28,6	100,0	
Toplam	n	122	68	160	350	
	%	34,9	19,4	45,7	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
5. Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?	Bağlama	<i>n</i>	3	8	13	24
		%	12,5	33,3	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	16	19	25	60
		%	26,7	31,7	41,7	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	13	6	7	26
		%	50,0	23,1	26,9	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	5	16	10	31
		%	16,1	51,6	32,3	100,0
	Nakış	<i>n</i>	9	5	10	24
		%	37,5	20,8	41,7	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	6	7	8	21
		%	28,6	33,3	38,1	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	8	5	8	21
		%	38,1	23,8	38,1	100,0
	Resim	<i>n</i>	4	3	6	13
		%	30,8	23,1	46,2	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	6	4	9	19
		%	31,6	21,1	47,4	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	4	6	2	12
		%	33,3	50,0	16,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	0	5	4	9
		%	0,0	55,6	44,4	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	4	7	4	15
		%	26,7	46,7	26,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	6	13	17	36
		%	16,7	36,1	47,2	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	8	7	20
		%	25,0	40,0	35,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	2	10	12
		%	0,0	16,7	83,3	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	5	2	7	
	%	0,0	71,4	28,6	100,0	
Toplam	<i>n</i>	89	119	142	350	
	%	25,4	34,0	40,6	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
6. Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?	Bağlama	<i>n</i>	3	11	10	24
		%	12,5	45,8	41,7	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	16	17	27	60
		%	26,7	28,3	45,0	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	8	10	8	26
		%	30,8	38,5	30,8	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	8	11	12	31
		%	25,8	35,5	38,7	100,0
	Nakış	<i>n</i>	7	9	8	24
		%	29,2	37,5	33,3	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	5	7	9	21
		%	23,8	33,3	42,9	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	7	12	2	21
		%	33,3	57,1	9,5	100,0
	Resim	<i>n</i>	7	2	4	13
		%	53,8	15,4	30,8	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	4	5	10	19
		%	21,1	26,3	52,6	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	4	4	4	12
		%	33,3	33,3	33,3	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	6	0	3	9
		%	66,7	0,0	33,3	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	7	6	2	15
		%	46,7	40,0	13,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	3	16	17	36
		%	8,3	44,4	47,2	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	4	7	9	20
		%	20,0	35,0	45,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	3	9	12
		%	0,0	25,0	75,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	2	5	0	7	
	%	28,6	71,4	0,0	100,0	
Toplam	<i>n</i>	91	125	134	350	
	%	26,0	35,7	38,3	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
7. Halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?	Bağlama	<i>n</i>	3	12	9	24
		%	12,5	50,0	37,5	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	15	25	20	60
		%	25,0	41,7	33,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	11	11	4	26
		%	42,3	42,3	15,4	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	10	10	11	31
		%	32,3	32,3	35,5	100,0
	Nakış	<i>n</i>	5	11	8	24
		%	20,8	45,8	33,3	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	6	10	5	21
		%	28,6	47,6	23,8	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	8	9	4	21
		%	38,1	42,9	19,0	100,0
	Resim	<i>n</i>	7	5	1	13
		%	53,8	38,5	7,7	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	6	6	7	19
		%	31,6	31,6	36,8	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	4	6	2	12
		%	33,3	50,0	16,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	3	5	1	9
		%	33,3	55,6	11,1	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	8	5	2	15
		%	53,3	33,3	13,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	7	19	10	36
		%	19,4	52,8	27,8	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	8	7	20
		%	25,0	40,0	35,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	6	6	12
		%	0,0	50,0	50,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	2	4	1	7	
	%	28,6	57,1	14,3	100,0	
Toplam	<i>n</i>	100	152	98	350	
	%	28,6	43,4	28,0	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?	Bağlama	<i>n</i>	7	4	13	24
		%	29,2	16,7	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	30	22	8	60
		%	50,0	36,7	13,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	12	12	2	26
		%	46,2	46,2	7,7	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	14	7	10	31
		%	45,2	22,6	32,3	100,0
	Nakış	<i>n</i>	16	2	6	24
		%	66,7	8,3	25,0	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	10	9	2	21
		%	47,6	42,9	9,5	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	11	6	4	21
		%	52,4	28,6	19,0	100,0
	Resim	<i>n</i>	6	4	3	13
		%	46,2	30,8	23,1	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	10	2	7	19
		%	52,6	10,5	36,8	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	8	3	1	12
		%	66,7	25,0	8,3	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	7	2	0	9
		%	77,8	22,2	0,0	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	11	2	2	15
		%	73,3	13,3	13,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	18	12	6	36
		%	50,0	33,3	16,7	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	6	6	8	20
		%	30,0	30,0	40,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	3	2	7	12
		%	25,0	16,7	53,8	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	2	5	0	7	
	%	28,6	71,4	0,0	100,0	
Toplam	<i>n</i>	171	100	79	350	
	%	48,9	28,6	22,6	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?	Bağlama	<i>n</i>	1	10	13	24
		%	4,2	41,7	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	22	19	19	60
		%	36,7	31,7	31,7	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	10	12	4	26
		%	38,5	46,2	15,4	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	10	10	11	31
		%	32,3	32,3	35,5	100,0
	Nakış	<i>n</i>	13	7	4	24
		%	54,2	29,2	16,7	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	3	9	9	21
		%	14,3	42,9	42,9	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	5	10	6	21
		%	23,8	47,6	28,6	100,0
	Resim	<i>n</i>	6	5	2	13
		%	46,2	38,5	15,4	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	4	8	7	19
		%	21,1	42,1	36,8	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	1	9	2	12
		%	8,3	75,0	16,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	3	4	2	9
		%	33,3	44,4	22,2	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	5	8	2	15
		%	33,3	53,3	13,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	6	19	11	36
		%	16,7	52,8	30,6	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	5	10	20
		%	25,0	25,0	50,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	2	2	8	12
		%	16,7	16,7	66,7	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	1	4	2	7	
	%	14,3	57,1	28,6	100,0	
Toplam	<i>n</i>	97	141	112	350	
	%	27,7	40,3	32,0	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
10. Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?	Bağlama	n	3	13	8	24
		%	12,5	54,2	33,3	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	n	16	30	14	60
		%	26,7	50,0	23,3	100,0
	Halk Oyunları	n	14	8	4	26
		%	53,8	30,8	15,4	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	n	7	12	12	31
		%	22,6	38,7	38,7	100,0
	Nakış	n	12	3	9	24
		%	50,0	12,5	37,5	100,0
	Dekoratif El Sanatları	n	7	3	11	21
		%	33,3	14,3	52,4	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	n	7	8	6	21
		%	33,3	38,1	28,6	100,0
	Resim	n	6	3	4	13
		%	46,2	23,1	30,8	100,0
	Ahşap Boyama	n	7	5	7	19
		%	36,8	26,3	36,8	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	n	6	2	4	12
		%	50,0	16,7	33,3	100,0
	Takı Tasarım	n	4	3	2	9
		%	44,4	33,3	22,2	100,0
	Şiş Örgü	n	9	6	0	15
		%	60,0	40,0	0,0	100,0
	Bilgisayar	n	8	15	13	36
		%	22,2	41,7	36,1	100,0
	İngilizce	n	5	4	11	20
		%	25,0	20,0	55,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	n	0	3	9	12
		%	0,0	25,0	75,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	n	2	3	2	7	
	%	28,6	42,9	28,6	100,0	
Toplam	n	113	121	116	350	
	%	32,3	34,6	33,1	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
11. Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizin karşılamasına ne kadar katkı sağlar?	Bağlama	<i>n</i>	0	8	16	24
		%	0,0	33,3	66,7	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	5	20	35	60
		%	8,3	33,3	58,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	4	9	13	26
		%	15,4	34,6	50,0	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	4	8	19	31
		%	12,9	25,8	61,3	100,0
	Nakış	<i>n</i>	4	4	16	24
		%	16,7	16,7	66,7	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	4	5	12	21
		%	19,0	23,8	57,1	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	3	6	12	21
		%	14,3	28,6	57,1	100,0
	Resim	<i>n</i>	2	8	3	13
		%	15,4	61,5	23,1	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	1	5	13	19
		%	5,3	26,3	68,4	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	4	0	8	12
		%	33,3	0,0	66,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	3	1	5	9
		%	33,3	11,1	55,6	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	1	0	14	15
		%	6,7	0,0	93,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	0	11	25	36
		%	0,0	30,6	69,4	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	4	11	20
		%	25,0	20,0	55,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	4	8	12
		%	0,0	33,3	66,7	100,0
	Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	2	5	7
		%	0,0	28,6	71,4	100,0
Toplam	<i>n</i>	40	95	215	350	
	%	11,4	27,1	61,4	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
12. Halk eğitim merkezlerinin, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?	Bağlama	<i>n</i>	4	7	13	24
		%	16,7	29,2	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	12	29	19	60
		%	20,0	48,3	31,7	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	4	13	9	26
		%	15,4	50,0	34,6	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	8	9	14	31
		%	25,8	29,0	45,2	100,0
	Nakış	<i>n</i>	9	7	8	24
		%	37,5	29,2	33,3	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	9	6	6	21
		%	42,9	28,6	28,6	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	3	10	8	21
		%	14,3	47,6	38,1	100,0
	Resim	<i>n</i>	6	5	2	13
		%	46,2	38,5	15,4	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	8	2	9	19
		%	42,1	10,5	47,4	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	1	5	6	12
		%	8,3	41,7	50,0	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	4	4	1	9
		%	44,4	44,4	11,1	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	2	9	4	15
		%	13,3	60,0	26,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	8	10	18	36
		%	22,2	27,8	50,0	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	4	11	20
		%	25,0	20,0	55,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	2	10	12
		%	0,0	16,7	83,3	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	5	2	0	7	
	%	71,4	28,6	0,0	100,0	
Toplam	<i>n</i>	88	124	138	350	
	%	25,1	35,4	39,4	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
13. Sizce halk eğitim merkezleri, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?	Bağlama	<i>n</i>	1	9	14	24
		%	4,2	37,5	58,3	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	9	26	25	60
		%	15,0	43,3	41,7	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	7	7	12	26
		%	26,9	26,9	46,2	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	5	13	13	31
		%	16,1	41,9	41,9	100,0
	Nakış	<i>n</i>	4	9	11	24
		%	16,7	37,5	45,8	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	4	6	11	21
		%	19,0	28,6	52,4	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	5	11	5	21
		%	23,8	52,4	23,8	100,0
	Resim	<i>n</i>	3	7	3	13
		%	23,1	53,8	23,1	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	2	9	8	19
		%	10,5	47,4	42,1	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	1	6	5	12
		%	8,3	50,0	41,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	4	4	1	9
		%	44,4	44,4	11,1	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	5	8	2	15
		%	33,3	53,3	13,3	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	5	14	17	36
		%	13,9	38,9	47,2	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	6	6	8	20
		%	30,0	30,0	40,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	2	10	12
		%	0,0	16,7	83,3	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	1	5	1	7	
	%	14,3	71,4	14,3	100,0	
Toplam	<i>n</i>	62	142	146	350	
	%	17,7	40,6	41,7	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
14. Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?	Bağlama	<i>n</i>	2	8	14	24
		%	8,3	33,3	58,3	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	10	14	36	60
		%	16,7	23,3	60,0	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	4	8	14	26
		%	15,4	30,8	53,8	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	3	4	24	31
		%	9,7	12,9	77,4	100,0
	Nakış	<i>n</i>	2	9	13	24
		%	8,3	37,5	54,2	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	1	5	15	21
		%	4,8	23,8	71,4	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	2	5	14	21
		%	9,5	23,8	66,7	100,0
	Resim	<i>n</i>	2	6	5	13
		%	15,4	46,2	38,5	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	2	6	11	19
		%	10,5	31,6	57,9	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	1	2	9	12
		%	8,3	16,7	75,0	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	3	0	6	9
		%	33,3	0,0	66,7	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	5	4	6	15
		%	33,3	26,7	40,0	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	4	11	21	36
		%	11,1	30,6	58,3	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	6	4	10	20
		%	30,0	20,0	50,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	0	0	12	12
		%	0,0	0,0	100,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	5	2	7	
	%	0,0	71,4	28,6	100,0	
Toplam	<i>n</i>	47	91	212	350	
	%	13,4	26,0	60,6	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?	Bağlama	n	6	10	8	24
		%	25,0	41,7	33,3	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	n	22	26	12	60
		%	36,7	43,3	20,0	100,0
	Halk Oyunları	n	8	7	11	26
		%	30,8	26,9	42,3	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	n	14	8	9	31
		%	45,2	25,8	29,0	100,0
	Nakış	n	15	3	6	24
		%	62,5	12,5	25,0	100,0
	Dekoratif El Sanatları	n	4	14	3	21
		%	19,0	66,7	14,3	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	n	7	8	6	21
		%	33,3	38,1	28,6	100,0
	Resim	n	5	3	5	13
		%	38,5	23,1	38,5	100,0
	Ahşap Boyama	n	11	1	7	19
		%	57,9	5,3	36,8	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	n	4	4	4	12
		%	33,3	33,3	33,3	100,0
	Takı Tasarım	n	5	2	2	9
		%	55,6	22,2	22,2	100,0
	Şiş Örgü	n	6	3	6	15
		%	40,0	20,0	40,0	100,0
	Bilgisayar	n	14	13	9	36
		%	38,9	36,1	25,0	100,0
	İngilizce	n	7	5	8	20
		%	35,0	25,0	40,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	n	6	3	3	12
		%	50,0	25,0	25,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	n	1	0	6	7	
	%	14,3	0,0	85,7	100,0	
Toplam	n	135	110	105	350	
	%	38,6	31,4	30,0	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
16. Sizce yöneticiler, eğitim-öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?	Bağlama	<i>n</i>	6	5	13	24
		%	25,0	20,8	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	22	21	17	60
		%	36,7	35,0	28,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	11	10	5	26
		%	42,3	38,5	19,2	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	3	10	18	31
		%	9,7	32,3	58,1	100,0
	Nakış	<i>n</i>	1	11	12	24
		%	4,2	45,8	50,0	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	7	4	10	21
		%	33,3	19,0	47,6	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	2	12	7	21
		%	9,5	57,1	33,3	100,0
	Resim	<i>n</i>	4	6	3	13
		%	30,8	46,2	23,1	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	6	5	8	19
		%	31,6	26,3	42,1	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	2	6	4	12
		%	16,7	50,0	33,3	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	3	3	3	9
		%	33,3	33,3	33,3	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	8	3	4	15
		%	53,3	20,0	26,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	9	13	14	36
		%	25,0	36,1	38,9	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	5	3	12	20
		%	25,0	15,0	60,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	1	3	8	12
		%	8,3	25,0	66,7	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	3	1	3	7	
	%	42,9	14,3	42,9	100,0	
Toplam	<i>n</i>	93	116	141	350	
	%	26,6	33,1	40,3	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
17. Sizce Milli Eğitim Bakanlığı, halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?	Bağlama	<i>n</i>	3	8	13	24
		%	12,5	33,3	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	12	22	26	60
		%	20,0	36,7	43,3	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	5	14	7	26
		%	19,2	53,8	26,9	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	3	12	16	31
		%	9,7	38,7	51,6	100,0
	Nakış	<i>n</i>	9	6	9	24
		%	37,5	25,0	37,5	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	4	9	8	21
		%	19,0	42,9	38,1	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	4	10	7	21
		%	19,0	47,6	33,3	100,0
	Resim	<i>n</i>	6	2	5	13
		%	46,2	15,4	38,5	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	8	5	6	19
		%	42,1	26,3	31,6	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	2	7	3	12
		%	16,7	58,3	25,0	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	4	4	1	9
		%	44,4	44,4	11,1	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	6	8	1	15
		%	40,0	53,3	6,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	6	16	14	36
		%	16,7	44,4	38,9	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	4	6	10	20
		%	20,0	30,0	50,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	1	5	6	12
		%	8,3	41,7	50,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	1	4	2	7	
	%	14,3	57,1	28,6	100,0	
Toplam	<i>n</i>	78	138	134	350	
	%	22,3	39,4	38,3	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları, kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?	Bağlama	n	5	6	13	24
		%	20,8	25,0	54,2	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	n	18	27	15	60
		%	30,0	45,0	25,0	100,0
	Halk Oyunları	n	5	10	11	26
		%	19,2	38,5	42,3	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	n	10	11	10	31
		%	32,3	35,5	32,3	100,0
	Nakış	n	5	15	4	24
		%	20,8	62,5	16,7	100,0
	Dekoratif El Sanatları	n	6	8	7	21
		%	28,6	38,1	33,3	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	n	10	5	6	21
		%	47,6	23,8	28,6	100,0
	Resim	n	5	3	5	13
		%	38,5	23,1	38,5	100,0
	Ahşap Boyama	n	12	2	5	19
		%	63,2	10,5	26,3	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	n	6	3	3	12
		%	50,0	25,0	25,0	100,0
	Takı Tasarım	n	2	4	3	9
		%	22,2	44,4	33,3	100,0
	Şiş Örgü	n	6	3	6	15
		%	40,0	20,0	40,0	100,0
	Bilgisayar	n	6	22	8	36
		%	16,7	61,1	22,2	100,0
	İngilizce	n	5	6	9	20
		%	25,0	30,0	45,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	n	1	5	6	12
		%	8,3	41,7	50,0	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	n	3	4	0	7	
	%	42,9	57,1	0,0	100,0	
Toplam	n	105	134	111	350	
	%	30,0	38,3	31,7	100,0	

(Devamı arkadadır.)

Tablo 4.6. Devamı

Maddeler	Kurs Adı		Az	Orta	Çok	Toplam
19. Sizce halk eğitim merkezi ile yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, halk eğitimi etkinliklerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?	Bağlama	<i>n</i>	2	6	16	24
		%	8,3	25,0	66,7	100,0
	Hasta Kabul İşletmenliği	<i>n</i>	9	20	31	60
		%	15,0	33,3	51,7	100,0
	Halk Oyunları	<i>n</i>	3	5	18	26
		%	11,5	19,2	69,2	100,0
	Kadın Dış Giysileri Dikimi	<i>n</i>	2	4	25	31
		%	6,5	12,9	80,6	100,0
	Nakış	<i>n</i>	3	3	18	24
		%	12,5	12,5	75,0	100,0
	Dekoratif El Sanatları	<i>n</i>	0	6	15	21
		%	0,0	28,6	71,4	100,0
	Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama	<i>n</i>	0	4	17	21
		%	0,0	19,0	81,0	100,0
	Resim	<i>n</i>	0	5	8	13
		%	0,0	38,5	61,5	100,0
	Ahşap Boyama	<i>n</i>	4	2	13	19
		%	21,1	10,5	68,4	100,0
	Keçe Aksesuarları Hazırlama	<i>n</i>	1	3	8	12
		%	8,3	25,0	66,7	100,0
	Takı Tasarım	<i>n</i>	1	1	7	9
		%	11,1	11,1	77,8	100,0
	Şiş Örgü	<i>n</i>	1	4	10	15
		%	6,7	26,7	66,7	100,0
	Bilgisayar	<i>n</i>	1	12	23	36
		%	2,8	33,3	63,9	100,0
	İngilizce	<i>n</i>	4	3	13	20
		%	20,0	15,0	65,0	100,0
	Giyim Aksesuarları Dikimi	<i>n</i>	1	4	7	12
		%	8,3	33,3	58,3	100,0
Dekoratif Ev Aksesuar Hazırlama	<i>n</i>	0	1	6	7	
	%	0,0	14,3	85,7	100,0	
Toplam	<i>n</i>	32	83	235	350	
	%	9,1	23,7	67,1	100,0	

Halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin kursiyer görüşlerinin, katıldıkları kursa bağlı olup-olmadığına ilişkin analizlerin veri yapısı, ki kare analizine uygun olmadığı için bu alt problemde frekans ve yüzde değerlerine bakılmış ve yorumlamalar bu şekilde yapılmıştır.

"Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?" maddesine, kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle kursiyerlerin çoğunluğu, öğretmenlerin, kursiyerleri "psikolojik durum, olanaklar, sorunlar, yaş, öğrenme hızını dikkate alma" açısından yeterli bulmaktadır. "Giyim aksesuarları dikimi" ve "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kurslarına katılanların % 100'ü yeterli bulurken; "nakış" kursuna katılanların % 96'sı, "ev tekstil ürünleri hazırlama" kursuna katılanların % 90'ı, "kadın dış giysileri dikimi" kursuna katılanların % 90 'ı yeterli bulmaktadır.

"Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, sizlerin yerel ve bireysel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?" maddesine, kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu, yeterli düzeyde esnetilip uyarlandığı görüşündedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu bu madde hakkında olumlu görüşe sahiptir. "Giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 100'ü "çok" seçeneğini işaretlerken, "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" ve "ev tekstil ürünleri hazırlama" kurslarına katılanların % 86'sı, "keçe aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 83'ü yeterince esnetildiği görüşündedir. Bunun yanında "şiş örgü" kursuna katılanların % 73'ü, "takı tasarım" kursuna katılanların % 67'si ve "bilgisayar" kursuna katılanların % 53'ü ise "orta" düzeyde esnetildiği görüşündedirler.

"Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu, öğretmenleri, kursiyerlerin kendi deneyim ve görüşlerini eğitim-öğretim ortamına aktarmalarına olanak sunma açısından yeterli bulmaktadır. "Giyim aksesuarları dikimi" ve "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kurslarına katılanların % 100'ü yeterli bulurken; "keçe aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 92'si, "dekoratif el sanatları" kursuna katılanların % 90'ı yeterli bulmaktadır.

"Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini işaretlemiştir. "Dekoratif el sanatları" ve "resim" kurslarına katılanların % 62'si kurs programları hazırlanırken görüşlerine başvurulduğunu düşünmektedir. Bunun yanında, "takı tasarım" kursuna katılanların % 56'sı, "kadın dış giysileri dikimi" kursuna katılanların % 52'si; "az" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerler arasında görüş farklılığı bulunmaktadır.

"Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, bireysel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerler, eğitim gereksinimlerinin dikkate alındığını düşünmektedir. "Giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 83'ü eğitim gereksinimlerinin merkez tarafından dikkate alındığını düşünürken; "dekoratif ev aksesuarları" kursuna katılanların % 71'i "orta" düzeyde dikkate alındığını, "halk oyunları" kursuna katılanların % 50'si ise dikkate alınmadığını düşünmektedir.

"Sizce halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin görüşlerinin belli bir seçenekte toplanmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin görüşleri arasında farklılık olduğu söylenebilir. Kurslara bakıldığında, "giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 75'i "çok", "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 71'i "orta" düzeyde, takı tasarım kursuna katılanların % 67'si "az" düzeyde karşılayabildiği görüşündedir.

"Halk eğitim merkezinde açılan kurslar kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapabiliyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu açılan kursların, "orta" düzeyde meslek sahibi yapabildiği görüşündedir. "Takı tasarım" kursuna katılanların % 56'sı, "bilgisayar" kursuna katılanların % 53'ü "orta" düzeyde; "şiş örgü" ve "resim" kursuna katılanların % 53'ü "az" düzeyde meslek sahibi yapabildiği görüşündedir.

"Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "az" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu, "kursiyerlerin, kurs sonrası iş sahibi olup olmadıkları hakkında" bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir. "Takı tasarımı" kursuna katılanların % 78'i, "şiş örgü" kursuna katılanların % 73'ü, "keçe aksesuarları hazırlama" ve "nakış" kurslarına katılanların % 67'si "az" düzeyde; "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 71'i "orta" düzeyde, "giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 58'i "çok" düzeyde bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

"Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu, elde edilen bilgi, beceri ve belgelerin iş yaşamında "orta" düzeyde kullanıldığı görüşündedir. Özellikle "keçe aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 75'i "orta" düzeyde, "nakış" kursuna katılanların % 54'ü "az" düzeyde, "giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 67'si "çok" düzeyde kullanılabildiğini düşünmektedirler.

"Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak, halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin görüşlerinin belli bir seçenekte toplanmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin görüşleri arasında farklılıklar vardır. "Giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 75'i "çok", bağlama kursuna katılanların % 54'ü "orta", şiş örgü kursuna katılanların % 60'ı "az" düzeyde çalıştıkları görüşündedir.

"Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının, eğitim gereksinimlerinizin karşılamasına ne kadar katkı sağlar?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu, kurs programlarının, eğitim gereksinimlerinin karşılanmasına katkı sağladığı görüşündedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu bu madde hakkında olumlu görüşe sahiptir. "şiş örgü" kursuna katılanların % 93'ü ve "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 71'i "çok" düzeyde, resim kursuna katılanların ise % 61'i "orta" düzeyde katkı sağladığı görüşündedir.

"Halk eğitim merkezlerinin, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin görüşlerinin belli bir seçenekte toplanmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin görüşleri arasında farklılıklar vardır. "Giyim aksesuarları" kursuna katılanların % 83'ü "çok", "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 71'i "az", "şiş örgü" kursuna katılanların % 60'ı ise "orta" düzeyde bilgilendirme yapıldığı görüşündedir.

"Sizce halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğunun, halk eğitim merkezlerinin "orta" düzeyde boşluğu doldurduğu görüşündedir. "Giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 83'ü "çok" düzeyde, "dekoratif ev aksesuarları kursuna" katılanların % 71'i "orta" düzeyde boşluğun doldurulduğu görüşündedir.

"Sizce örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların, halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu, halk eğitime gereksinim duyulduğu görüşündedir. "Giyim aksesuarları dikimi" kursuna katılanların % 100'ü "çok" seçeneğini işaretlerken; "kadın dış giysileri dikimi" kursuna katılanların % 77'si, "keçe aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 75'i ve "dekoratif el sanatları" kursuna katılanların % 71'i "çok" düzeyde, "dekoratif ev aksesuarları hazırlama" kursuna katılanların % 71'i "orta" düzeyde gereksinim duyulduğu görüşündedir.

"Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın (radyo, televizyon internet, gazeteler ve dergiler vb) araçları ne kadar etkili kullanılabiliyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin görüşlerinin belli bir seçenekte toplanmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin görüşleri arasında farklılıklar vardır. "Dekoratif ev aksesuarları" hazırlama kursuna katılanların % 86'sı "çok", "dekoratif el sanatları" kursuna katılanların % 67'si "orta", "nakış" kursuna katılanların % 62'si "az" düzeyde etkili kullanıldığı görüşündedir.

"Sizce yöneticiler, eğitim-öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu "çok" seçeneğini

işaretlemiştir. Bir başka deyişle, kursiyerlerin çoğunluğu, yöneticilerin karar alırken görüşlere başvurduklarını düşünmektedirler. Özellikle “giyim aksesuarları dikimi” kursuna katılanların % 67’si ve “ingilizce” kursuna katılanların % 60’sı “çok”, “ev tekstil ürünleri hazırlama” kursuna katılanların % 57’si “orta”, “şiş örgü” kursuna katılanların % 53’ü “az” düzeyde görüşlere başvurulduğunu düşünmektedirler.

"Sizce Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğunun “orta” düzeyde önem verildiği görüşündedirler. “Keçe aksesuarları hazırlama” kursuna katılanların % 58’i ve “dekoratif ev aksesuar hazırlama” kursuna katılanların % 57’i “orta” düzeyde, “bağlama” kursuna katılanların % 54’ü “çok” düzeyde ve “resim” kursuna katılanların % 46’sı “az” düzeyde önem verildiği görüşündedir.

"Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu, çalışmaların, “orta” düzeyde yapıldığı görüşündedirler. “Nakış” kursuna katılanların % 62’si ve bilgisayar kursuna katılanların % 61’i “orta”, “ahşap boyama” kursuna katılanların % 63’ü de “az” düzeyde çalışma yapıldığı görüşündedir.

"Sizce halk eğitim merkezi ile yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi halk eğitimi etkinliklerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?" maddesine kursiyerlerin verdikleri yanıtlar, katıldıkları kursa göre incelendiğinde, kursiyerlerin çoğunluğu, kursların tamamında “çok” seçeneğini işaretlemişlerdir. Bir başka deyişle, kursiyerler sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın önemli olduğunu farkındadırlar. Özellikle “dekoratif ev aksesuarları hazırlama” kursuna katılanların % 86’sı, “ev tekstil ürünleri hazırlama” kursuna katılanların % 81’i ve “kadın dış giysileri dikimi” kursuna katılanların % 81’i işbirliğinin etkililiğe “çok” düzeyde katkı sağladığı görüşündedir.

Verilen yanıtlara genel olarak bakıldığında kursiyerlerin görüşlerinin “katıldıkları kursa” göre özellikle bazı maddelerde çok farklı olduğu görülmüştür. Bu fark her kursun sahip olması gereken koşulların (süre, malzeme, fiziki yapı vb) farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir. Özellikle giyim aksesuarları dikimi kursuna katılan kursiyerlerin görüşleri genel olarak diğer kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerine göre daha olumludur. Bir başka deyişle, giyim aksesuarları dikimi kursuna katılanlar, katıldıkları kurslardan

memnundurlar. Bu fark, bu kursta yapılabilecek etkinliklerin fazla olmasından, örneklerin fazla olmasından kaynaklanıyor olabilir. Giyim aksesuarları dikimi kursuna katılanlar, farklı farklı kalıplarla giysiler dikmiş, yeni bilgiler ve yöntemler öğrenmişlerse, katıldıkları kurs beklentilerini karşılamıştır. Bu da katıldıkları kurs hakkında düşüncelerini olumlu etkilemiş olabilir.

Giyim aksesuarları dikimi kursiyerlerinin puanlarının yüksek olması, bu kursun açılma oranının yüksek olmasından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca çok malzeme gerektirmemesi ya da fiziksel olanakların uygun olması da memnuniyet düzeyini arttırmış olabilir. Özellikle bazı kurslarda yaşanan araç-gereç sorunu ve fiziki yapının bazı kurslara uygun olmaması memnuniyet düzeyini düşürmüştür olabilir. Hasta kabul işletmeciliği gibi kurslara da katılımın yüksek olması yani kişi sayısının fazla olması memnuniyet düzeyini etkilemiş olabilir.

4.5. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Bulgular

Bu alt bölümde, anket maddeleri içerisinde yer alan ve açık uçlu olarak katılımcılara yöneltilen maddenin yanıtlarının çözümlemeleri, yönetici, öğretmen ve kursiyerler açısından incelenmiştir.

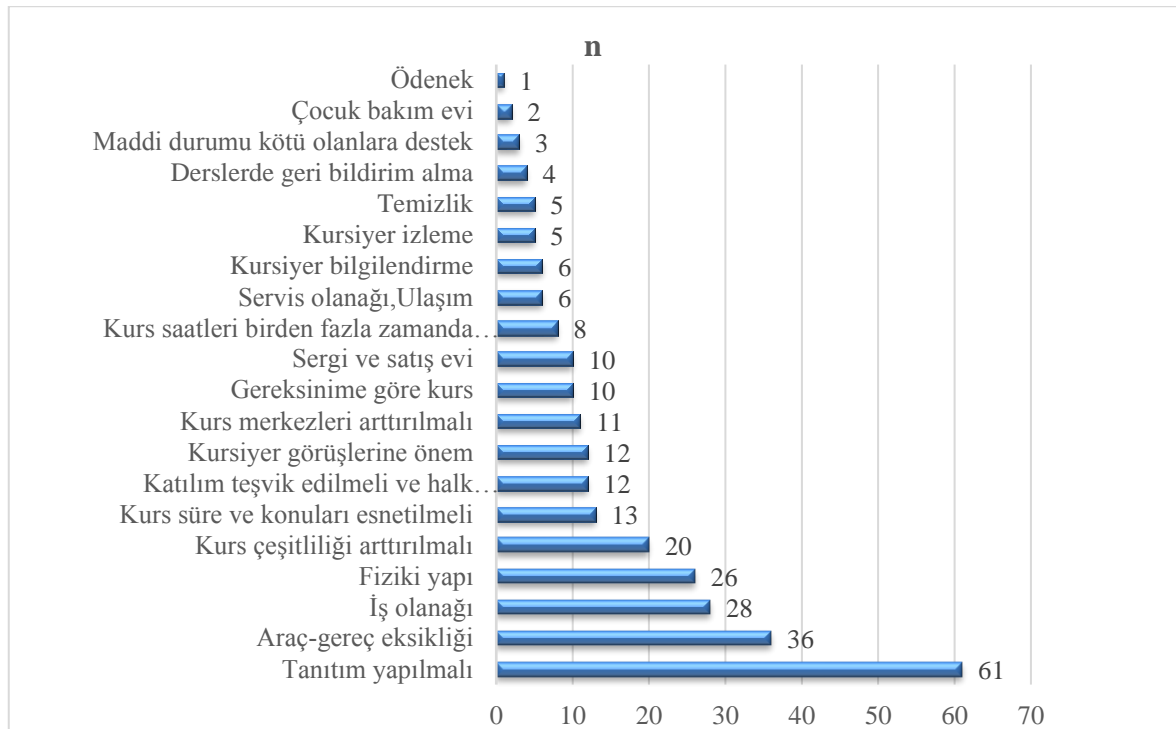
4.5.1. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Kursiyer Görüşleri

Tablo 4.7.'de kursiyerlere açık uçlu olarak yönlendirilen maddeye ilişkin yanıtların çözümlenmesi verilmiştir. Tablo 4.7. incelendiğinde, kursiyerler genel olarak; tanıtım yapılmadığını, kurslarda gerekli olan araç-gereç eksiğinin bulunduğunu, halk eğitimlerin sahip olduğu fiziki koşulların yetersiz olduğunu, kurs sonrası iş olanağının yetersiz olduğunu ve kurs çeşitliliğinin gereksinimleri karşılamak için yeterli olmadığını düşünmektedirler. Bir başka deyişle, sonuçlar tanıtım etkinliklerinin artırılmasının, iş olanaklarının sağlanmasının, fiziki yapının iyileştirilmesinin, araç-gereç eksiğinin tamamlanmasının ve kurs çeşitliliğinin artırılmasının gerekliliğini göstermektedir.

Tablo 4.7. Kursiyerlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye verdikleri yanıtların dağılımı

Faktör	F	%
Tanıtım yapılmalı	61	21,9
Araç-gereç eksikliği	36	12,9
İş olanağı sağlanmalı	28	10,0
Fiziki yapı yetersiz	26	9,3
Kurs çeşitliliği arttırılmalı	20	7,2
Kurs süre ve konuları esnetilmeli	13	4,7
Katılım özendirilmeli ve halk bilinçlendirilmeli	12	4,3
Kursiyer görüşlerine önem verilmeli	12	4,3
Kurs merkezleri arttırılmalı	11	3,9
Gereksinime göre kurs	10	3,6
Sergi ve satış evi açılmalı	10	3,6
Kurs saatleri birden fazla zamanda açılmalı	8	2,9
Servis olanağı, Ulaşım sağlanmalı	6	2,2
Kursiyer bilgilendirme yapılmalı	6	2,2
Kursiyer izleme sağlanmalı	5	1,8
Temizlik yapılmalı	5	1,8
Derslerde geri bildirim alma	4	1,4
Maddi durumu kötü olanlara destek	3	1,1
Çocuk bakım evi açılmalı	2	0,7
Ödenek sağlanmalı	1	0,4
Toplam	279	100,00

Grafik 4.1. Kursiyerlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye ilişkin görüşlerinin dağılımı

4.5.2. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

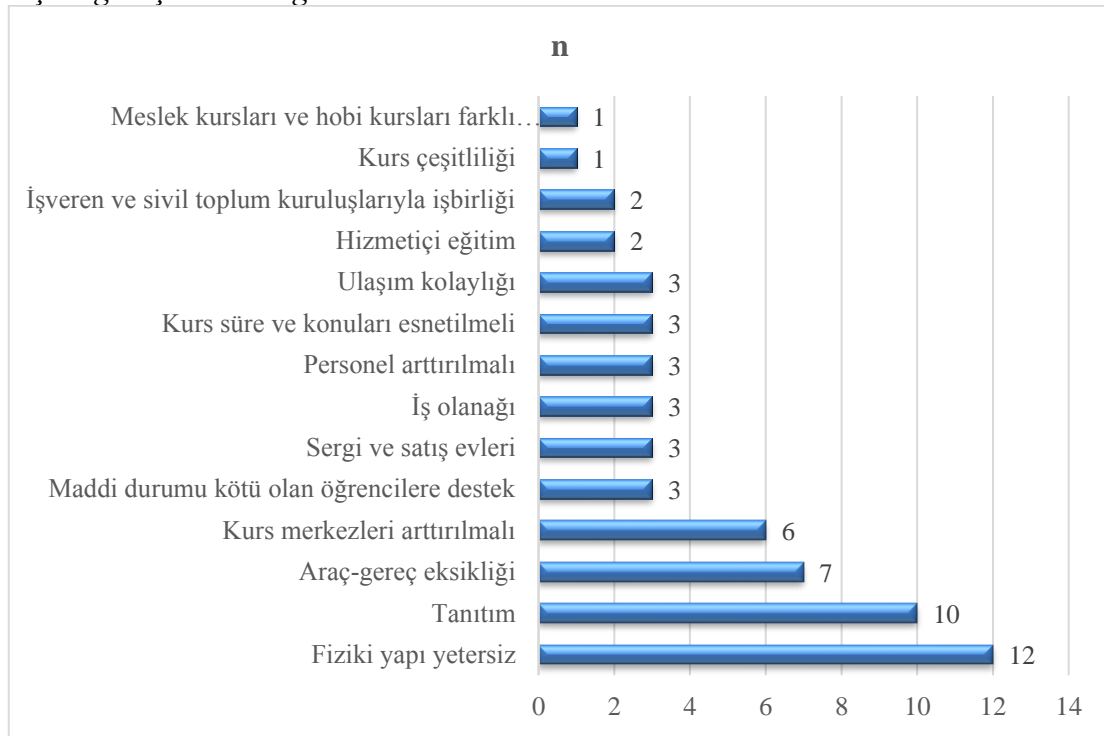
Tablo 4.8.'da öğretmenlere açık uçlu olarak yönlendirilen maddeye ilişkin yanıtların çözümlenmesi verilmiştir.

Tablo 4.8. *Öğretmenlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye verdikleri yanıtların dağılımı*

Faktör	f
Fiziki yapı yetersiz	12
Tanıtım yapılmalı	10
Araç-gereç eksikliği giderilmeli	7
Kurs merkezleri arttırılmalı	6
Maddi durumu kötü olan öğrencilere destek	3
Sergi ve satış evleri açılmalı	3
İş olanağı sağlanmalı	3
Personel arttırılmalı	3
Kurs süre ve konuları esnetilmeli	3
Ulaşım kolaylığı	3
Hizmetiçi eğitim verilmeli	2
İşveren ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği	2
Kurs çeşitliliği arttırılmalı	1
Meslek kursları ve hobi kursları farklı değerlendirilmeli	1
Toplam	59

Tablo 4.8. incelendiğinde, öğretmenler genel olarak; fiziki yapının yetersiz olduğunu, halk eğitim kurslarına yönelik yeterince tanıtım yapılmadığını, kurslarda gerekli olan araç gereçlerin yeterli olmadığını ve kurs merkezlerinin gereksinimleri karşılamak için yeterli olmadığını düşünmektedirler. Bir başka deyişle sonuçlar, fiziki yetersizliklerin düzeltilmesi gerektiğini, tanıtım etkinliklerinin arttırılması gerektiğini, kurs merkezleri sayısının arttırılması gerektiğini ve araç-gereç eksikliğini giderilmesi gerektiğini göstermektedir. Bunun yanında, öğretmenler kurs çeşitliliğinin yeterli olduğunu ve kurs sonrası değerlendirmelerin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedirler.

Grafik 4.2. Öğretmenlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye ilişkin görüşlerinin dağılımı

4.5.3. Açık Uçlu Maddeye İlişkin Yönetici Görüşleri

Tablo 4.9.'da yöneticilere açık uçlu olarak yönlendirilen maddeye ilişkin yanıtların çözümlenmesi verilmiştir.

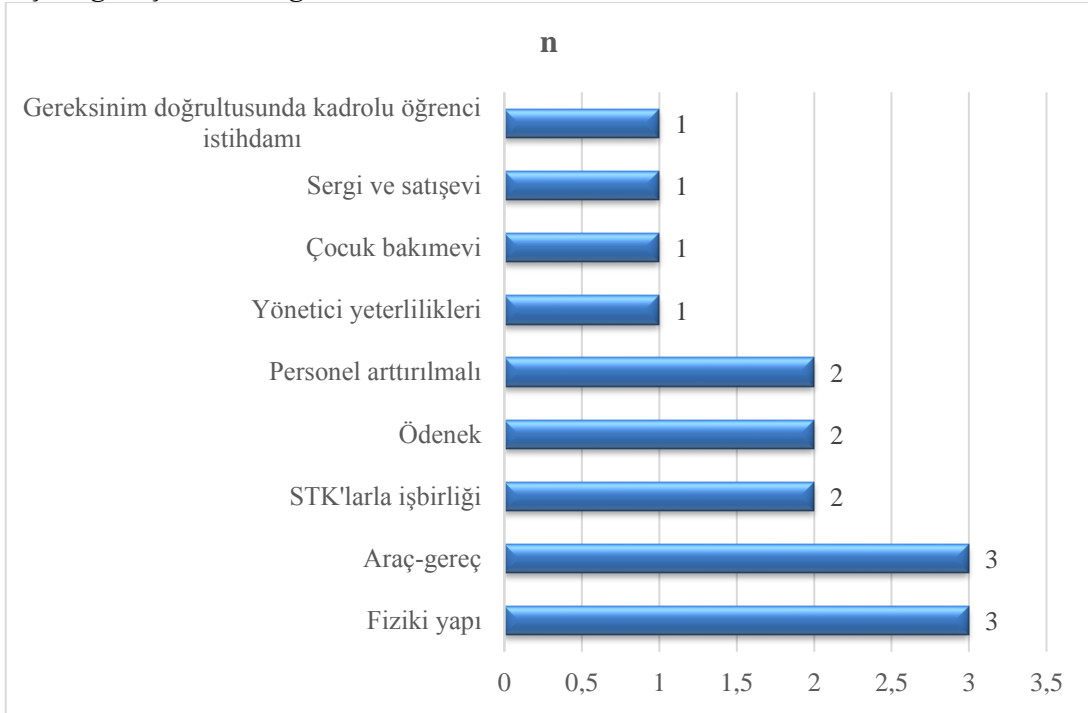
Tablo 4.9. Yöneticilerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye verdikleri yanıtların dağılımı

Faktör	f
Fiziki yapı yetersizliği	3
Araç-gereç eksikliği giderilmeli	3
STK'larla işbirliği yapılması	2
Ödenek sağlanmalı	2
Personel arttırılmalı	2
Yönetici yeterlilikleri	1
Çocuk bakımevi açılmalı	1
Sergi ve satışevi açılmalı	1
Gereksinim doğrultusunda kadrolu öğretmen istihdamı	1
Toplam	16

Tablo 4.9. incelendiğinde, yöneticiler genel olarak; fiziki yapının yetersiz olduğunu, kurslar için gerekli olan araç- gereç eksikliğinin bulunduğunu, sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli işbirliğinin yeterince yapılmadığını, halk eğitim merkezlerine gönderilen ödeneğin

ve çalışan personelin yeterli olmadığını düşünmektedirler. Bir başka deyişle sonuçlar, fiziki yetersizliklerin düzeltilmesi gerektiğini, araç-gereç eksikliğinin giderilmesi gerektiğini ve STK'larla iş birliğinin gerekli olduğunu göstermektedir.

Grafik 4.3. Yöneticilerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin açık uçlu maddeye ilişkin görüşlerinin dağılımı

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, Denizli’deki halk eğitim merkezlerinin etkinliklerine ilişkin yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar tartışılmakta ve buna bağlı olarak önerilerde bulunmaktadır.

5.1. Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada ulaşılan sonuçlar, alt başlıklar halinde verilmekte ve diğer araştırmacıların ulaştığı sonuçlar ile tartışılmaktadır.

Yönetici, Öğretmen ve Kursiyerlerin Genel Özellikleri

Halk eğitim merkezlerindeki “yöneticilerin” çoğunluğu;

– Erkektir.

– Üniversitelerin “sınıf öğretmenliği” bölümünden mezundurlar.

– Müdür yardımcısı olarak çalışmaktadır.

– Toplam çalışma süreleri ortalama 21 yıldır, halk eğitim merkezlerinde ise 2-3 yıldır çalışmaktadırlar.

– Halk eğitimi, yetişkinlerin özellikleri, yetişkinlerin öğrenme yöntemlerine ilişkin herhangi bir eğitim almamışlardır ya da en çok 1-2 haftalık seminerlere katılmışlardır.

Halk eğitim merkezlerindeki “öğretmenlerin” çoğunluğu;

– Kadındır.

– Giyim öğretmeni ve el sanatları öğretmenidir.

– Toplam çalışma süreleri ortalama 8 yıldır. Halk eğitim merkezlerinde ise 3-4 yıldır çalışmaktadırlar.

– Halk eğitimi, yetişkinlerin özellikleri, yetişkinlerin öğrenme yöntemlerine ilişkin lisans düzeyinde eğitim almışlardır.

Serençelik (2005) yaptığı araştırmada, halk eğitim merkezinde görev yapanların genelinin “usta öğretici” olduğunu ve herhangi bir hizmetiçi eğitim almadığını belirtmiştir. Ayrıca, kadın, mesleğe yeni başlamış ve 51 yaş üstü olan eğitimcilerin iş doyumlarının, diğerlerine oranla daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Halk eğitim merkezlerinde eğitim gören kursiyerlerin çoğunluğu;

- Kadındır.
- Lise mezunudur.
- 14-34 yaş grubundadır.

Coşkun’un (2012) yaptığı araştırmada da kurslara katılanların çoğunluğu kadındır. Yaşları 36 ve üzerindedir ve ilköğretim mezunlardır. Acun’un (2015) yaptığı araştırmada ise kursiyerlerin çoğunluğu erkektir, 21-40 yaş arasındadır, lise mezunudur. Elüstü’nün (2007) yaptığı araştırmada ise kursiyerlerin çoğunluğu kadındır ve 30-45 yaş arasındadırlar. Yalçın (2002) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin çoğunluğu kadındır, 20-29 yaş arasındadır, bekar ve işsizdir, ancak fakülte ya da yüksek okul mezunlardır. Cinsiyet ve eğitim durumları, katıldıkları kursları etkilemezken, yaş etkilemiştir. Yancar’ın (2014) yaptığı araştırmada ise kursiyerlerin çoğunluğu kadındır, 36 ve daha yukarı yaşadırlar, evlidirler, ev hanımıdırlar ve lise mezunlardır, daha önce de başka kurslara katılmışlardır. Elüstü (2007) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin çoğunluğunun okuma-yazma bilmediği görülmüştür.

Görüldüğü gibi, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılan araştırmalar arasında farklar da vardır, benzerlikler de vardır. Bu durum, illerin işgücü piyasası koşulları ve nüfus yapısından kaynaklanıyor olabilir.

Kurslardan Haberdar Olma

Kursiyerler, halk eğitim merkezlerindeki düzenlenen etkinlikleri (kursları) genellikle arkadaşlarından kurslardan haber almışlardır. Acar (2014) tarafından yapılan araştırmaya göre, katılımcıların geneli, halk eğitim merkezine gelerek kurslardan haberdar olmuştur. Özengi (2017) tarafından yapılan araştırmaya göre, katılımcıların geneli, çevre ve arkadaş tavsiyesi ile haberdar olmuşlardır.

Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin çoğunluğu “hasta kabul işletmeciliği” kursuna katılmışlardır. Bunun yanında bilgisayar, kadın dış giysi dikimi, nakış gibi iş bulmaya yönelik kurslara katılanlar vardır. Bunların yanında bağlama, halk oyunları gibi boş zamanı değerlendirme amaçlı kurslara katılanların olduğu da görülmektedir.

Acar’ın (2014) yaptığı araştırmaya göre, kursiyerler kurslara ekonomik nedenlerle katılmaktadırlar. Kurslar, kursiyerlerin beklenti ve gereksinimlerini karşılamaktadır. Yalçın’ın (2002) yaptığı araştırmada da kursiyerlerin çoğu, bilgisayar gibi iş bulma amaçlı kurslara katılmaktadır. Yancar’ın (2014) yaptığı araştırmada ise kursiyerler kursları, meslek edinmek, kendilerini geliştirmek, yeni insanlarla tanışmak, boş zamanları değerlendirmek ve ek beceri kazanmak amacıyla tercih etmektedir. Acun’un (2015) yaptığı araştırmaya göre, kursiyerlerin çoğunluğu mesleki kurslara katılmaktadır. Şahoğlu’nun (2010) yaptığı araştırmada da kursiyerlerin daha çok mesleki kursları tercih ettikleri görülmüştür. Elüstü’nün (2007) yaptığı araştırmaya göre, kursiyerlerin çoğunluğu iş bulmak ve kendini geliştirmek için eğitim almaktadır.

Görüldüğü gibi, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılan araştırmalarda benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu durum, Türk işgücü piyasasında işsizlik sorununun yıllardır sürdüğünü, genç bir nüfus yapısına sahip olduğunu ve işgücü piyasasının bu genç nüfusa yetecek kadar iş yaratamadığını göstermektedir.

Kursiyerlerin Memnun Olma Düzeyi

Kursiyerlerin açık uçlu olarak yöneltilen maddeye verdiği yanıtlar ve yapılan bire-bir görüşmelere bakıldığında, genelinin katıldıkları kurslardan memnun oldukları görülmektedir. Ayrıca kursiyerler katıldıkları kursları tavsiye etmekte, kendileri de başka kurslara da katılacaklarını belirtmektedirler.

Acun’un (2015) yaptığı araştırmaya göre kursiyerler, genel olarak katıldıkları kurslardan memnundurlar. Coşkun’un (2012) yaptığı araştırmaya göre de kursiyerler, genel olarak, katıldıkları kurslardan ve halk eğitim merkezinde görev yapan yönetici, öğretmen ve diğer personelden memnundur ve yapılan çalışmalar yeterlidir. Öner’in (2014) yaptığı araştırmaya göre, kursiyerler, aldıkları eğitimin içeriğinden, eğitim sürecinden ve halk eğitim merkezinin fiziksel olanaklarından memnundurlar. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılan araştırmalarda benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Görüşler, Cinsiyete Göre Farklılaşıyor Mu?

Kursiyerlerin, katıldıkları etkinliklere ilişkin görüşleri, genel olarak bakıldığında “cinsiyete” bağlı değildir. Bir başka deyişle, kursiyerler, cinsiyet farkı gözetmeksizin benzer görüşlere sahiptir.

Öner’in (2014) yaptığı araştırmaya göre, tercih edilen kurslar, kursiyerlerin cinsiyetine, yaşına ve medeni durumuna göre değişmektedir. Maden’in (2012) yaptığı araştırmada da kursiyerlerin tercih ettikleri kurslar, cinsiyete, eğitim düzeyine ve gelir düzeyine göre farklılık göstermektedir. Diğer bir deyişle, farklı illerde ve farklı yıllarda yapılan araştırmalar benzer sonuçlara ulaşmaktadır.

Görüşler, Yerleşim Yerine Göre Farklılaşıyor Mu?

Kursiyerlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin görüşleri, genel olarak bakıldığında “yerleşim yerine” bağlıdır. Kursiyerlerin anket maddelerine verdikleri yanıtlara tek tek bakıldığında, özellikle Honaz ve Kale Halk Eğitim Merkezlerindeki kursiyerlerin görüşleri, diğer halk eğitim merkezindeki kursiyerlere göre daha olumludur.

Görüşler, Kurs Türüne Göre Farklılaşıyor Mu?

Kursiyerlerin, halk eğitim merkezleri etkinliklerine ilişkin görüşleri, genel olarak bakıldığında “kurs türüne” bağlıdır. Kursiyerlerin anket maddelerine verdikleri yanıtlara tek tek bakıldığında, özellikle “giyim aksesuarları” kursuna katılanların görüşleri, diğer kurslara katılan kursiyerlere göre daha olumludur.

Öner’in (2014) yaptığı araştırmada kursiyerler, kendi katıldıkları kursu en yararlı kurs olarak görmekte ve kursiyerler arasındaki yaş farkının, eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemediğini düşünmektedirler. Kursiyerlerin yaşları ilerledikçe, kurs etkinliklerinden beklentilerini karşılama oranları artmaktadır.

Ayrıca anketteki maddelere verilen yanıtlar tek tek çözümlenmiş ve yorumlamaları yapılmıştır. Bu bağlamda, çıkan sonuçlar şunlardır:

Yöneticilerin Genel Görüşleri

–Halk eğitim merkezinde çalışan eğitimcileri/öğretmenleri, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmemektedirler.

–Öğretmenlerinin, halk eğitim merkezi programlarını halkın gereksinimlerine göre esnetebildiğini düşünmektedirler. Ayrıca kursiyerlerin de eğitim-öğretim ortamına dahil edildiklerini düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezinde kurs açarken mutlaka halkın gereksinimlerini dikkate aldıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin, işgücü piyasasının gereksinimlerini çok iyi izlemediğini ya da sahip oldukları olanakların işgücü piyasasına yetmediğini düşünmektedirler. Ayrıca, kursların meslek sahibi yapabilmeye oldukça başarısız olduğunu kabul etmektedirler.

–Halk eğitim merkezi kurslarını bitirenlerin, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri, iş yaşamında kullanamadıklarını, işgücü piyasası ile halk eğitim merkezi kurslarının birbirleriyle tutarlı olmadıklarını düşünmektedirler.

–Kursiyerlerin görüşlerinin önemli olduğunun farkında olsalar da kurs programları hazırlanırken kursiyer görüşüne başvurmada yetersiz olduklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerini, kurs sonrası kursiyerlerini izleme konusunda yetersiz bulmaktadırlar.

–Kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevreyi yeterince bilgilendirdiklerini, kurslar ve etkinlikler hakkında basın-yayın araçlarını yeterince etkili kullanmadıklarını düşünmektedirler.

–Örgün eğitimi bitirmiş olanların da, örgün eğitime hiç girmemiş olanların da, kurslara gereksinim duyduklarını, halk eğitim merkezlerinin bu gereksinimi az da olsa karşıladığını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmalarını yeterince yapamadıklarını düşünmektedirler.

–Yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetleri etkinliklerine büyük katkı sağlayacağını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin Genel Görüşleri

–Kendilerini, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmektedirler.

–Kurs programlarını, halk eğitim merkezlerinin amaçlarına ve buldukları yörenin özellik ve gereksinimlerine uygun olarak esnetebildiklerini düşünmektedirler.

–Kursiyerlerin bilgi ve deneyimlerini, halk eğitim merkezine aktarmaları için yeterli olanak sunduklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezinde kurs açarken, halkın gereksinimlerini dikkate aldıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin, kurslarını açarken işgücü piyasasının gereksinimlerini dikkate almadığını ve meslek sahibi yapabilmeye yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

–Kursiyerlerle olan iletişimlerinin sürdüğünü, kursiyerlerin katıldıkları kurs sonrasında iş sahibi olup olmadıklarını takip ettiklerini söylemektedirler.

–Kursiyerlerin eğitim gereksinimlerinin karşılanabilmesi için kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurmanın önemli olduğunu düşünmektedirler.

–Kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, çevreyi yeterince bilgilendirdiklerini, kurslar ve etkinlikler hakkında basın-yayın araçlarını etkili kullandıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin, hem örgün eğitimi bitirmiş olanların, hem örgün eğitime hiç girmemiş olanların da gereksinim duyabileceği geniş bir kurs alanı olduğu için, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu doldurmayı başardığını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezindeki çalışanların, karar alma süreçlerine olanaklı olduğunca katıldıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmalarının yapıldığını düşünmektedirler.

–Yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetlerinin etkinliklerine katkı sağlayacağı görüşündedirler.

Kursiyerlerin Genel Görüşleri

–Öğretmenlerini, yetişkin eğitimi alanında yeterli görmektedirler.

–Öğretmenlerin, kurs programlarını, halk eğitim merkezlerinin amaçlarına ve buldukları yörenin özellik ve gereksinimlerine uygun olarak esnetebildiklerini düşünmektedirler.

–Kursiyerlerin bilgi ve deneyimlerini, halk eğitim merkezine aktarmaları için öğretmenler, yeterli olanak sunmaktadırlar.

–Halk eğitim merkezlerinde kurslar açılırken yöre halkının gereksinimlerinin dikkate alındığını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinde, kurslar açılırken, işgücü piyasasının gereksinimlerinin dikkate alma konusunda görüş farklılıkları vardır.

–Halk eğitim merkezlerini, kurs sonrası kursiyerlerini izleme konusunda yetersiz bulmaktadırlar.

–Halk eğitim kurslarının etkili olduğunu ve bu kursları bitirdiklerinde kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında yeterince etkili olarak kullanamadıklarını düşünmektedirler.

–Eğitim gereksinimlerinin karşılanabilmesi için kurs programları hazırlanırken, kendi görüşlerine başvurmanın önemli olduğunu düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında, halkı bilgilendirme konusunda yeterli olmadıklarını, kurslar ve etkinlikler hakkında basın-yayın araçlarını da yeterince kullanmadıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezlerinin, hem örgün eğitimi bitirmiş olanların, hem örgün eğitime hiç girmemiş olanların da gereksinim duyabileceği geniş bir kurs alanı olduğu için, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu doldurmayı başardığını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezindeki çalışanların, karar alma süreçlerine olanaklı olduğunca katıldıklarını düşünmektedirler.

–Halk eğitim merkezinde geliştirme çalışmalarının yapıldığını düşünmektedirler.

–Yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmanın, halk eğitim hizmetlerinin etkinliklerine büyük katkı sağlayacağı görüşündedirler.

Halk Eğitim Merkezlerinde Etkililiği Arttırmak İçin Neler Yapılmalı?

Halk eğitim merkezindeki yöneticilere, öğretmenlere ve kursiyerlere, halk eğitim merkezlerinin çalışmalarında etkililiği arttırmak için neler yapılabileceği, bu araştırmada açık uçlu olarak sorulmuştur.

Bu bağlamda “yöneticilerin” görüşleri şunlardır:

– Merkezin bulunduğu yörenin gereksinimlerine uygun kurs açabilmek için bu gereksinimlere göre öğretici görevlendirilmelidir.

– Halk eğitim merkezinde görev yapan personel sayısı artırılmalıdır.

– Merkezlerin gereksinimlerini ve kurs araç-gereçlerini tamamlayabilmek için yeterli bütçe sağlanmalıdır.

- Halk eğitim merkezinde üretilen ürünlerin satılması için satış evi açılmalıdır.
- Merkezlerin fiziksel altyapısı, kurslara yönelik hazırlanmalıdır.
- Bazı kursiyerler, çocuklarını bırakabilecekleri kimse olmadığı için kurslara katılamamaktadır. Bu konuya ilişkin bir çözüm bulunursa katılım artacaktır.

“Öğretmenlerin” görüşleri şunlardır:

- Halk eğitim merkezinde görev yapan personel sayısı artırılmalıdır.
- Kurs süreleri ve kurs konuları esnetilebilmelidir.
- Halk eğitim merkezi binaları, açılacak kurslar için yetersizdir. Yeni bina yapılmalı ya da çevrede uygun başka ortamlarda kurs açılabilirdir.
- Kurs araç-gereçleri yetersizdir. Eğer gerekli malzemeler alınırsa kurslara katılım artacaktır.
- Kurs açılan atölyelerin yetersiz olması, öğrenci ilişkilerini ve yeterliliklerini olumsuz etkilemektedir.
- Kurs belgeleri, iş bulmada yeterince etkili olmamaktadır. Verilen belgelerin iş bulma olanaklarını artırıcı olması için farklı çalışmalar düşünülmelidir.
- Kurslarda üretilen ürünler sergilenmeli, hatta satışı yapılmalıdır.

“Kursiyerlerin” görüşleri şunlardır:

- Kursların tanıtımı yeterince yapılmamaktadır. Açılacak kurslar hakkında daha fazla bilgilendirme, duyuru ve reklam yapılmalıdır, halk bilinçlendirilmelidir.
- Kurs açılan sınıflar ve araç-gereçler yetersiz kalmaktadır. Sınıflar, kursun gerektirdiği çalışmalara / etkinliklere uygun düzenlenmeli, daha aydınlık ve geniş olmalıdır. Gereksinim duyulan araç-gereçler tam ve çalışır konumda olmalıdır.
- Kurslar, olanaklar ölçüsünde halk eğitim merkezlerinin dışında da açılabilirdir. Böylece daha fazla kursiyer, kursa katılma olanağı bulacaktır.
- Bazı kursiyerler ulaşım sağlayamamakta, bu nedenle kurslara katılamamaktadır. Eğer ulaşım (servis) olanağı sağlanırsa kurslara katılım artabilir.
- Bazı kursların süreleri uzatılmalı ve çalışan kursiyerler için kurs zamanları esnek olmalıdır. Kurslar, farklı zamanlarda düzenlenebilmelidir.
- Bazı kursların içerikleri, kursiyerlerin durumuna göre esnetilebilmelidir.
- Kursiyerler, kurstan sonra aldıkları belgeler sayesinde çok ender olarak iş bulabilmektedirler. İş bulma olanakları artırılırsa, halk eğitim merkezlerinin etkililiği artacaktır.

– Kurs sonunda elde edilen ürünler, daha geniş ve kalabalık ortamlarda sergilenmeli ya da bazı etkinlikler (konser, tiyatro, ...) yapılmalıdır.

Görüldüğü gibi kursiyerler, kurslar hakkında yeterince tanıtım yapılmadığını ve kurs belgelerinin iş bulmada yeterince etkili olmadığını, eğer gerekli duyurular yapılırsa ve verilen belgelerle iş bulma olanakları arttırılırsa, katılımı artacağı görüşündedir. Kurslarda ortaya çıkaracakları ürünlerin sergilenmesi, hatta satışının yapılmasının halk eğitimlerin etkililiğini arttıracığı görüşündedirler. Genel olarak bakıldığında, yöneticilerin, öğretmenlerin ve kursiyerlerin görüşleri birbirine benzerdir.

Maden (2012) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin, halk eğitim merkezlerini fiziksel olarak yetersiz gördüğünü tespit etmiştir. Yancar (2014) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin bir kısmı kendilerine yakın kurs açılmadığı için istedikleri kursa katılamadıklarını belirtmiştir. Özengi (2017) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin genelinin halk eğitim merkezlerinin fiziki olanaklarını yeterli bulduklarını tespit etmiştir. Ayrıca kursiyerler, araç-gerecin de yeterli olduğunu, ulaşım sıkıntısı olmadığını da belirtmişlerdir.

Elüstü (2007) yaptığı araştırmada, halk eğitimi kavramının ve halk eğitim merkezlerinin halka tanıtılmasının ve bu amaçla halkla ilişkiler uzmanlarından yararlanılmasının ve halkta farkındalık düzeyini arttıracak çalışmaların belirlenmesinin gerekliliği üzerinde durmuştur. Diğer bir deyişle, Elüstü'nün araştırması ile bu araştırmanın bulguları birbirine benzerdir.

Göçürücü'nün (2015) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin çoğunluğu kurs sürelerini yeterli bulurken, bir kısmı yeterli bulmamış ve bu nedenle öğrenmede zorluk çektiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca kursiyerlerin çoğu araç-gereç eksikliği, konuya ayrılan sürenin yetersiz olması, yeterince uygulama yapılamaması gibi nedenlerden dolayı kursların beklentilerini karşılamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca kursiyerler için kurs bitirme belgesinin büyük önem taşıdığı, ancak bunu sonraki yaşamlarında uygun biçimde kullanma olanağı bulamadıkları araştırmada saptanmıştır. Diğer bir deyişle, Göçürücü'nün araştırması ile bu araştırmanın bulguları birbirine benzerdir.

Şenkaya (2014) yaptığı araştırmada, kursiyerlerin geneli eğitim için ayrılan sürenin ve araç-gerecin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Şahin (1993) araştırmada, halk eğitim etkinliklerinin uygulamasında karşılaşılan en büyük sorunun, araç-gereç, donanım ve personel yetersizliği olduğunu belirtmiştir. Diğer bir deyişle, Şenkaya ve Şahin tarafından

yapılan araştırma ile bu araştırmanın bulguları birbirine benzerdir. Öner'in (2014) yaptığı araştırmaya göre ise kursiyerler, halk eğitim merkezindeki eğitimin içeriğinin, eğitim sürecinin, fiziksel koşulların, genel olarak iyi olduğunu düşünmektedirler. Diğer bir deyişle Öner'in (2014) ulaştığı sonuçlar ile Şenkaya (2014) ve Şahin'in (1993) ulaştığı sonuçlar farklıdır.

Coşkun'un (2012) yaptığı araştırmaya göre, kursiyerlerin çoğunluğu kurs gördükleri halk eğitim merkezinin çalışmalarından memnundurlar, genel olarak toplumun kültürel ve toplumsal gereksinimlerini karşıladığını düşünmektedirler. Ayrıca kurslarda genel olarak herhangi bir aksaklık olduğunda giderilmeye çalışıldığı ve ders için gerekli olan tüm araç-gerecin yeterli olduğu kursiyerler tarafından belirtilmiştir.

Serençelik (2005) tarafından yapılan araştırmada, halk eğitim merkezlerinde görev yapan eğitimcilere hizmetiçi eğitim verilerek kendilerini geliştirmelerinin sağlanması gerektiğini belirtilmiştir. Ancak bu araştırmada böyle bir bulguya ulaşılamamıştır. Diğer bir deyişle bu araştırmadaki eğitimciler kendilerini yeterli görmektedirler, ek bir eğitim almaya gereksinim duymamaktadırlar.

Özkorkmaz'ın (2016) yaptığı araştırmada, halk eğitim merkezlerinde görev yapan yöneticilerin, kendi yeterliliklerine ilişkin algıları, cinsiyete ve eğitim düzeyine göre anlamlı bir fark oluştururken; yaş, kıdem, müdürlük süresi ve mezun olunan fakülteye göre anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Çetin'in (1997) yaptığı araştırmada, halk eğitim merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin, kendi yeterliliklerini algılamaları, branşlara göre anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Eğitim düzeyine göre ise yükseköğretim mezunu olan öğretmenler, mezun olmayan öğretmenlere göre kendini daha yeterli bulmaktadır.

5.2. Öneriler

Araştırmada ulaşılan sonuçlar paralelinde sunulan öneriler şunlardır:

5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

- Halk eğitim merkezlerinde çalışan yönetici ve öğretmenlere “yetişkin eğitimi” ile ilgili eğitim verilebilir.
- Halk eğitim merkezlerinde açılan kurslar ile ilgili halk daha çok bilgilendirilmeli; reklam, afiş, cep telefonuna mesaj gibi yöntemlerle açılan kurslar duyurulmalıdır.
- Halk eğitim merkezlerine ayrılan bütçe artırılmalıdır.
- Halk eğitim merkezlerinde, halkın gereksinimlerine uygun kurslar açılmalıdır.

- Halk eğitim merkezlerince açılan kursların içeriği ve süresi, bulunduğu yöreye göre esnetilebilmelidir.
- Halk eğitim merkezlerine, yörenin gereksinimlerine uygun farklı branşlarda öğretmenler görevlendirilerek farklı kurslar açılabilir.
- Halk eğitim merkezleri binaları, açılacak kurs programlarına uygun olmalıdır ve araç-gereç eksikliği tamamlanmalıdır.
- Halk eğitim merkezleri ile sivil toplum kuruluşları arasında iletişim artırılmalıdır.
- Halk eğitim merkezlerinde daha çok iş bulmaya yönelik kurslar açılmalıdır.
- Halk eğitim merkezlerinde iş bulmaya yönelik eğitimlere katılanların, eğitim sonrasında iş bulup-bulmadıkları izlenmelidir.
- Halk eğitim merkezlerinin kurs saatleri, tüm kursiyerlerin katılabileceği saatlerde olmalı ya da birden çok saat seçeneği olmalıdır.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Halk eğitim merkezlerinde, kursiyerlerin çocuklarını bırakabilecekleri ortamlar oluşturulabilir.
- Halk eğitim merkezlerinde iş bulmaya yönelik eğitimlere katılanların piyasada iş bulup-bulamadıklarına ilişkin saha araştırmaları yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Acun, H. (2015). *Halk Eğitim Merkezi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Beklenti Ve Memnuniyet Düzeyleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akman, G. (2014). *Nicel ve Nitel Araştırma Yöntemleri*, <http://content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/80469/44072/nicel-nitel.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Akyüz, Y. (2007). *Türk Eğitim Tarihi*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Bağcı, E.Ş. (2007). *Avrupa Birliği Ülkelerinde Yaşam Boyu Eğitim Politikaları Almanya, Danimarka Ve Türkiye Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bülbül, S. (1987). *Türk Eğitim Derneği XI. Eğitim Toplantısı*, Dünyada ve Ülkemizde Yaygın Eğitim (Kavram, Kapsam, Eğilimler), Şafak Matbaacılık, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Örnekleme Yöntemleri*, <http://w3.balikesir.edu.tr/~msackes/wp/wp-content/uploads/2012/03/BAY-Final-Konulari.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Celep, C. (1995). *Halk Eğitimi*, Pegem Yayınları, Ankara.
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Coşkun, A. (2012) *Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin Ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çetin, Ş. (1997). *Ankara İli Merkez İlçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitici Personelin (Öğretmenler) Yetişkin Eğitimcisi Olarak Eğitim Gereksinimlerinin Saptanması*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- DPT, Birinci Kalkınma Planı (1963-1967), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, İkinci Kalkınma Planı (1968-1972), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Üçüncü Kalkınma Planı (1973-1977), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Dördüncü Kalkınma Planı (1979-1983), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).

- DPT, Beşinci Kalkınma Planı (1985-1989), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Altıncı Kalkınma Planı (1990-1994), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Yedinci Kalkınma Planı (1996-2000), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Sekizinci Kalkınma Planı (2001-2005), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- DPT, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), <http://www.kalkinma.gov.tr> (08-18.01.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- Dolanbay, T. (2014). *Hayat Boyu Öğrenme Sürecinde Halk Eğitimi Merkezlerinin Yaşadığı Yönelimsel Sorunlar*, (Yüksek Lisans Tezi), Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.
- Duman, A. (2007). *Yetişkinler Eğitimi*, Ütopya Yayınları, Ankara.
- Elüstü, A. (2007). *Yetişkinlerin Eğitim Gereksinimleri Ve Halk Eğitimi İle İlgili Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gedikoğlu, Ş. (1953). *Halk Eğitimi*, İdeal Basımevi, Ankara.
- Geray, C. (1978). *Halk Eğitimine Giriş*, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Geray, C. (1978). *Türkiye’de Halk Eğitimi*, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Halk Eğitim Merkezlerinin öncelikli hedef kitlesi, <http://mebk12.meb.gov.tr> (15.02.2017 tarihinde erişilmiştir).
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Korkar, Ü. (2016). *Ankara Halk Eğitim Merkezlerinde Yapılan Gümüş Takı İşlemciliği Üzerine Bir Araştırma*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kılıç, E. (1981). *Halk Eğitiminde Kuram ve Uygulama*, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara.
- Kurt, İ. (2000). *Yetişkin Eğitimi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Lowe J. (1985). *Dünyada Yetişkin Eğitime Toplu Bakış*, (çev. Turhan Oğuzkan), Unesco Türkiye Milli Komisyonu, Ankara.

- Maden, H. (2012). *Denizli Halk Eğitim Merkezi Kursiyerlerinin Halk Eğitim Kurslarına İlişkin Algı Ve Beklentileri*, (Tezsiz Yüksek Lisans Projesi), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- MEB Halk Eğitimi Faaliyetlerinin Uygulanmasına Dair Yönerge (2011), <http://mevzuat.meb.gov.tr> (18.02.2017 tarihinde erişilmiştir).
- MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (1982), <http://mevzuat.meb.gov.tr> (12.02.2017 tarihinde erişilmiştir).
- MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2006), <http://mevzuat.meb.gov.tr> (22.01.2017 tarihinde erişilmiştir).
- MEB Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2010), <http://mevzuat.meb.gov.tr> (18.02.2017 tarihinde erişilmiştir).
- Milli Eğitim Şuraları (1939-2010), <https://ttkb.meb.gov.tr> (08-18.02.2018 tarihleri arasında erişilmiştir).
- Milli Eğitim Temel Yasası (1973), <http://mevzuat.meb.gov.tr> (14-18.01.2017 tarihleri arasında erişilmiştir).
- Miser, R. (1999). *Halk Eğitimi ve Toplum Kalkınması*, MEB, Ankara.
- Okçabol, R. (2006). *Halk Eğitimi (Yetişkin Eğitimi)*, Ütopya Yayınları, Ankara.
- Öner, A. (2014). *Hayat Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi: Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Örneği*, (Yüksek Lisans Tezi), Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Özengi, M. (2017). *Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Amasra Halk Eğitimi Merkezi Örneği*, (Yüksek Lisans Tezi), Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Özkorkmaz, M.A., (2016). *Türkiye’de Halk Eğitim Merkezi Müdürlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Alguları*, (Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Serençelik, İ. (2005). *Halk Eğitim Merkezlerinde Milli Eğitim Bakanlığı Ve Sivil Toplum Kuruluşları Tarafından Verilen Kurslara Katılan Eğitimcilerin Sorun Alanları, Çözüm Önerileri, Geleceğe Yönelik Beklentileri Ve İş Doyumlarının Araştırılması*, (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şahoğlu, B. (2010). *Halk Eğitim Merkezlerinde Düzenlenen Kurslara Devam Eden Yetişkinlerin Katılım Amaçları Ve Kurslara İlişkin Görüşleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şanal M. (1999). “Kuruluşundan Ortadan Kaldırılışlarına Kadar Olan Süre İçerisinde Medreseler”, *Milli Eğitim Dergisi*, <http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/MilliEgitimDergisi/143/17.htm>

- Şenkaya, H. (2014). *Halk Eğitim Merkezlerindeki Tezhip Kurslarına İlişkin Katılımcı Görüşleri (Isparta İli Örneği)*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tanır, M. (2006). *Türkiye’de Halk Eğitim Hizmetlerinin Yönetimi Ve Halk Eğitim Merkezlerinin Etkililiği Üzerine Alan Araştırması*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tekin M. (1991). “Halk Eğitimi Merkezleri Yönetimi”, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, Cilt 15/82, 37-42.
- Tunca N; Alkın-Şahin S. ve Aydın Ö. (2015). “Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 11, Sayı 2, 433-446
- Tuzcu, G. (2016). *Eğitim Planlaması*, (Yayınlanmamış Araştırma), Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Tuzcu, G. (2018). *Eğitim Ekonomisi*, (Yayınlanmamış Araştırma), Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Türkoğlu A. ve Uca S. (2011). “Türkiye’de Halk Eğitimi: Tarihsel Gelişimi, Sorunları ve Çözüm Önerileri”, *Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt 2, 48-62.
- Yıldırım M. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri*, Gazi Kitapevi, Ankara.
- Yancar M., (2014). *Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Mesleki Ve Teknik Kurslara Devam Eden Yetişkinlerin Bu Kursları Tercih Etme Nedenleri Ve Kursu İlişkin Beklentileri*, (Yüksek Lisans Tezi), Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yıldız A. (2002). *Türkiye’deki Yetişkin Eğitimi Araştırmaları: Amaç, Kapsam, Yöntem Ve Eğilimler*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldız A; Uysal M. vd. (drl.) (2013). *Yetişkin Eğitimi*, Kalkedon Yayınları, İstanbul.

EKLER

Gönderen: mehmet tanir <mtanir15@hotmail.com>

Gönderildi: 25 Mart 2014 Salı 15:20:42

Kime: burcuatci_83@hotmail.com

Konu: FW: yüksek lisans anket kullanım izni

From: burcuatci_83@hotmail.com

To: m.tanir15@hotmail.com; mtanir15@hotmail.com

Subject: RE: yüksek lisans anket kullanım izni

Date: Mon, 24 Mar 2014 10:31:14 +0200

Sayın Mehmet TANIR,

Ben Burcu KARADEDE, Gazi Üniversitesi Fen ve Teknoloji Öğretmeniğinden mezun oldum. Şu an Denizli Serayköy Hacı İrfan Mersin Cumhuriyet Orta Okulunda Fen ve Teknoloji Öğretmeniyim. Aynı zamanda Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi alanında yüksek lisans yapmaktayım. Halk Eğitim Merkezlerinin Etkililiği üzerine olan tezim sizin tezinizle benzerlik göstermekte. Bu yüzden sizin 2006 yılında yapmış olduğunuz TÜRKİYE'DE HALK EĞİTİM HİZMETLERİNİN YÖNETİMİ VE HALK EĞİTİM MERKEZLERİNİN ETKİLLİĞİ ÜZERİNE ALAN ARAŞTIRMASI konulu tezde kullandığınız anketi Denizli'deki halk eğitim merkezlerinde uygulamak için sizin izninize ihtiyacım var. Bana bu konuda yardımcı olacağınıza inanıyorum.

İyi çalışmalar...

İsmimiz ve kitabımız kaynak gösterilmek kaydıyla anketi kullanabilirsiniz.

Mehmet TANIR

EK 2. YÖNETİCİ ANKETİ

Sayın Yönetici,

Bu anket, “Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesi” konulu araştırmada gerekli verileri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bağlamda, sizlerin görüşlerine gereksinim duyulmaktadır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “kişisel bilgiler“, ikinci bölümde “halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin görüşler” yer almaktadır.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerini dikkatlice okuyarak titizlikle vereceğiniz yanıtlara bağlıdır. Ankete vereceğiniz yanıtlar, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Not: Lütfen soruları yanıtsız bırakmayınız.

BÖLÜM –I

KİŞİSEL BİLGİLER

1.Görev yaptığınız halk eğitim merkezinin adı:

2. Branşınız?.....

3. Cinsiyetiniz? () Kadın () Erkek

4. Göreviniz?

() Merkez müdürü () Müdür başyardımcısı () Müdür Yardımcısı

5. Toplam hizmet süreniz?

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve yukarı

6. Halk eğitim merkezindeki hizmet süreniz?

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve yukarı

7. Halk eğitim merkezinde yöneticilik süreniz?

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve yukarı

8. Halk eğitim, yetişkinin özellikleri, yetişkinlerde öğrenme, yöntem ve tekniklerin verildiği hangi düzeyde eğitime katıldınız?

() Hiç eğitim görmedim

- () 1-2 haftalık kurs ya da seminere katıldım
 () Üç aylık kursa katıldım
 () Lisans mezunuyum
 () Yüksek lisans mezunuyum
 () Doktora mezunuyum
 () Diğer

BÖLÜM –II

HALK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

AÇIKLAMA: Her bir maddeyi yanıtlarken “**Hiç, Az, Orta, Çok, Pek çok**” seçeneklerinden hangisine katılıyorsanız o seçeneği (X) işareti ile belirtiniz.

	Hiç	Az	Orta	Çok	Pek Çok
1. Eğitimcilerinizin, yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksinimi olduğunu düşünüyorsunuz?					
2. Ülke düzeyinde hazırlanan kurs programları öğretmenlerinizce Halk Eğitim merkezinde yerel halkın kişisel gereksinimlerine göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?					
3. Eğitimcileriniz, ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerini eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyor?					
4. Merkezinizde öğretmenlerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz?					
5. Merkezinizde yönetici olarak kursların açılmasında yerel, kişisel gereksinimleri ne derece dikkate alıyorsunuz?					
6. Halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?					
7. Halk eğitim merkezi kursları kursiyerlerini ne derece meslek sahibi yapıyor?					

8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi oldukları ya da aldıkları belgeleri kullanabildikleri hakkında ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?					
9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?					
10. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıklarıyla ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunulabilmek için çalışmalarını ne derece yapıyorsunuz?					
11. Kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurulması, kurs programlarının, kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılamasına ne kadar katkı sağlar?					
12. Halk Eğitim Merkezince kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevrenizi ne derece bilgilendirebiliyorsunuz?					
13. Halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?					
14. Örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim duyma derecesi nedir?					
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın (radyo, televizyon, internet, gazeteler ve dergiler vb) araçlarını ne kadar etkili kullanabiliyorsunuz?					
16. Eğitim öğretimle ilgili karar alırken, karar alma süreçlerine öğretmenlerin, diğer personelin ve kursiyerlerin görüşlerine ne kadar başvuruyorsunuz?					
17. Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?					
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları merkezinizde ne derece yapıyorsunuz?					
19. Halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?					

20. Size göre halk eğitim merkezlerinin hizmetlerinde etkililiği artırmak için neler yapılabilir, önem sırasına göre belirtiniz?

a.....

b.....

c.....

EK 3.**ÖĞRETMEN ANKETİ**

Sayın Meslektaşım,

Bu anket, “Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesi” konulu araştırmada gerekli verileri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bağlamda, sizlerin görüşlerine gereksinim duyulmaktadır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “kişisel bilgiler“, ikinci bölümde “halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin görüşler” yer almaktadır.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerini dikkatlice okuyarak titizlikle vereceğiniz yanıtlara bağlıdır. Ankete vereceğiniz yanıtlar, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Not: Lütfen soruları yanıtsız bırakmayınız.

**BÖLÜM –I
KİŞİSEL BİLGİLER**

1. Görev yaptığınız halk eğitim merkezinin adı:

2. Cinsiyetiniz? () Kadın () Erkek

3. Branşınız?.....

4. Göreviniz?

() Öğretmen () Usta öğretici () Diğer

5. Toplam hizmet süreniz?

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve yukarısı

6. Halk eğitim merkezindeki hizmet süreniz?

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve yukarısı

7. Halk eğitim, yetişkinin özellikleri, yetişkinlerde öğrenme, yöntem ve tekniklerin verildiği hangi düzeyde eğitime katıldınız?

() Hiç eğitim görmedim

() 1-2 haftalık kurs ya da seminere katıldım

() Üç aylık kursa katıldım

() Lisans mezunuyum

() Yüksek lisans mezunuyum

() Doktora mezunuyum

() Diğer

BÖLÜM –II

HALK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

AÇIKLAMA: Her bir maddeyi yanıtlarken “Hiç, Az, Orta, Çok, Pek çok” seçeneklerinden hangisine katılıyorsanız o seçeneği çarpı (X) işareti ile belirtiniz.

	HIÇ	AZ	ORTA	ÇOK	PEK ÇOK
1. Kendinizin yetişkin eğitimi alanında ne kadar eğitime gereksiniminiz olduğunu düşünüyorsunuz?					
2. Ülke düzeyinde hazırlanan kurs programlarını, yerel halkın kişisel gereksinimlerine göre ne kadar esnetip uyarlayabiliyorsunuz?					
3. Ders içinde kursiyerlerin kurs alanı ile ilgili bilgi beceri, orijinal görüş ve yaşam deneyimlerini eğitim öğretim ortamına aktarılmasına ne kadar olanak sunabiliyorsunuz?					
4. Merkezinizde yöneticilerinizle birlikte kurs programlarını hazırlarken kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda kursiyerlerin görüşlerine ne derecede başvuruyorsunuz?					
5. Sizce yönetim tarafından kursların açılmasında yerel, kişisel gereksinimler ne derece dikkate alınıyor?					
6. Halk eğitim programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?					
7. Halk eğitim merkezi kursları, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?					
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar geri bildirim alabiliyorsunuz?					

9. Halk eğitim merkezi kurslarını bitirenler, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?					
10. Yöneticileriniz, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri bildirimleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerinin etkili sunulabilmesi için çalışmalar ne derece yapıyor?					
11. Kurs programları hazırlanırken, kursiyerlerin görüşlerine başvurmanız, kurs programlarının kursiyerlerin eğitim gereksinimlerini karşılmasına ne kadar katkı sağlar?					
12. Halk eğitim merkezince, kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında çevreniz ne derece bilgilendiriliyor?					
13. Halk eğitim merkezleri örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?					
14. Örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitime gereksinim duyma derecesi nedir?					
15. Yönetim, kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın araçlarını (radyo, televizyon, internet ve gazeteler vb) ne kadar etkili kullanabiliyor?					
16. Halk eğitim merkezi yöneticileri, karar alma süreçlerine öğretmen diğer personelin ve kursiyerlerin katılımını ne kadar sağlayabiliyor?					
17. Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?					
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları merkezinizde ne derece yapılmaktadır?					
19. Halk eğitim merkezlerinin yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapması, halk eğitim hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?					

20. Size göre halk eğitim merkezlerinin hizmetlerinde etkililiği artırmak için neler yapılabilir, önem sırasına göre belirtiniz?

a.....

b.....

c.....

EK 4. KURSIYER ANKETİ

Sayın Kursiyer,

Bu anket, ‘‘Halk Eğitim Merkezleri Etkinliklerinin İncelenmesi’’ konulu araştırmada gerekli verileri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bağlamda, sizlerin görüşlerine gereksinim duyulmaktadır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ‘‘kişisel bilgiler‘‘, ikinci bölümde ‘‘halk eğitim merkezlerinde gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin görüşler’’ yer almaktadır.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerini dikkatlice okuyarak titizlikle vereceğiniz yanıtla bağlıdır. Ankete vereceğiniz yanıtla, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Not: Lütfen soruları yanıtla bırakmayınız.

BÖLÜM –I

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Kursa devam ettiğiniz Halk Eğitim Merkezinin adı:

2. Devam ettiğiniz Kursun adı?

3. Yaşınız?.....

4. Cinsiyetiniz? () Kadın () Erkek

5. Mezuniyet durumunuz?

() İlkokul () İlköğretim okulu () Lise ve dengi okul

() Yüksekokul /niversite () Diğer.....

6.Halk Eğitim Merkezi kurslarından nasıl haberdar oldunuz?

() Arkadaşımdan

() Televizyondan/ radyodan

() İnternette

()Gazete/dergiden

() Broşrden

() Halk eğitim merkezi sergi ve etkinliklerinden

() Halk eğitim merkezine gelerek

() Diğer.....

BÖLÜM –II

HALK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

AÇIKLAMA: Her bir maddeyi yanıtlarken “**Hiç, Az, Orta, Çok, Pek çok**” seçeneklerinden hangisine katılıyorsanız o seçeneği çarpı (X) işareti ile belirtiniz.

	HIÇ	AZ	ORTA	ÇOK	PEK ÇOK
1. Öğretmenlerinizi, (sizin psikolojik durumunuzu, olanaklarınızı, sorunlarınızı, yaşınızı, öğrenme hızlarınızı dikkate almada) ne derece yeterli buluyorsunuz?					
2. Ülke düzeyinde standart olarak hazırlanan kurs programları, öğretmenlerinizce, sizlerin yerel ve kişisel gereksinimlerinize göre ne kadar esnetilip uyarlanabiliyor?					
3. Öğretmenleriniz ders içinde sizlerin kurs alanı ile ilgili bilgi, beceri, özgün görüş ve yaşam deneyimlerinizi, yeteneklerinizi eğitim öğretim ortamına aktarmanıza ne kadar olanak sunabiliyor?					
4. Merkezinizde yönetim ve öğretmenleriniz tarafından kurs programları hazırlanırken, kursun süresi, saatleri ve içeriği konusunda sizlerin görüşlerine ne derecede başvuruluyor?					
5. Merkezinizde yönetim tarafından kurslar açılırken yerel, kişisel eğitim gereksinimlerinizin karşılanması ne derece dikkate alınıyor?					
6. Sizce halk eğitim Programlarının iş piyasasının gereksinimlerini karşılayabilme derecesi nedir?					
7. Halk eğitim merkezinde açılan kurslar, kursiyerleri ne derece meslek sahibi yapıyor?					
8. Kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ya da aldıkları belgeleri kullanıp kullanamadıkları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?					

9.Halk eğitim merkezi kurslarını bitiren arkadaşlarınız, kurstan elde ettikleri bilgi, beceri ve belgeleri iş yaşamında ne kadar kullanabiliyor?					
10. Halk eğitimi merkezi yöneticileri, kursiyerlerin kurs sonunda iş sahibi olup olmadıkları ile ilgili geri dönütleri dikkate alarak halk eğitim hizmetlerini etkili sunabilmek için ne derece çalışmaktadır?					
11. Kurs programları hazırlanırken görüşlerinize başvurulması, kurs programlarının eğitim gereksinimlerinizi karşılmasına ne kadar katkı sağlar?					
12. Halk eğitim merkezlerinin kurs çeşitleri ve kurs içerikleri hakkında halkı bilgilendirebilme derecesi nedir?					
13. Halk eğitim merkezleri, örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu ne derece doldurmaktadır?					
14. Örgün eğitimi bitirmiş ya da örgün eğitime girememiş olanların halk eğitimine gereksinim derecesi nedir?					
15. Kurslar ve etkinlikleriniz hakkında halkı bilgilendirmede basın-yayın araçları (radyo, televizyon İnternet, gazeteler ve dergiler vb) ne kadar etkili kullanılabilir?					
16. Yöneticiler, eğitim öğretimle ilgili karar alırken sizin, öğretmenlerin ve diğer personelin görüşlerine ne kadar başvuruyor?					
17. Milli Eğitim Bakanlığı halk eğitimine ne kadar önem vermektedir?					
18. Halk eğitim merkezlerinin hizmetlerini etkili sunabilmek için geliştirme çalışmaları, kursa katıldığınız merkezde ne derece yapılıyor?					
19. Halk eğitim merkezi, yerel yönetimler, dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşları işbirliği yapılarak halk eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, halk eğitimi hizmetlerinin etkililiğine ne kadar katkı sağlar?					

20. Size göre halk eğitim merkezlerinin hizmetlerinde etkililiği artırmak için neler yapılabilir, önem sırasına göre belirtiniz?

a.....

b.....

c.....

EK 5.**ÖZGEÇMİŞ**

Kişisel Bilgiler	
Adı	Burcu
Soyadı	KARADEDE
Doğum Yeri ve Tarihi	Denizli - 10.07.1983
Uyruğu	T.C.
İletişim Adresi ve E-Mail Adresi	Çakmak Mah. 2001 Sokak Coşkunsu Sitesi B Blok Kat:3 burcu0783@yahoo.com
Eğitim	
İlköğretim	Müftü Ahmet Hulusi İlkokulu- Denizli
Ortaöğretim	Türk Eğitim Vakfı Anadolu Lisesi- Denizli
Yükseköğretim (Lisans)	Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Öğretmenliği
Yükseköğretim (Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı	İngilizce
Sınav Adı	KPDS
Sınavın Yapıldığı Ay ve Yıl	Mayıs/ 2008
Alınan Puan	56
Mesleki Deneyim	
Yıl (lar)	Mesleki Deneyim
2008- 2010 2010- 2019	Baklan Beyelli Kavaklar İlköğretim Ortaokulu Sarayköy Hacı İrfan Mersin Cumhuriyet Ortaokulu